

Balinarji in osnovnošolci skupaj prikazali življenjsko moč Štandreža

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Općine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

**Krško:
figov list
deželne
politike**

SANDOR TENCE

Jedrska energija je zelo resna stvar, ki zahteva zelo pre-mišljene pristope. Italijanska vlada je okvaro v Krškem pravilno ocenila in iz dogodka ni naredila politične afere, kar ne velja za deželno politiko, kjer se na desnici in na levici morda kdo nadeja, da bo od tega imel koristi.

Še pred okvaro v Krškem je za prenagljeno potezo poskrbel predsednik Dežele Tondo, ki je navdušeno pozdravil jedrski program Berlusconijeve vlade. Predsednik ima seveda pravico, da soglaša z napovedano gradnjo novih nuklearik, zadeva pa je preveč resna in zapletena, da bi jo »pospravili« z nekaj stavki in tiskovnimi sporocili. Potem se je »zgodilo« Krško in že imamo nepotrebno politično afero.

Od srede zvečer, ko je prišlo do okvare, smo o jedrskih centralah slišali vsemogče stvari. Od zahtev po zaprtju slovenske nuklearke, češ da je tehnološko zastarella, do obtožb Slovenije, da skriva dogajanja v Krškem. Vmes so se seveda oglasili nasprotniki jedrske energije in tisti, ki bi želeli nuklearko na deželnem ozemlju. Skratka velika zmeda.

Deželni odborniki in svetniki so res nosilci interesov celotne skupnosti in prav je, da se oglasijo vsakič, ko mislijo, da je to potrebno. Neka mera pa mora vendarle biti, predvsem ko so v igri delikatne teme, kot so varnost ljudi in energetska vprašanja, ki zahtevajo vsaj malo strokovnega znanja. In torej tudi kanček resnosti.

WASHINGTON - Na srečanju s svojimi privrženci je priznala poraz

Hillary Clinton odslej »delak« za Baracka Obama

Svoje volivce je pozvala, da naj podprejo zmagovalca strankarskih volitev

NOGOMET - Evropsko prvenstvo v Avstriji in Švici

Prvi dan zmagi Čehov in Portugalcev

BERN - Na evropskem nogometnem prvenstvu v Švici in Avstriji so odigrali prvi dve tekmi. V uvodni tekmi so gostitelji Švicarji z 1:0 klonili

li pred Čehi (na sliki veselje Čeha Šverkosa), zvezč pa je Portugalska z 2:0 premagala Turčijo. Popoldanska tekma je bila bolj izenačena od večerne.

Danes bo krstni nastop doživel Celovec, kjer se bosta pomerili Nemčija in Poljska

Na 23., 24. in 25. strani

WASHINGTON - Newyorška senatorka Hillary Clinton je včeraj priznala poraz na volitvah za demokratskega predsedniškega kandidata in pozvala svoje privržence, naj podprejo zmagovalca strankarskih volitev, senatorja Baracka Obama iz Illinoisa. "Baracku Obami dajem vso svojo podporo," je dejala.

V govoru pred zbranimi privržencami v Washingtonu se je Clintonova v družbi hčerke Chelsea in soproga Billa zahvalila vsem, ki so jo v kampanji podpirali. "To ni ravnov zabava, ki sem jo načrtovala, a mi je zagotovo všeč družba," je uvodoma dejala Clintonova. Po njenih besedah je bila kampanja težka bitka, vendar je Demokratska stranka družina in prisel je čas, da ponovno vzpostavimo stike, ki nas združujejo, in gremo naprej skupaj.

Na 30. strani

Župan Dipiazza jutri v Ljubljani na Trubarjevih proslavah

Na 4. strani

Predlog za ustanovitev foruma za gospodarstvo

Na 5. strani

Goriško javno podjetje pošilja na domove triječične račune

Na 11. strani

Trem ministrom prisluhnili le trije primorski župani

Na 13. strani

TRST - Po okvari v Krškem

FJK: jedrska energija razdvaja politike

TRST - Okvara v krški nuklearki je predmet politične polemike, ki zadeva sicer predvsem vprašanje jedrske energije. Predsednik Dežele Renzo Tondo (na sliki) napoveduje, da bo problem Krškega ena od tem sredinega uradnega obiska v Ljubljani. Sicer je Tondo zaradi svoje podpore novim jedrskim centralam precej v težavah.

Medtem ko Severna liga zahteva zaprtje slovenske jedrske elektrarne, je nekdanji predsednik deželnega sveta Alessandro Tesini prepričan, da je Slovenija dolgo prikrivala dogajanja v nuklearki. Dugače je Demokratska stranka o tem vprašanju še kar previdna.

Na 2. strani

ITALIJA - Vlada

Berlusconi je optimist

GENOVA - Ministrski predsednik Silvio Berlusconi, ki ga je včeraj obšla manjša slabost, je optimist. Na skupščini mladih industrijev je izrazil prepričanje, da bo vlada čimprej rešila problem neapeljskih odpadkov in da bo tudi zmanjšale davke, pod pogojem, da jih bodo vsi plačevali.

Berlusconi je tudi postregel s podatkom, da uživa trenutno njegova desnosredinska vlada podporo kar 65 odst. Italijank in Italjanov.

Na 30. strani

GLOBAL STUFF
na Opčinah,
Prosečka ul. 237
tel. 040212459

Bencinska postaja Agip pri Devinu I. Pecikar

SHOP-BAR NAJEM KOLES DANES ODPRTO

**Cesta SS 14 DEVIN
Tel. 040 208580**

DEŽELA - Pred sredinom Tondovim obiskom v Ljubljani

Okvara v Krškem pretveza za politično polemiko v FJK

Liga: Slovensko nuklearko je treba zapreti - Previdnost Demokratske stranke

TRST - Sredina okvara v nuklearki Krško je predmet politične polemike v Furlaniji-Julijski krajini. Medtem ko predsednik Renzo Tondo napoveduje, da bo to ena glavnih tem njegovega sredinega uradnega obiska v Ljubljani, je v desni in levi sredini o tem vprašanju slišati najrazličnejša mnenja in stališča.

Severna liga z Mauriziom Franzom meni, da bi bilo treba slovensko nuklearko enostavno čimprej zapreti, češ da je nje na tehnologija dotrajana in torej zastarela. Zanimivo, da Bosnijeva stranka zagovarja gradnjo jedrske elektrarni v Italiji, tista v Krškem pa jo zelo moti.

V Messaggeru Venetu je bivši predsednik deželnega sveta Alessandro Tesini očital Sloveniji, da je v preteklosti vseskozi skrivala dogajanja v Krškem. »Uradna Ljubljana ni hotela o svoji nuklearki obvezati niti takratnega zunanjega ministra Massima D'Aleme,« je še izjavil Tesini, sicer vidni predstavnik Demokratske stranke. V levi sredini je glede Krškega in jedrske energije na splošno opaziti veliko previdnost.

Previden pa ni tržaški poslanec desne sredine Roberto Antonione, ki odkrito predlaga gradnjo jedrske centrale na naši deželi in ga zato okvara v Krškem ne zanima kdovsekako. Z bivšim vladnim podtajnikom na zunanjem ministrstvu ne soglaša Roberto Menia, podtajnik na okoljskem ministrstvu v aktualni vladi. Po mnenju desničarskega politika bi morala naša dežela dati absolutno prednost kopenskemu uplinjevalniku pri Žavljah, medtem ko deželna nuklearka sploh ni aktualna.

Jedrska centrala Krško je v Furlaniji-Julijski krajini predmet političnih soščanj in polemik

PIRAN - Italijanska unija in Slovenska kulturno-gospodarska zveza bosta jutri ob 19. uri v prostorih Skupnosti Italijanov »Giuseppe Tartini« Piran (Kajuhova ulica 12) predstavili zbornik »Vloga manjšine v Evropi«. Publikacija je nastala kot zaključek evropskega projekta SAPEVA, ki so ga izpeljale krovne organizacije italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji.

Projekt je zaobjel študije in srečanja na različnih področjih, ki so pomembna za manjšine. V teku leta so se strokovnjaki, politiki ter kulturni, gospodarski, športni in drugi operaterji srečevali na plenarnih zasedanjih, v komisijah in na javnih srečanjih. Nabralo se je veliko gradiva, ki je sedaj zaobjeto v zborniku, ki omogoča bralcem, da se seznanijo z opravljenim delom, s problemi in z raznimi stališči ter predlogi.

Na predstaviti bodo spregovorili predsednik Izvršilnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul, Rudi Pavšič, predsednik SKGZ, Flavio Forlani, predsednik Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti, in Drago Štoka, predsednik SSO.

KOROŠKA - V Kulturnem domu v Pliberku praznovanje tridesete obletnice delovanja

Glasbena šola - steber kulture Slovencev

V petek zvečer slavnostni jubilejni koncert v KD v Pliberku – Ob izstopajočih uspehih učenk in učencev je največja skrb ustanove njeno financiranje

Učenci in učenki slovenske glasbene šole na Koroškem so uspešni na deželnih in državnih tekmovanjih

CELOVEC - Z jubilejnim koncertom v petek zvečer v Kulturnem domu v Pliberku je 30. obletnico svojega uspešnega in plodnega delovanja praznovala Slovenska glasbena šola na Koroškem. Koncert so oblikovali učenci in učenke te manjšinske ustanove, ki slovi po uspešnih nastopih svojih učenk in učencev na deželnih, državnih in tudi mednarodnih tekmovanjih. Tudi jubilejni koncert je potrdil kvalitetno delovanje ustanove, ki sodi danes med stebre kulturne dejavnosti koroških Slovencev.

Slovenska glasbena šola je bila ustanovljena leta 1978 v okviru društva SPD »Edinstvo« v Pliberku in že leto kasneje so na pobudo staršev uveli oddelke v Šmihelu nad Pliberkom, v Rožu in kmalu tudi v Celovcu. Organizacijsko in finančno pa sta prevzeli vajeti Slovenska prosvetna zveza (-SPZ) in Krščanska kulturna zveza (KKZ), ki sta šolo nato ustanovili leta 1984 kot »Društvo glasbena šola/Kärntner Musikschule«.

V šolskem letu 2007/2008 ima ustanova 24 oddelkov s 503 učenkami in učencami pri pouku instrumentov in 53 gojencem v predšolski glasbeni vzgoji. Od leta 1978 je

šolo obiskovalo nad 4500 učenk in učencev, s ponosom poudarja predsednik društva, veroučitelj Božo Hartmann, težišča delovanja šole pa so poleg tega, da je učni jezik slovenski, ohranitev slovenske narodne pesmi, razvijanje instrumentalnega in pevskega bogastva, pospeševanje nadarjenih učenk in učencev ter tudi čezmejno povezovanje slovenskih glasbenih šol (Avstrija, Slovenija, Italija). Na šoli je 15 redno zaposlenih glasbenih pedagogov, 23 honorarno nastavljenih glasbenih pedagogov (- s Koroške in Slovenije) ter dve sodelavki v upravi. Ravnatelj je Roman Verdel.

Največja skrb ustanove je financiranje dejavnosti, saj ji dežela Koroška na celu z deželnim glavarjem Haiderjem še vedno ne zagotavlja tista sredstva, ki bi jih morala dobiti. Glasbena šola kot tudi manjšinski politiki opozarjajo, da je treba najti sistemsko rešitev, ki bi slonela na ključu, ki velja pri financiranju deželne glasbene šole. Toda deželna politika ni pripravljena zagotoviti toliko sredstev, kot jih prispeva za otroke deželne (nemške) glasbene šole.

Ivan Lukanc

TRŽIČ - Srečanje o poeziji v deželi FJK v okviru festivala Absolute poetry

Na pesniški prireditvi izstopala izredna jezikovna in kulturna pestrost naše dežele

TRŽIČ - Tržička občinska knjižnica je v četrtek gostila deželno srečanje pesnikov (ki ga je koordiniral Roberto Dedena) v okviru festivala »Absolute poetry«. Pesniški prireditve je zaznamovala izredna jezikovna in kulturna pestrost, ki je značilna za našo deželo.

Pordenonsko pokrajino je zastopal

pesnik Silvio Ornella, videvško pa literarni kritik Mario Turello; goriško »zastavo« je nosil pesnik Ivan Crico, ki je publiku orisal bogato domačo pesniško produkcijo in s ponosom opozoril tudi na prisotnost slovenskih avtorjev, kot sta Jurij Paljk in Liliana Vižintin.

Pesnik in prevajalec Miha Obit je

občinstvu predstavil pestro pesniško dejavnost, ki se razvija znotraj slovenske skupnosti v Italiji. Pri tem je opozoril predvsem na željo po širjenju slovenskega jezika in kulture tudi na bližnje, italijansko govoreče sosedje. Po njegovem mnenju bi na primer Miroslav Košuta, Marko Kravos, Ace Mermolja, Marij Čuk, Boris Pangerc in še mnogi drugi prav govorito zaslužili večjo pozornost tako na slovenski kot na italijanski literarni sceni.

Poglavlje zase predstavlja beneška pesniška produkcija, ki bralcu ponuja vpogled v številne dialektične oblike slovenskega jezika, ki so se ohranile skozi stoletja. Danes se beneški pesniki lahko ponosajo s številnimi priznanji, tistimi, ki so jih bili na primer deležni na festivalu v Vilencu, kjer so predstavili antologijo »Besiede tele zemlje« ali pa pomislimo na nagrade, ki jih prejema režijska pesnica Silvana Paletti. Tudi slednja se je udeležila četrtkovega srečanja v Tržiču in s furlanskim pesnikom Lucianom Morandijem in goriškim Silvijom Cumpeto publici postregla z branjem svojih pesmi.

Silvana Paletti med branjem pesmi v občinski knjižnici v Tržiču

UNIONE ITALIANA
Italijanska Unija – Italijanska unija

Predstavitev zbornika

VLOGA MANJŠIN V EVROPI

Spregorovili bodo: **Maurizio Tremul, predsednik IO UI**
Rudi Pavšič, predsednik SKGZ
Flavio Forlani, predsednik OSSN
Drago Štoka, predsednik SSO

jutri, ponedeljek, 9. junija 2008, ob 19. uri
Piran - Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini (Kajuhova ul. 12)

SKGZ
Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Uli. San Lazzaro, 6 - TRST
tel. 040 367886 - info@juliaviaggi.it
Urnik: pon-pet: 9.00-13.30 in 16.00-19.30 sob: 9.00-12.30

TURA PO KLASIČNI JUŽNI AFRIKI 1. - 10. OKTOBRA 2008

10 dni/ 9 noči, leti iz Benetk, avtobusne povezave do Benetk iz Trsta in Gorice, domači italijansko govoreči vodič

Predvideni obiski:
Cape Town, Kapski polotok,
Vinska cesta, dežela Mpumalanga,
Park Kruger s fotosafarijem!

**14. - 17. AVGUST V BUDIMPEŠTI ALI PRAGI
LETI IZ TRSTA
SUPER UGODNE CENE!
Programi v agenciji!**

EDIL - PORFIDI TRENTINA

Skladišče in urad na Prosek u (nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRSINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robnički • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

KANALSKA DOLINA - Prihodnjo nedeljo **Tradicionalni koncert Višarje pojejo 2008**

TRBIŽ - Na Višarjah bo prihodnji teden ponovno zadonela slovenska pesem. V tamkajšnji cerkvici bo namreč zaživelva prireditev Višarje pojejo, že tradicionalno srečanje pevcev iz Furlanije-Julijске krajine, Slovenije in s Koroškega. Koncert prirejata KŠD Rojanski Krpan iz Trsta in kulturno središče Planika iz Ukev, finančno pa so ga omogočile Slovenska prosvesa, Zadržna kraška banka in Zveza slovenskih kulturnih društev. Občin-

stvu, ki se bo v nedeljo, 15. junija, zbral na Višarjah, se bodo tokrat predstavile izključno moške pesvskie skupine: moški pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Valentin Polanšek iz Obirskega (Avstrija), Moška pesvská skupina Sv. Jernej z Općin (Italija), Metliški oktet in Rudarski oktet (oba Slovenija). Koncert se bo pričel ob 13. uri, nanj pa so vabljeni vsi ljubitelji petja, a tudi Višarji, priljubljenega julijskega vrha nad Žabnicami.

Vučko brez oskarja

LOS ANGELES - Kratki film Vučko Matevža Luzarja ni prejel nagrade oskar za študentski film. Najboljši med mednarodnimi nominiranci je bil po izboru žirije nemški film "Auf Der Strecke" (Na liniji) Reta Caffija. Nagrade - še v kategorijah igranih in dokumentarnih filmov, alternativa in animacija - bodo danes podelili v Samuel Goldwyn Theater na Beverly Hillsu. Nagrade so sicer namenjene ameriškim študentom filmske umetnosti.

Tomaj Kosovelu v Trubarjevem letu

TOMAJ - Kulturno društvo Tomaj prireja v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico Sežana danes prireditve pod naslovom Tomaj Kosovelu v Trubarjevem letu. Dogajanja se bodo pričela z mašo ob 10. uri v tomajski cerkvi Sv. Petra in Pavla, kjer bo pel tržaški pevski zbor Jacobus Gallus z zborovodjo Matjažem Ščekom, recitirali pa bodo tudi Kosovelove pesmi in pesmi primorskih pesnikov (duhovnikov Simona Gregorčiča, Alberta Miklavca, Milana Kureta in Alojza Kocjančiča). Ob 14.30 uri bo v kulturnem domu dr. Mira Cencic predstavila vas Tomaj, nakar bo obiskovalce popeljala na ogled vaških znamenitosti. Osrednji dogodek, ki so ga naslovili Stati inu obstati, pa bo ob 18. uri v kulturnem domu, kjer bodo predavalni mag. Božo Rustja s Teološke fakultete v Ljubljani, književnica in predsednica Združenja književnikov Primorske Ines Cergol in pesnik Josip Osti. Aleksander Peršolja bo predstavil prevod Kosovelove zbirke Zlati čoln v angleščino izpod peresa Berta Pribca. Predsednik KD Tomaj Rudolf Vran bo predstavil zamisel o postavitevi spomenika Srečku Kosovelu v Tomaju. V kulturnem programu bo sodeloval zbor Jacobus Gallus. (O.K.)

tecnocedile

TRST, UI. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

**GRADBENI IN INDUSTRIJSKI
STROJI IN OPREMA • PRODAJA IN
NAJEM • SERVIS • REZERVNI DELI**

Do 11. junija 2008

emisfero

V VESOLJU
PRILOŽNOSTI
JE VEDNO
PRAZNIK!

Pivo
UNION
66 cl, 0,89 €/liter
€ 0,59

Pivo
Premium
lager
THERESIANER
33 cl, 2,58 €/liter
€ 0,85

Kuhan pršut
FERRARINI
cena za 1 kg
€ 14,80

PLASMA TV 42"
SAMSUNG
PS42C96HD
• Hd ready
• Hdmi
• ločljivost 1.024x768
• svetilnost 1.300 cd/kvm
• audio stereo nicam
• teletekst 1.000 strani
• multistandard • vhod za pc
• vgrajen digitalni dekoder
€ 699,00

Sadni
jogurt
SELEX
več okusov, 8 posodič po 125 g
€ 1,85

Testenine
BARILLA
več vrst, 1,5 kg
1,03 €/kg
€ 1,54

Kava
Crema e Gusto
LAVAZZA
Gusto Ricco/Bogat okus
4 paketi po 250 g
€ 5,90

Gene in artikli veljajo do prodaje začog. Ponudba velja na artikli, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

DANES, NEDELJA 8. JUNIJA, ODPRTO

Hipermarketi Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740 - ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00
EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: VICENZA, BELLUNO, PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), ZANÈ (VI)

ZGODOVINA - Župan Dipiazza jutri v Ljubljani

Trst bo prisoten na razstavah ob 500-letnici Primoža Trubarja

Srečanje evropskih mest, ki so gostila velikega misleca in reformatorja

Ljubljana bo jutri s številnimi dogodki in pobudami počastila 500-letnico rojstva Primoža Trubarja, ki je bil rojen prav na ta dan leta 1508. Ob tej priložnosti bo v Ljubljani tržaški župan Roberto Dipiazza, ki se bo v spremstvu občinskega svetnika Igorja Švaba udeležil tudi srečanja evropskih mest, ki so gostila velikega misleca in reformatorja. Trubar se je v našem mestu družil z visoko razgledanim škofovom Petrom Bonom in prav v Trstu se je srečal s Petrom Pavlom Vergerijem, ki ga je pozneje znova srečal v Nemčiji.

Trubarjev ljubljanski dan se bo začel ob 10. uri, ko bodo v prostorih Slovenske znanstvene fundacije (Štefanova 15) predstavili zgibanko o Trubarju. O projektu bodo govorili Edvard Kobal, Uroš Grilc in Veronika Klemenčič. Uro kasneje bo zaključna prireditev natečaja za šole na temo "Trubar in mi", nakar bodo opoldne ob nastajajočem Parku prijateljstva za Biotehniško fakulteto posadili drevesa v počastitev Trubarja. Ob Poti spominov in tovarištva so spominska drevesa tam posadili vsi dosedanji ljubljanski župani, jutri pa bodo na vrsti druge javne osebnosti.

Osrednji prireditvi bosta pod večer. Ob 18. uri bodo v galeriji Kresija odprli razstavo "Obrazi Primoža Trubarja". Na ogled bodo znane upodobitve velikega Slovence domačih in tujih umetnikov od nekdaj do danes. Razstavo so v sodelovanju z ljubljanskim arhitekturnim muzejem pripravili Mirko Juteršek, Peter Krečič, Lev Menasse in Irena Brunec-Tebi. Ob 19. uri pa bodo v Mestnem muzeju odprli razstavo z naslovom "Primus 1508-1586 Primož Trubar". Razstava (del je posvečen tudi Trubarjevemu bivanju v Ljubljani) prikazuje "slavljenca" kot utemeljitelja slovenskega jezika in pisca prvih tiskanih slovenskih knjig.

Trst bo, kot rečeno, na Trubarjevih prireditvah zastopal župan Dipiazza, ki bo gost ljubljanskega kolega Zorana Jankovića. To bo najbrž tudi priložnost za neformalno srečanje med županoma, ki sta se sredi februarja srečala v Trstu ter položila temelje za sodelovanje med mestoma.

KROMA

DSI - Jutri ob 20.30 **Slovansko bogoslužje kot narodnopolitično vprašanje 19. stoletja**

»Slovansko bogoslužje kot narodnopolitično vprašanje 19. stoletja« je tema jutrišnjega večera v Društvu slovenskih izobražencev (20.30), na katerem bosta Tomaž Simčič in Dušan Jakomin prikazala značilnosti gibanja za uvedbo starocerkvene slovanščine kot obredni jezik. To gibanje je dobilo zagon v trenutku, ko se je med južnimi Slovani začela prebijati narodna zavest v modernem pomenu besede. Nekaterim narodnjakom je tedaj zazdela, da bi takoimenovano »glagolsko bogoslužje« utrdilo slovensko samobitnost ter obenem Slovence približalo drugim slovenskim narodom. Zadeva je povzročila nemačo razprav in polemik tako v slovenskih verskih kot kulturnih krogih ter je končno prerasla celo v politično vprašanje. Govorilo se je celo o prestopu v pravoslavlje. Ob prelому stoletja je - ob botrovjanju antiklerikalnih liberalnih krogov - prišlo do dveh zelo odmevnih afer, ki sta se zgodili na Primorskem: leta 1899 v Podragi na Vipavskem in nekaj let kasneje v Ricmanjah. Slednja se je vlekla več let in vanjo je bil vpletен tudi Jakob Ukmarič, ki ga je tedanjši škof Nagl poslal v uporno župnijo, da bi umiril duhove.

OBČINSKA KNJIŽNICA - Natečaj **Odlični uspehi naših učencev in dijakov na literanem natečaju**

Nobena novost ni, da se učenci in dijaki slovenskih šol uspešno udeležujejo raznih natečajev. Med zadnjimi v iztekojščem šolskem letu je bilo nagrajevanje enajste izvedbe literarnega natečaja »I ragazzi raccontano... Raccontare Trieste su misura junior«, ki ga prireja občinska knjižnica Quarantotti Gambini. Udeležilo se ga je veliko šol vseh stopenj, med slovenskimi pa osnovne šole Alojza Gradišnika, Frana Milčinskega in Pinka Tomažiča, srednji šoli Srečka Kosovela ter Sv. Cirila in Metoda, oddelek za geometrie zavoda Žige Zoisa in licej Antonia Martina Slomška. Nekaj slovenskih učenk in učencev je seglo tudi po najvišjih mestih: Kathrin Susanj, ki obiskuje 2. razred šole Frana Milčinskega, je s spisom »Trieste, città degli animali« (Trst, mesto živali) zasedla drugo mesto v kategoriji nižjih razredov osnovnih šol. Elia Pelizon (2.r - Pinko Tomažič) je s prispevkom »Živio Trst! / Evviva Trieste!« zasedel tretje mesto. Odlično se je odrezala tudi Nastja Slavec, dijakinja 2. razreda Slomškovega liceja, ki je s svojim prispevkom Majica/La maglietta zasedla drugo mesto med dijaki višji šol.

OPĆINE **Jutri poklon Primožu Trubarju**

Tudi pri Skd Tabor se pripravljajo na poklon Primožu Trubarju. To se bo zgodilo jutri, v ponedeljek, 9. junija ob 20.30. Dan ni bil izbran naključno, in čeprav dan Trubarjevega rojstva ni točno znan (nekateri pravijo, da je bil tega dne Trubar krščen in ga zato navajajo kot rojstni dan, ker drugih podatkov ni....), so openski društveni delavci v leksikonu zasledili ta datum in se odločili, da praznujejo Trubarjevo rojstni dan ter tako počastili to veliko osebnost slovenske zgodovine in utemeljitelja slovenskega jezika.

O Primožu Trubarju bo

spregovorila prof. Tatjana Rojc, nekaj odlomkov iz njegovih del pa bosta prebrala Armando Škerlavaj in Gregor Žnidarčič.

Vendar rojstni dan je praznik, zato se bo večer zaključil z zdravico in sladkim presenečenjem, kot se spodobi za vse prave osebne praznike (in festine). Pa še to: Koliko svečk bo na Trubarjevi torti? je vprašanje, ki ga postavljajo pri Skd. Tabor. Svoj odgovor lahko pošljete na »info@skdtabor.it«. Med pravilnimi odgovori bo izzrebanimi nagrajeni!

TFS STU LEDI - V otroški foklorni skupini je letos plesalo dvanajst deklic in dečkov

Tri plodna leta v znamenju otroške foklore

Bogata dejavnost s številnimi nastopi, delavnicami, tekmovanji - Jeseni drugo mednarodno srečanje otroških folklornih skupin Ptička priletela

Tržaška folklorna skupina Stu ledi se lahko ponosa s petintridesetletno tradicijo, med katero se je veliko odraslih približalo bogastvu ljudskih plesov. Pred dobrimi tremi leti pa se je njenega ponudba razširila tudi na najmlajše. Nastala je namreč otroška folklorna skupina, ki jo od vsega začetka vodi Monika Sulli: otroci so se s svojimi plesi predstavili že na Koroškem, v Sloveniji in seveda v naši deželi. Letos je v njej plesalo dvanajst deklic in dečkov, med njimi pa je bilo celo deset takih, ki so skupini zvesti od njenega nastanka. Ob zaključku letosnje sezone so jih zato nagradili s priložnostnimi darili.

Otroška folklorna skupina Stu ledi je edina tovrstna skupina v Trstu. Njen cilj je ohranjanje ljudske tradicije, zato otroci postopoma odkrivajo ljudsko petje in ples, a tudi nekdanja oblačila (tako so deklice oblečene v bele lurške noše, dečki pa v nekdanja tržaška fantovska oblačila). Pod strokovnim vodstvom Darka Korošca so spoznali tudi najrazličnejše ljudske inštrumente; skupaj so izdelali tudi posebne glinene bobne. Z Adrijanom Gaberščikom so se izpopolnili

v vrlinah ljudskega petja, sicer pa so najrajše nastopali pred občinstvom, kateremu so se predstavljali z venčkom tržaških in breških plesov, a tudi s spletom belokranjskih. V posebnem spominu jim je ostal nastop v furlanskem mestcu Neme (Nimis), kjer so plesalke in plesalci nastopili v tamkajšnjem domu za ostarele; med gosti doma je bila tudi Benečanka, velik uspeh pa so poželi predvsem tržaški plesi in pesmi.

Kot vsako leto je skupina nastopila na primorskem območnem srečanju otroških folklornih skupin, ki ga prireja Javni sklad za kulturne dejavnosti, in se uvrstila v medobmočno fazo. Prav tako se bodo poleti ponovno udeležili otroškega tabora v Novem mestu, na katerem sodelujejo folklorne skupine iz vsega slovenskega prostora. Novost letosnje sezone pa je bil nastop na pevski reviji Pesem mladih.

Po posluženem počitku bodo začeli otroci ponovno vaditi jeseni, ko bo TFS Stu ledi priredila tudi drugo izvedbo mednarodnega festivala otroških skupin Ptička priletela. K sodelovanju seveda vabijo tudi nove mlade ljubitelje plesa. (pd)

V svet ljudskih inštrumentov jih je popeljal mentor Darko Korošec

TRST - Srečanje na pobudo SKGZ in SSO

Za večjo povezanost in učinkovitost manjšinskega gospodarstva v FJK

Izpostavili potrebo po ustanovitvi foruma za gospodarstvo - Drugo srečanje bo jeseni

TRST - Manjšinske gospodarske sredine morajo najti način zdrževanja oz. tesnejšega sodelovanja v korist večje učinkovitosti in povezanosti na dejelni ravni. To je bila osrednja tema srečanja, ki sta ga sklicala krovni organizaciji, SKGZ in SSO, in na katerem so sodelovali predstavniki Slovenskega dejelnega gospodarskega združenja, Kmečke zveze, Zadružne kraške banke, Finančne družbe KB 1909 in Zadružne banke Doberdob in Sovodnjne. Na sestanku, ki je potekal na sedežu SKGZ v Trstu, so izpostavili potrebo po zasnovanju foruma za gospodarstvo kot osrednjega omizja, okoli katerega bi nastajale smernice razvoja gospodarskih dejavnosti. Omizje naj bi izoblikovalo strategijo razvoja v gospodarstvu in z gospodarstvom povezanih sektorjih. Določiti je treba prioritetne cilje, načrtno investirati in kadrovanje in na najboljši način izkoristiti teritorij ter se se posebej posvetiti promociji uspešnih segmentov manjšinskega gospodarstva. Samo tako, so si bili edini na srečanju, bo zamejsko gospodarstvo kos novim izzivom, funkcionalno povezano in zanimivo za mlajše generacije ter bo predstavljalo tisto dodano vrednost, ki bogati narodnostno skupnost, kot je naša. Gospodarstvo mora postati, ob jeziku in kulturi, vse bolj konstitutivni element Slovencev v Italiji.

O vsem tem bodo posebej razpravljali na jesenskem, drugem srečanju, na katerem bodo določili vsebinske in operativne okvire gospodarskega omizja, ki naj bi se na podlagi izpostavljenih tematik lahko širilo še na druge sogovornike, ki oblikujejo zamejsko stvarnost.

Po uvodnih razmišljajih predsednikov SKGZ in SSO, Rudija Pavičića in Dragi Štuke, so v razpravo posegli še Boris Siega, Andrej Šik, Sergij Stančič, Boris Peric, Marino Pečenik in Franc Fabec.

Udeleženci četrtkovnega srečanja o gospodarstvu

KROMA

GRLJAN - Znanstveni imaginarij Otroci bodo danes lahko sestavljalni igrače

Tržaški Znanstveni imaginarij v Grjanu bo danes odprt od 15. do 20. ure. Obiskovalci se bodo lahko prosto sprehabili po interaktivnih in multimedijskih dvoarahnih tega dinamičnega znanstvenega

muzeja, kjer se vsakdo lahko igra z razstavljenimi predmeti. Ob 17. uri bo na sporednu delavnico »nedeljskih znanstvenikov« za malčke od 4. do 11. leta starosti, ko se bodo preizkušali v sestavljanju igrač.

Aretirali hrvaška državljanja

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture so po dolgi preiskavi včeraj aretirali hrvaška državljanja, ki sta bila 3. aprila lani in 7. oktobra lani vložila v trgovini Gi.Bi. v Ul. Mazzini in Principe na Korzu Italia. Gre za 32-letnega Denisa Dukića in 44-letnega Dejana Stokića, ki sta že v zapori v Benetkah od aprila, ko so ju zasačili med poskusom kraje v Pordenonu.

Obnova cestne signalizacije

Občinska uprava ima v prihodnjih dneh v načrtu obnovo cestne signalizacije na nekaterih ulicah. Jutri bodo od 20.30 do 6.30 dela na Ul. Stock, Ul. Roiano, Trgu tra i rivi, Ul. Sara Davis in na Ul. Cordaroli. V torek bodo z istim urednikom obnovili cestno signalizacijo na Ul. Moreri, Ul. Villan de Bachino, Ul. Montorsino, Trgu Petazzi, Ul. Giacinti in Ul. Ginestre. V sredo bodo od 20.30 do 6.30 na vrsti Ul. Udine, Trgu Belvedere, Ul. S. Anastasio, Ul. Manna in Ul. Commerciale (odsek Belvedere/Casali).

UNIVERZA Predstavitev rezultatov raziskave

V soboto, 14. junija 2008, bo na tržaški fakulteti psihologije v Trstu v Ulici Anastasio 12 od 9.30 do 13. ure srečanje za otroke in odrasle slovenske in italijanske narodne skupnosti v Trstu. Srečanje bo potekalo pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst. Na srečanju bodo pobude bodisi za odrasle kot za otroke. Medtem ko bodo starši sledili konferencam tudi v zvezi z raziskavo, ki jo je naredila fakulteta psihologije v šolskem letu 2006-2007, se bodo lahko otroci zavabili v otroškem kotičku, ki ga bodo vodili prostovoljci Študijskega centra Melanie Klein. Po pozdravu avtoritet pokrajine Trsta, predstavnikov tržaške fakultete psihologije v Trstu in predstavitev raziskave, bodo na okrogli mizi nastopili ravnatelji didaktičnih ravnateljstev, ki so sodelovali pri raziskavi, študijski centri in osebnosti, ki so podkovane na temo. Ob koncu pa bo še harfista Erika Bersenda zaključila program jutranjih del.

Slovenski prevajalci in tolmači, pozor!

Pokrajina Trst išče prevajalca/tolmača (prevajalko/tolmačico) za slovenski jezik, da bi ga zaposlila za določen čas (kategorija D, ekonomski položaj D1). Med predvidenimi pogoji sta odlično znanje slovenskega jezika in univerzitetna diploma (tri, štiri ali petletna). Rok za vložitev prošenj zapade v ponedeljek ob 17. uri. Besedilo razpisa in predvideni formulari sta dostopna na spletni strani www.provincia.trieste.it (pod geslom Razpisi in natečaji), močno pa ga je tudi digniti pri vratrjih pokrajinskih sedežev na Trgu Vittorio Veneto 4 in v Ul. S. Anastasio 3. Informacije nudijo tudi na telefonskih številkah 040 3798446/447.

Jutri srečanje DS

Demokratska stranka prireja niz posvetovalnih srečanj s svojimi tržaškimi volivci, v sklopu katerih bodo izoblikovali statut slovenske komponente. Na dnevnem redu so razprava o organiziranosti komponente, smernicah in ciljih njenega delovanja ter nadgradnja informativne mreže, ki naj bi v bodoči jamčila čim bolj uspešen pretek idej in prispevkov med izvoljenimi predstavniki, strankini kadri in njenimi volilci.

Prvo od javnih srečanj, namenjeno mestnemu prebivalstvu, bo v ponedeljek, 9. junija, ob 18.00 uri na strankinem sedežu v Ul. Donota 1.

JUBILEJ - Brez njiju ni mogoče upodobiti povojne zgodovine Opčin Dvojčka Dolfi in Rudi Wilhelm prestopila prag osemdesetih

Povojne zgodovine Opčin do daneskih dni se ne da celovito upodobiti, če ne upoštevamo nekaterih ljudi, ki so s svojim delom, požrtvovalnostjo, poštenostjo, nesebičnostjo in trdno voljo globoko posegli v njen tok in ji dali svoj neizbrisni pečat. Med njimi sta brata-dvojčka Dolfi in Rudi Wilhelm (na posnetku desno). Kjer koli in kadarkoli se je kaj dogajalo v vasi, pa tudi v širšem okolju, tako na političnem kot na družbenem in kulturnem področju, sta bila Rudi in Dolfi vedno v prvih vrstah. In tudi danes, ko se je nagradilo osem križev na vasega, je njuna skrb še vedno trdno vkljenjena v splošno dogajanje okrog njiju. Četudi z rahlo zamudo, saj sta prag osemdesete pomladni presegla že prejšnjo nedeljo, je prav, da njun življenjski jubilej zabeležimo z vso pozornostjo in topilino, ki si ju zaslužita za vse, kar sta prepričano in predano prispevala za razvoj skupnosti.

Podbaba kot kaplja kaplji, je bilo težko razlikovati med njima. Kot solarčka kratkoklačnika sta včasih to podobnost hudomušno izkoristila z medsebojno zamenljivostjo, kadar je bilo pač treba odgovarjati na določena vprašanja ali za določena dejanja in je bil eden bolj pripravljen ali brezmaidežen od drugega. In tudi pozneje v življenju je njuna podobnost privedla do marsikaterje šaljive in zabavne dvoumnosti. Poleg zunanjega videza pa ju je nekdaj druži še marsikaterje druga podobnost. Predvsem podobnost v predanosti aktivističnemu delu in v tenču, da se javno angažirata in čimveč prispevata za rast lastne narodnosti in širše skupnosti. Pri tem jima je bila v oporu naravna nadarjenost za razumevanje zapletenih družbenih in političnih mehanizmov ter življenja sploh in čeprav jima medvojna in povojna usoda ni omogočila obiskovanja višjih šol, sta s svojo sposobnostjo in vključitvijo v tok dogajanj izoblikovala trdne osnove vedenja in znanja. Tako sta vsak na svojem področju prispevala pomembeni delež. Rudi, ki so ga življenjske razmere vpregle v poklic kovaštva in v službo pri velikem kovinarškem podjetju Laboranti, se je posvetil zlasti sindikalnemu delu ter dosegel pomembne funkcije v vodstvenih organih sindikata kovinarjev CGIL. Dolfi, ki se je odločil za trgovski poklic in je do nedavne upokojitve upravljal mlekarno sredi Opčin, pa se je posve-

til političnemu delu ter kmalu dosegel pomembna mesta v vodstvenih organih KPI. Leta 1961 je bil izvoljen v tržaški občinski svet ter v njem prebil kar tri mandatne dobe za skupnih osemnajst let, nakar je bil leta 1980 izvoljen v pokrajinski svet (njegovo poslanstvo nadaljuje danes kot pokrajinska odbornica njegova hči Marina) ter hrkrati v vzhodnokraški rajonski svet, v katerem je bil pred njim tudi Rudi.

Mimo službenih obveznosti in družbenopolitičnih zadolžitev sta si oba neprestano nalagala in naložila še celo vrsto aktivnosti. Tako bi na primer ne bilo Doma Brdina, če bi za njegovo gradnjo in nato za skrbno vzdrževanje, skupaj z nekaterimi drugimi zaslužnimi tovarisci, ne poskrbel Rudi. Tudi vseh praznikov tiska bi ne bilo brez njegovega (pa tudi bratovega) odločujočega doprinsa. In tudi ne do goletnega nepogrešljivega raznašanja glasila KPI Unità, ki ga niso mogli zaučavati ne prazniki, ne vremenske razmere in ne nobeno drugo opravilo. Dodatni velja Rudijevo odločno aktivnost v zvezi partizanov in pri raznih spominiskih svečanostih, njegovo zvestvo in zaveto sodelovanje pri Kraškem pustu, njegovo pomoč v Kulturnem društvu Tabor in še lahko naštevali.

Prav tako bi po drugi strani ne bilo zadruge Štajbce za gradnjo ljudskih stanovanj na Opčinah, ki je omogočila številnim mladim družinam, da so prišle do stanovanja, če bi ne bilo Dolfija, ki je ogromen del svoje politične angažiranosti posvetil problematiki tržaškega podeželja in Krasa in

vprašanjem narodnostnih pravic slovenske manjnine v tržaški občini. Vseskozi se je zavzemal tudi za pravičnejše socialne odnose, za boljšo teritorialno in urbanistično ureditev proti razlatitvam ter najrazličnejšim špekulacijam.

Dvojčka Rudi in Dolfi sta bila v vseh teh dejavnostih dopolnilna. Rudi morda bolj praktičnih in organizacijskih sposobnosti, Dolfi bolj idejni usmerjevalec in prepričljivejši govornik. Oba sta vsekakor s čistimi, poštenimi in nesebičnimi nameni dala od sebe najboljše lastnosti. Na svet sta privekala prvega junija dne pred 80 leti v Senožečah, v hiši mesarja Adolfa in gozdopinja Marije Škerlavaj z Opčin. Ko jima je bilo osem let, se je družina preselila s trebuhom za kruhom na Opčine, kjer sta nadaljevala šolanje. V najlepših mladostnih letih je okrog njiju divjala vojna vihra, ki ju je neizbežno potegnila v svoj vrtine. Okusila sta gorenje delovnega tabošča in nato sporočilo mobilizacijo v partizansko vojsko z dojemanjem dragocenih vrednot svobode, pravičnosti, miru, sožitja in solidarnosti, ki so jih nadaljnje življenjske razmere utrdile v nezlomljivo načelnost in doslednost do današnjih dni, ko še vedno živo in dejavno spremljata vse, kar se okrog njiju dogaja.

Ob pomembnem življenjskem jubileju, jima iskreno čestitamo z najboljšimi željami, da bi še dolgo uspešno in veselo nadaljevala po tej zaslužni in zgledni poti.

D. Kalc

SEJMIŠČE - V ospredju obrtni, turistični in gastronomski sektor

Na tržaškem sejmišču odprli 60. mednarodni vzorčni sejem

Odpri bo do nedelje, 15. junija - Razstavljavci iz 15 držav - Med novostmi plesni tečaji

Na tržaškem sejmišču so včeraj popoldne uradno odprli že 60. mednarodni vzorčni sejem, ki ga kot vselej znamenujejo obrtni, turistični in gastronomski sektor. To so namreč po mnenju prirediteljev za tržaško gospodarsko tkivo strateški sektorji, ki jim sejemska ustanova zato že tradicionalno posveča največjo pozornost. Sejem bo odprt do vključno nedelje, 15. junija, vstop pa bo vsak dan brezplačen.

Razstavljavcem je na voljo 5.600 kvadratnih metrov razstavne površine v paviljonih in 1.200 kvadratnih metrov na prostem, za obiskovalce pa so letos pripravili tudi nekaj novosti. Razstavljavci so iz številnih italijanskih dežel in iz 15 držav. Med temi so tudi Slovenija, Srbija, Nemčija in Avstrija, ki predstavljajo med drugim lastno turistično ponudbo s posebnim ozirom na terme (Slovenija se predstavlja s Ptujem). Italijanski razstavljavci pa prihajajo iz FJK, Lombardije, Piemonta, Umbrije, Bazilikate, Abrucev, Kampanije, Ligurije, Emilije-Romagne, Lacijs, Sardinije, Tridentinskega, Veneta, Apulije in Toskane. Mnogo razstavljavcev nudi lokalne dobrote (med temi je stojinica s tipično gubano iz Nadiških dolin), prisotni pa so tudi proizvajalci oz. prodajalci pohištva in drugih proizvodov, tako za stanovanje kot za vrt. Poleg tega so na ogled različni obrtni izdelki, medtem ko je poseben prostor posvečen ljubiteljem kolles, tudi posebnih, kot so t.i. recumbent.

Prava novost za obiskovalce so letos brezplačni plesni tečaji, od tanga, hip hopa in free style do afriških, orientalskih in country plesov. Tem se bodo pridružili pravcati plesni večeri, ki jih prireja plesna šola Arianna in ki jih bodo vodili plesni učitelji Alessandro Simonetto, Giorgio Marega in Roberto Darris. Dalje predvajajo v standu radijske postaje Radioattività (pav. E) vsak dan nogometne tekme z evropskega prvenstva v Avstriji in Švici. Posebno pozornost bodo namenili tekmmam italijanske nogometne reprezentance, ki bodo jutri in v petek, 13. junija. Za animacijo bo poskrbelo tudi postaja Radio Punto Zero s svojim programom Arrivano i mostri. V petek bodo od 19. do 20. ure predvajali v živo program, ki ga vodita Andro Merku in Giuliano Rebonati. Naj dodamo, da so letos posvetili gastronomiji še večjo pozornost kot v preteklosti. Obiskovalci bodo lahko v tem smislu okusili dobrote iz več krajev sveta, ne nazadnje pa tudi tržaške sardele.

A.G.

Na tržaškem sejmišču so včeraj popoldne uradno odprli 60. mednarodni vzorčni sejem

KROMA

SLOVENSKI PROGRAM RAI - Danes po TV dnevniku v oddaji Mikser

Osrednji gost, znani glasbenik in mojster kitare Marko Feri

Kdo je priznani mojster kitare Marko Feri, glasbenik, ki je s svojim virtuoznim igranjem letos navdušil tudi občinstvo v Mehiki in Združenih državah Amerike, duša Mednarodnega festivala kitare v Lipici, uspešna gonilna sila raznih sestav ter predani pedagog? Nocoj (v nedeljo 8. junija ob 20.50 po slovenskem programu RAI) ga bomo lahko spoznali v TV oddaji »Mikser«.

Poleg glasbe bodo tudi tokrat v ospredju še druge teme, začenši z letošnjo 110. obletnico rojstva izjemnega tržaškega umetnika in likovnega pedagoga Augusta Černigoja. V Sloveniji so se že februarja zvrstile tri razstave, tokrat pa bosta njegove slike besedno upodobili dve osebi, ki sta ga res dobro poznali, Marjan Kravos in Lučka Čehovin.

Od likovne umetnosti k animiranemu kratkometražcu z naslovom "Kdo je Rdeča kapica", ki ga je novinarica Eva Cuk posnela med razseljenimi kosovskimi Romi in realizirala s pomočjo številnih, zelo uglednih organizacij. Dokumentarec smo si ogledali v družbi šolarjev COŠ Pin-

ka Tomažiča v Trebčah in prisluhnili njihovemu mnenju. V tokratnem "Mikserju" bomo spoznavali tudi delček nekdajne južodske skupnosti v Gorici (vključno s sporno prisotnostjo igralne hiše v bišvi mrljški kapeli poleg judovskega pokopališča v Rožni dolini), se za nekaj minut poglobili v primer dobrega in inovativnega knjižničarskega delovanja, kar gotovo označuje tržaško javno knjižnico Quarantotti Gambarini, za konec pa bo oddaja ponudila vse

Marko Feri med enim od njegovih koncertov

KROMA

prej kot suhoparen odgovor na enostavno vprašanja, kot: od kod prihaja mleko? Kako nastaja sir? In kakšni so pravzaprav krave, koze, prašiči? Spoznali bomo namreč, kaj je to »didaktična kmetija«.

Oddajo (na sporedno noč ob 20.50 po slovenskem programu RAI ter v četrtek 12. junija ob istem času) so pripravile Živa Pahor, Martina Repinc in Vida Valenčič, ki jo tudi vodi. Režija je v rokah Martine Repinc.

SLOVENSKI TV PROGRAM RAI - Na sporednu bo ob sobotah ob 20. uri

Nova otroška oddaja »Kocka«

Nastopata Amalija Kovček, živahna »tetka« z izrazitim smislom za razlaganje sveta, in njena priljubljena omara Filip

Amalija Kovček (Vesna Maher) in Filip Omara (Gorazd Žilavec)

Sihi zakladovi! V njej je npr. dovolj časopisnega papirja, da bom lahko vse leto zavijala darila! Amalija se v hipu odloči, da ga povabi na svoj dom med kovčke in platna, kjer ne bo nikomur na poti.

Tako kot vse govoreče omare, je tu-

di Filip zelo radoveden in neprestano sprašuje o svetu in ljudeh. Med otroki je zelo priljubljen, zato jih rad preseneča z nenaščadnimi zgodbicami, včasih pa se odpre in iz sebe potegne zanimive predmete! Amalija Kovček in Filip Omara sta neraz-

Pokrajinski prispevek za srednjo šolo S. Gregorčiča

Pokrajinska tretja stalna komisija bo jutri obiskala nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča v Dolini, v kateri bo dolinska občinska uprava izvedla pomembna obnovitvena dela. Pokrajina Trst bo dodelila občinski upravi večji denarni prispevek, in sicer skoraj 800 tisoč evrov. Komisija bo v domeni z ravnateljem Boletom začela obisk ob 9. uri.

V torki zaključna prireditev v vrtcu Dijaški dom

V torki bo v prostorih Dijaškega doma v Ul. Ginnastica 72 ob 10.30 zaključna prireditev Otroškega vrtca Dijaški dom. Otroci se bodo ob tej priložnosti predstavili v srednjeveški podobi in s tem prikazali program, ki so ga izvajali skozi vse letošnje šolsko leto.

Vpisovanje za vodene obiske botaničnega vrta Carsiana

V botaničnem vrtu Carsiana se je začelo vpisovanje za vodene obiske in tečaje vrtnarstva, namenjene poletnim centrom in rekreativrijem. Za družine z otroki so vsak dopoldan na razpolago posebne igre, medtem ko bodo za odrasle v nedeljo, 15., in v nedeljo, 29. junija, poleg običajnih posebnih vodenih obiskov na temo Pot strupenih rastlin. Spomnimo naj, da se vrt nahaja na cesti med Gabrovcem in Zgonikom. Odprt je od torka do petka od 10. do 13. ure, ob sobotah in praznikih tudi od 15. do 19. ure. V njem je več kot 600 rastlinskih vrst, ki so značilne za Kras in so na ogled v posebni dolini. Dodatne informacije nudijo na spletni strani www.carsiana.eu, tel. 040229573.

Praznik pomladni zvezne Confcommercio

Skupina mladih podjetnikov zvezne Confcommercio prireja v sodelovanju s Pokrajino Trst in Občino Trst Praznik pomladni. Prireditev, ki bo pod pokroviteljstvom repentinbske in miljske občinske uprave, bo danes od 10. do 16. ure na Verdijem trgu. Cilj pobude je vzbudit v mladih radovednost do podjetniškega sveta. Na prireditvi bo sodelovalo okrog 150 učencev iz 3. razredov raznih osnovnih šol iz Trsta in s Krasa, ki so se v tem okviru udeležili posebnega likovnega tečaja.

Na Velikem trgu zabava za otroke

Na Velikem trgu se nadaljuje prireditve Satelit otrok, ki ga prireja zasebna televizijska postaja Sky v sodelovanju z občinsko upravo. Družinam in njihovim otrokom so od 10. do 13. ure in od 15. do 20. brezplačno na voljo številne zabavne točki in poseben prostor, kjer bodo otroci lahko spoznali najbolj priljubljene protagoniste risank.

V morskem muzeju film o oklopni Santo Stefano

V mestnem morskem muzeju bo do jutri ob 18. uri predvajali film Razbitina oklopnice Santo Stefano. Pobuda je v okviru prireditve »Trst, zgodba, napisana na vodi«, ki jo organizira naravovarstveno združenje Marevivo v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo. Ladja Santo Stefano, znanata tudi pod imenom Szent István, je bila oklopnička avstro-ogrške mornarice, ki jo je italijanska mornarica potopila 10. junija leta 1918 blizu otoka Premuda. Prireditve bo uvedel Marino Voci, sledilo bo srečanje z avtorjem Fabiom Rupertijem.

LONJER - Katinarski nižješolci uredili šolsko učno pot po vasi

Mladi raziskovalci spoznavajo bližnjo okolico

Dijaki nižje srednje šole Cirila in Metoda katinarske podružnice osvajali Lonjer

Katinarski nižješolci kot pravi vodiči po Lonjerju

Dijaki prvega razreda Nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda s katinarske podružnice so se na včerajšnji prireditvi ob zaključku šolskega leta spremenili v prave vodiče po Lonjerju. V okviru dveletnega projekta »Tu smo doma«, ki predvideva več pobud usmerjenih v seznanjanje s krajevno stvarnostjo in zgodovino (s posebno pozornostjo na slovenski prisotnosti), so se namreč povzeli z didaktičnim ravnateljstvom pri sv. Ivanu in večstopenjskim zavodom Igbal Masih in Melare. Poleg jezikovnih delavnic, med katerimi so italijanske sovrstnike učili slovenščino, so uresničili posebno šolsko učno pot po Lonjerju, ki najbolje ohranja vaške značilnosti. Mladi raziskovalci so pod mentorstvom profesorice Kristine Kovačič v šolskem letu segli po obstoječih pisnih virih, predvsem krajevnem leksikonu in s pomočjo domačink Katje Kjuder in Jane Pečar evidentirali vaške zgodovinske, etnološke, naravoslovne in kulturne znamenitosti ter začrtali krožno pot mimo njih.

Zanimivo šolsko učno pot so staršem in vrstnikom predstavili včeraj v sklopu zaključne prireditve. S prenosnim mikrofonom z ojačevalcem so dijaki prvega razreda povedli skupino radovednežev od osnovne šole Frana Milčinskega na Katinari po klovoru do vasi Lonjer. Kot profesionalni vodiči so skupino seznanili z raznoraznimi podatki o vasi, o vetrnu stenčniku, ki veje samo v lonjerski dolini, o flisu, na katerem so zrasle tamkajšnje hiše ter o nabrežinskem vodovodu in javni razsvetljavi. Sprehodili so se do bližnjega prazgodovinskega gradišča, se povzpeli v staro vaško jedro ali »guarnje kuort«, kot mu pravijo Lonjerji, se ustavili pri studencu Ščedencu, pri starem sedežu društva in skupino seznanili o zgodovini rodbine Čok, društvenem delovanju, pa še o živinoreji in vlogi kala sredi vasi. Seveda niso mogli mimo spomenika padlim domačinom v drugi svetovni vojni, prvega spomenika na Primorskem, ob katerem je tu di bunker, pa tudi kapelice Marije sedem žalosti. Zaustavili so se tudi pri javni pralnici, ki so jo Lonjerji uporabljali vse do leta 1985; spremnjevalcem so nato postregli s podatki o vrtnarstvu, sadjarstvu, vinogradništvu in se nazadnje ozrli še proti betonskemu naselju Melari, kjer danes živi 3500 ljudi. Pot se sicer nadaljuje po ozki poti, ki vodi do Melare in se zaključi spet pri šoli.

Včeraj pa so se vsi ustavili v lonjerskem Športnem kulturnem centru, kjer je bila na sporedno glasbena prireditve ob koncu pouka. V prihodnjem šolskem letu bodo uredili še večjezično zgibanko o šolski učni poti s fotografijami, skicami dijakov in barvnim zemljevidom, med načrti pa sta še učni poti po Katinari in Rocolu.

KONEC POUKA

Spričevala, državni izpit in mature

Včeraj se je za učence osnovnih šol ter za dijake nižjih in višjih srednjih šol zaključilo šolsko leto 2008/09. Prvi juninski teden pa nomeni zaključka šolskih obveznosti za vse. Tretješolce nižjih srednjih šol, še bolj pa petošolce višjih srednjih šol čaka namreč še zadnja preizkušnja - državni izpit oz. matura. Slednja se bo za nižješolce začela 12. junija s prvo pisno nalogo, za višješolce pa 17. junija prav tako s prvo pisno nalogo.

Na petih slovenskih nižjih srednjih šolah na Tržaškem je letosnjih maturantov 127. Na NSŠ Ivana Cankarja pri Svetem Jakobu bo maturo opravljalo 12 dijakov, na NSŠ Sv. Cirila in Metoda 41 (- od teh 27 na svetoivanskem sedežu, 14 pa na katinarskem oddelku), na NSŠ Srečka Kosovel 47 (na Općinah 28, na Proseku pa 19 dijakov), na NSŠ Iga Grudna v Nabrežini 18, na NSŠ Simona Gregorčiča v Dolini pa 9 dijakov.

Na štirih višjih srednjih šolah pa državni izpit letos čaka 93 kandidatov: 39 jih je na Liceju Franceta Prešerna, kjer bo maturo opravljalo 6 dijakov naravoslovno-multimedijiške smeri, 10 dijakov znanstveno-fizičalne smeri, 14 dijakov jezikovne smeri in 9 dijakov klasičnega liceja. Na Pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška čaka zaključna preizkušnja 17 dijakov: štiri pripadajo pedagoški, 13 pa družboslovnemu smeri. 19 dijakov bo maturo opravljalo na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa: od teh jih je 14 na pravno gospodarsko podjetniški smeri oz. oddelku za knjigovodje, pet pa na oddelku za geometre. Na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana pa bo državni izpit opravljalo 18 kandidatov: pet na oddelku za tehnike elektroniskih industrij, devet na oddelku za tehnike mehaničkih industrij, štirje pa na oddelku za kemiko-biološke tehnike.

Kaj pa šolski uspeh tistih dijakov, ki se jim zaenkrat ne bo treba potiti na maturi? Za nižješolce bo znan v torek, 10. junija, ko bodo na vseh nižjih srednjih šolah izobesili končne uspehe. Na višjih srednjih šolah bo treba počakati še nekaj dni, saj bodo na Pedagoškem in družboslovnem liceju A.M. Slomška podatke o končnem uspehu izobesili 13. junija, na DTTZ Ž. Zoisa in DPZIO J. Stefana pa 14. junija. Na Liceju Franceta Prešerna nam sicer niso še vedeli sporočiti, kdaj bodo izobesene končne ocene (v prihajajočem tednu bodo namreč stekle ocenjevalne seje), verjetno pa bodo slednje znane proti koncu tedna.

DEVIN - Osnovna šola Josipa Jurčiča

Po petih letih vsi spet na izletu v pisateljevi rojstni vasi Muljavi

V navadi je, da se vsakih pet let vsi z osnovne šole Josipa Jurčiča iz Devina podajo na šolski izlet na Muljavo, rojstno vas pisatelja, po katerem je šola poimenovana. Kot vedno je bil izlet čudovit. Na Muljavi so spozna-

li pisateljevega pranečaka Cirila Jurčiča. Za lep sprejem sta poskrbeli župan Višnje gore in pa gospa Tatjana Lampret. Ogledali so si še Trubarjevo Rašico in Valvazorjev grad Bogenšperk.

DANES - Vesela pomlad
Poj, pleši, igraj na Opčinah

Pri društvu Vesela pomlad na Opčinah se vsaka pevska sezona konča s praznikom, ki že nekaj let nosi naslov »Poj, pleši, igraj«. Zaključni nastop zborov društva sooblikujejo vedno tudi gostje iz vaškega in širšega okolja, v znamenju petja, plesa in amaterskega gledališča. Letošnja prireditve bo danes v Finžgarjevem domu na Opčinah s pričetkom ob 17. urji. Zborovodkinja Mira Fabjan bo vodila otroški zbor in mlajšo deklirsko pevsko skupino Vesela pomlad, za pevko točko pa bo poskrbel tudi zbor osnovne šole France Bevk, ki ga vodi Ana Palčič. Openška šola bo prisotna tudi z igrico »Maček Muri«, produkcijo združenja staršev šole in vrtca. Tekst po pravljici Kajetana Koviča je priredila članica združenja gledaliških navdušencev Valentina Počkaj, režijo pa je podpisala Kristina Kovačič. Plesni del prireditve bo zaupan plesni skupini društva Studio Alfa Dance, ki je nastala leta 2003 na pobudo litovskih plesalcev in koreografov Nailje in Zorika Oganjan in bo tokrat nastopila z izborom ljudskih plesov slovenskih narodov.

OŠ OTONA ŽUPANČIČA - V sodelovanju s Kulturnim društvom Slavko Škamperle

Likovna delavnica z Jano Pečar

Otroci so izvedeli, kako sami ustvarijo knjigo, v kateri lahko nastopa priljubljeni junak risank, revij ali pa tudi najljubša žival

Ob koncu delavnice so učenci s ponosom pokazali svoje izdelke

V sredo 28. maja so bili učenci OŠ O. Župančiča deležni likovne delavnice pod mentorstvom Jane Pečar. Predstavila jim je, kako si lahko sami ustvarijo knjigo, v kateri lahko nastopa priljubljeni junak risank, revij ali pa tudi najljubša žival. Za to so si od doma prinesli najrazličnejše otroške revije in blago. Po začetnih navodilih Jane Pečar so se takoj vneto lotili dela. Z mešano tehniko, to je z lepljenjem in barvanjem so ustvarili iznajdljive viseče knjige, ki so jih ponosno pokazali na skupinski sliki.

Tudi letošnje sodelovanje med društvom Škamperle in Župančičevim osnovnim šolo je bilo plodno. Jesejni in ob pustnem času je potekala plesna delavnica pod mentorstvom koreografinje Mateje Juvan, ki je otroke plesno pripravila za šolsko pustno rajanje.

Kot je že tradicija pa bo 23. junija šola sodelovala pri svetoivanskem krenovanju, ko bodo v društvenih prostorih tudi razstavljene »viseče knjige« sad zgoraj omenjene likovne delavnice.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 8. junija 2008

MEDARD

Sonce vzide ob 4.16 in zatone ob 20.52 - Dolžina dneva 15.36 - Luna vzide ob 10.25 in zatone ob 0.42.

Jutri, PONEDELJEK, 9. junija 2008

PRIMOŽ

VREME VČERAJA OB 12. URI: temperatura zraka 22,3 stopinje C, zračni tlak 1009,6 mb ustaljen, veter 4 km na uro vzhodnik, vlaga 68-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 22,3 stopinje C.

OKLICI: Tullio Fragasso in Diana Zajc, Massimo Calvi in Daniela Codrich, Claudio Lavino in Mariapina Galari, Marco Mahorcic in Viktorja Petrič, Manuel Peri in Paola Gullo, Alessandro Stefani in Manuela Declich, Andrea Lorenzi in Rossana Simonetti, Diego Romeo in Elisa Capaldo, Giorgio Massi in Vera Abramou, Vincenzo Rivelli in Chiara Tasseler, Giorgio Degrassi in Cinzia Cambruzzi, Sergio Sabadin in Dragica Smokovic, Dennis Norbedo in Chiara Favento, Davide Mezzina in Eleonora Colpo, Giuseppe Iacobacci in Archina Maddalena, Franco Azzano in Paola Muggia, Cristian Cecchet in Erica Pasci, Mario Ruta in Eva Pettener, Dino Pribac in Anna Balzano.

Lekarne

Nedelja, 8. junija 2008

Lekarne odprte ob 8.30 do 13.00

Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2, Boljunc.

Lekarne odprte tudi ob 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 2 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2...

Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta ob 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 (040 764441).

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. junija 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavje - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

ISČE

Koordinatorje oddelkov s siglo RIF. COR058FV
Pripravnike koordinatorje oddelkov s siglo RIF. ACO058FV
za bodoče odprtje novega HIPERMARKETA V TRSTU

Pogoji:

- organizacijska sposobnost
- komunikacijska sposobnost
- smisel za teamsko delo
- dinamičnost

Ponujamo:

- delo v skupinskem in dinamičnem okolju
- možnost napredovanja

Za kandidate s konsolidirano izkušnjo v sektorju Velike Organizirane Distribucije (GDO) možnost direktne vključitve v podjetje s profilom **koordinatorja oddelka**. Za kandidate brez izkušnje v tem sektorju je predvidena vključitev s tromesečno delovno prakso, kot **pripravnik koordinator oddelka**.

Življenjepis lahko kandidati izpolnijo direktno na spletni strani www.ifoamanagement.it

ali pošljemo po pošti s siglo ponudbe na

IFOA MANAGEMENT - UI. G. D'Arezzo, 6 - 42100 Reggio Emilia Fax št. 0522 329283

Čestitke

Včeraj sta se VALENTINA in MATEJ poročila, da bi se vedno lepo imela in bila vesela jima kliče Pustna skupina Šempolaj cela.

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Telelevita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZB, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 15.45, 17.30, 19.15, 21.00 »Il treno per il Darjeeling«.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

ARISTON - 17.00, 19.00 »L'altra donna del re«; 21.00 »Sunrise«; »Tabù«.

CINECITY - 11.00, 13.10, 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Chiamata senza risposta«; 10.55, 15.00, 16.30, 18.00, 19.15, 21.15, 22.00 »Sex and the city«; 11.00, 15.00, 16.30, 17.25, 18.50, 19.50, 21.30, 22.10 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; 11.00, 13.00, 14.45, 18.45 »The Hitcher«; 10.50, 13.00, 15.10, 17.30, 19.45, 22.00 »Il divo«; 10.50, 13.00, 14.45 »Superhero - Il più dotato fra i supereroi«; 10.45, 13.20, 16.10, 21.15 »Gomorra«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.20, 21.15 »Il divo«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.20, 18.30, 21.00 »L'anno in cui i miei genitori andarono in vacanza«.

FELLINI - 16.00 »Ortone e il mondo dei Chi«; 17.20, 18.50, 20.30, 22.10 »L'anno 1000«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.30, 19.45, 22.00 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.40, 19.55, 22.15 »Sex and the city«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 18.00, 21.00 »Sex in mestu«; 17.00, 19.30, 22.00 »Indiana Jones in kraljestvo kristalne lobanje«; 16.20, 19.00, 21.40 »Iron Man«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.50, 21.10 »Sex and the city«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quando tutto cambia«; Dvorana 3: 16.20, 17.45, 19.10, 20.30 »Superhero: il più dotato fra i supereroi«; 22.15 »The Hitcher«; Dvorana 4: 16.30 »Bratz«; 18.20, 20.15, 22.15 »Chiamata senza risposta«.

SUPER - 16.30 »Il cacciatore di aquiloni«; 18.30, 21.00 »Sangue pazzo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45, 17.40, 20.00, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; Dvorana 2: 15.40, 18.00, 21.15 »Sex and the city«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 19.50, 22.15 »Il divo«; Dvorana 4: 15.40, 17.40, 20.10, 22.10 »Bratz«; Dvorana 5: 15.50, 17.45, 20.00, 22.00 »Quando tutto cambia«.

SKD PRIMOREC vabi danes, 8. junija 2008, ob 19. uri, v Ljudski dom v Trebče, na koncert Otoškega pevskega zbora Kraški cvet. Koncert bo tudi generalka za mlade pvecve pred snešnjem novego goščenke. Vabljeni vsi ljubitelji glasbe!

SOMPĐ: Vesela pomlad vabi na prireditve »Poj, pleši, igraj...« danes, 8. junija, ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Sodelujejo: OPZ in MIDPS Vesela pomlad (vodi Mira Fabjan), pevski zbor OŠ F.Bevk (vodi Ana Palčič), starši OŠ F.Bevk z igrico »Maček Muri« (režija Kristina Kovacić), plesna skupina Alfa Dance (coreografa Nailja in Zorik Oganjan).

KNJIŽNICA P.TOMAŽIČ IN TOVARIŠI pri SKD Tabor vabi v ponedeljek, 9. junija, ob 20.30, v malo dvorano Prosvetnega doma na »Poklon Primožu Trubarju ob 500-letnici rojstva«. Gost večera bo prof. Tatjana Rojc. Pomembno obletnico bomo primerno proslavili še s sladkim presenečenjem! Vabljeni! Nagradno vprašanje: »Koliko svečk bomo ugasnili na Trubarjevi torti?« Odgovore pošljite na info@skdtabor.si. Izrebane med pravilnimi odgovori čaka nagrada!

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 9. junija, ob 20. uri, na šolsko dvorišče v Šempolaju na kulturni večer ob zaključku šolskega leta 2007/2008. Sodelujejo: otroška pevska in mladinska glasbena skupina Vigred, mladi glasbeniki s Krasa, plesna skupina AŠK Kremenjak, otroška plesna skupina Vigred in ansambel Mladi kraški muzikanti.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK v so-

delovanju z zahodno kraškim rajonskim svetom, z jušarskim odborom Prosek in z ZSKD, pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst vabi na glasbene večere »Zaigrajmo skupaj na Proseku«. V torek, 10. junija, ob 20.30, nastop gojencev glasbene šole Godbenega društva Prosek in koncert domače godbe. V soboto, 14. junija, ob 20.30, nastop pihalnega orkestra Lesce. Vsi koncerti bodo na sedežu zahodno kraškega rajonskega sveta, v primeru slabega vremena pa v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu. Večere sta omogočili Zadružna kraška banka in semenarna Agrososic iz Općine.

Nino Slavec

80. rojstni dan slavi!

Enkrat v življenju se ta dan slavi in zato, dragi Nino, pozabi na vse skrbi.

Vse najboljše ti želijo

žena Ema, hčerka Miranda in sin Zoran z družinama ter ostalo sorodstvo

Dobrodošla,

Agata!

Zrasti hitro, da se bova skupaj igrala.

Tvoj bratanec Samuel

P.s.: Poljubček teti Katarini

Danes praznuje 70. rojstni dan

Pepi Pipan iz Nabrežine

Da bi bil še dolgo let zdrav in vesel, kot do sedaj, mu želijo

ljubljeni vnukinja Tatjana in Katja, žena Silva ter sin Igor z Eleonorou

Kakšno presenečenje!

Vika

je že dokazala, da jo svet zelo mila.

Da bi bila srečna in vesela in bi se s sestrico Mijo rada imela, ji želimo družine

Godnik, Sannino, Škerlavaj in Valenčič

stopil na Taboru slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični Moški pevski zbor Matajur (dir. David Clodig) v soboto, 21. junija, ob 20. uri, v osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu, na koncert slovenskih pevskih zborov iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. V nedeljo, 22. junija, pa bo v juntrajih urah promenandni koncert.

Lotterija

7. junija 2008

Bari	70	38	78	3	72
Cagliari	22	29	65	53	39
Firence	10	69	61	14	79
Genova	52	4	16	54	7
Milan	66	2	90	11	24
Neapelj	26	36	39	58	90
Palermo	53	15	30		

Obvestila
SI MATURIRAL NA PREŠERNU LETA

'98? Pridruži se nam na večerji in zavabi v soboto, 14. junija! Kontakt: sternad_t@yahoo.com ali 339-5787561.

KD FRAN VENTURINI DOMJO prireja tradicionalno »Šagro na Krmenki: danes, 8. junija, ob 18. ure dalje kulturni program, sledi ples z ansamblom »Happy Day«, v ponedeljek, 9. junija, ples z ansamblom Eta Beta. Delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru.

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja, organizira brezplačni odbojkarski kamp »Želiš spoznati odbojko« za deklice in dečke rojene v letih 1997 - 1998 - 1999 - 2000. Kamp se bo vršil od ponedeljka 9. junija do sobote 14. junija od 9. do 12.30 ure v nabrežinski občinski telovadnici. Info: Cirila 335/5313253 in Lajris 348/8850427. Toplo vabljenie vse osovnosolke in osovnosolci.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZO-BRAŽENCEV prireja v ponedeljek, 9. junija, v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, v Trstu, večer na temo Slovensko bogoslužje kot element narodnega prebujenja. Srečanje bosta oblikovala Tomaž Simčič in Dušan Jakomin. Začetek ob 20.30.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadranske tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1995 do 2001 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, košilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo z ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure. Prvi tečaj od 9. junija do 20. junija; drugi tečaj od 23. junija do 4. julija; tretji tečaj od 7. do 18. julija in četrti tečaj od 21. julija do 1. avgusta 2008. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah, od 16. do 18. ure, na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel/fax: 040-299858 ali e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI pri SKD Tabor vabi v ponedeljek, 9. junija, ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah, na »Poklon Primožu Trubarju ob 500-letnici rojstva«. Gost večera bo prof. Tatjana Rojc.

N.K. KRAS pod pokroviteljstvom občine Repentabor, organizira »Nogometni kamp« na nogometnem igrišču v Repnu, ob 9. do 13. junija. Vabljeni dečki in deklice letnikov

KRAŠKO POGREBNO PODJETJE

LIPA

**ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost**

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

**na Opčinah
50m od tramvajske
postaje**

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunc st. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 -
fax 040.3479959

Tržič - ul. San Polo, št 83
Tel. 0481.411723 -
fax 0481.419252
zelena st. 500-860-020

1997-2002. Za prijave in informacije klicati na tel. št. 333-2939977 (Roberta), 328-9518440 (Maurizio - v večernih urah) in 335-1963799 (Andrej).

PEVSKI ZBOR I. GRUDEN praznuje leto 40-letnico delovanja. Obletnico bomo proslavili s koncertom 14. junija v Nabrežini in vabimo bivše pevke in pove, da skupaj zapojemo dve pesmi. Vaje za to priliko bodo v ponedeljek, 9. in v petek, 13. junija ob 20.30 v društvenih prostorih. Toplo vabljeni!

PLAVALNI KLUB BOR vpisuje otroke od 4. do 11. leta starosti v poletni plavalni tečaj, ki bo v bazenu na Alturi od 9. do 27. junija, vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek, od 15. do 16. ure. Info in vpis ob delavnikih med 18. in 19. uro na tel. št. 334-1384216.

SKD F. PREŠEREN vabi slikarje, ki so se že telefonsko javili za skupno razstavo od 12. do 23. junija, na informativni sestanek v ponedeljek, 9. junija ob 20. uri v občinskem gledališču v Boljuncu. Toplo vabljeni tudi domaći slikarji, ki se niso še javili.

SLOVENSKA PROSVETA v sodelovanju z Radijskim odrom obvešča, da bo Gledališki tened za otroke potekal od 9. do 13. junija, od 9. do 16. ure. V ponedeljek, 9. junija, prihod in vpis ob 8.30.

ORATORIJ 2008 V MARIJANIŠČU NA OPĆINAH: Marijanišče pod vodstvom g. Bedenčiča skupaj z mladimi animatorji tudi letos organizira počitniške dneve za mladino. Prvi teden: od ponedeljka 23. do vključno petka 27. junija, je namenjen otrokom iz osnovne šole. Program obsegajo poleg dveh dni v Marijanišču, edan kopanja na morju ter enodnevni izlet v hribe z dvourno hojo. Drugi teden bo za dijake nižje srednje šole in to od ponedeljka 30. junija do petka zvečer 4. julija. Za to skupino je predviden kot že nekaj let dvodnevni izlet v slovenske planine. Število je omejeno, za vsako skupino največ 25 udeležencev. Vpisovanje do 10. junija na tel. tajnico 040-211113 ali 335-8186940.

TPK SIRENA pripravlja od 16. do 22. junija razstavo »Pozabljeni spomini preteklosti«. Razstava naj bi vsebovala listine in stare predmete iz prvih 50 let prejšnjega stoletja (1900-1950) in tudi starejše, kot so npr. zgodovinske slike, knjige, orodje, daljnogledi, kovčki. Posebno zaželeni so predmeti, ki se tičajo morskih dejavnosti. Člane in prijatelje vabimo, da bi nam dali na razpolago tiste predmete, ki jih lahko najdejo v kleti. Zbiranje predmetov bo na sedežu TPK Sirena, Miramarski drevored 32, do torka, 10. junija, vsak dan od 15. do 18. ure. Info na tel. št. 340-3228574 (Marcello).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v tork, 10. junija, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od 7. do 12. julija Planinsko šolo na Planini pri jezeru za osovnosolsko mladino. Informativni sestanek bo v sredo, 11. junija ob 19. uri na Stadionu 1. maja (Vrdelska cesta 7). Za informacije pišite na mladinski@spdt.org, ali pokličite na tel. 338 5953515 (Katja).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi v sredo, 11. junija, ob 18. uri v Konferenčni in razstavnici dvorani Narodnega doma (Ul. Filzi, 14-Trst) na predstavitev knjige dr. Franci Derganc »Okravljena roža - spomini partizanskega zdravnika«. Sodelujeta Janez Stanovnik, predsednik Zveze združenih borcev za vrednote NOB Slovenije in avtorjev sin Primož Derganc.

SKD KRSNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 11. junija, ob 20. uri v prem sklicu in ob 21. uri v drugem sklicu, v prostorih sremske hiše v Gročani.

NA PRAZNIKU SV. ANTONA PADOVANSKEGA v petek, 13. junija, bo ob 16. uri, v cerkvi Novega sv. Antona vsakoletno slovensko evharistično bogoslužje, h kateremu ste vabjeni vsi slovenski verniki. Maševal in govoril bo vrhniški dekan gospod Blaž Gregorc. Po maši bo še družabnost v prostorih Slovenske Skupnosti v Ul. Gallina, 5.

BAR TPK SIRENA organizira v soboto, 14. junija, ob 20. uri, večerjo ob

glasbi Doriane in Walterja. Rezervacije do srede, 11. junija, na tel. št.: 040-422731 ali 349-5234723.

NA PSIHOLOŠKI FAKULTETI V TRSTU (Ul. S. Anastasio 12) bo v soboto, 14. junija, od 9.30 do 13. ure, srečanje za otroke in odrasle. Medtem, ko bodo starši sledili predavanjem, se bodo otrocilahko zabavali v otroškem kotičku, ki ga bodo vodili prostovoljci ŠC Melanie Klein.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v priredbi Študijskega centra Melanie Klein in Slovenske prosvete slavi letos desetletnico. Potekal bo od 30. junija do 29. avgusta v otroškem vrtcu U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanja so odprtia do 14. junija. Na razpolago so še zadnja mesta. Podrobne informacije na www.melanieklein.org ali tel. 328-4559414.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščamo člane, da bo dvodnevno taborjenje 14. in 15. junija v Zgoniku. Zbirališče (v kroju!) bo ob 9. uri, pri športno-kulturnem centru. Zaključek akcije pa bo v nedeljo, 15. junija ob 16. uri. Sledil bo sestanek za dvotedensko taborjenje, ki bo v Gozdnu Martuljku od 20. do 31. julija. Prvi dan naj imajo udeleženci kosilo v hrbtniku. Vse informacije in prijave na www.tabornikirmv.it.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA organizirajo 14. in 15. junija v Zgoniku akcijo »Odprta vrata v naravo«. Letošnje geslo akcije bo »Kdor išče, najde, tabornik se znajde!«, v povezavi s katerim bodo potekale tudi aktivnosti. Taborjenje je namenjeno vsem otrokom, predvsem osovnosolcem in srednješolcem. Začetek aktivnosti ob 10. uri pri športno-kulturnem centru. Predhodnih prijav ne potrebujemo. Otrok se lahko pridruži dejavnostim kadarkoli, za odhod pa se starši odločijo sami. Akcija je brezplačna, poskrbljeno bo za vse obroke. Kdor bo želel prespati pod šotorom, mu bodo animatorji nudili spalno vrečo, blazino in lučko. Dodatne informacije na www.tabornikirmv.it ali 340-1635884 (Majna) in 335-5316286 (Veronika).

ŠD PRIMOREC prireja športni praznik na nogometnem igrišču na Grizi v Trebčah v soboto, 14. in v nedeljo, 15. junija ter v soboto, 21. in v nedeljo, 22. junija. Ples z ansamblom Svenčir in Oasi. Delovali bodo dobro založeni kioski. Vabljeni!

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljanca prireja v sklopu vaške šagre na Jami razstavo domačih slikarjev. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel. št. 335-6045771 (Martina).

SKD PRIMOREC obvešča, da se bo od 7. do 11. julija odvijal v Ljudskem domu v Trebčah Likovni teden za otroke, ki obiskujejo četrti in peti razred osovnne šole (letniki 1998-1997) ter prvi razred srednje šole (letniki 1996). Za informacije in vpis pokličite na tel. 347-8386109 (Biserka). Vpisovanja se zaključijo 15. junija, informativni sestanek pa bo v tork, 17. junija, ob 18. uri, v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD PRIMOREC obvešča, da se bodo od 14. julija do 8. avgusta (v tedenih izmenah) odvijale v Ljudskem domu v Trebčah Poletne delavnice za otroke, ki obiskujejo vrtec (letniki 2004-2002) in prve tri razrede osovnne šole (letniki 2001-1999). Za informacije in vpis pokličite na tel. št.: 347-8386109 (Biserka). Vpisovanja se zaključijo 15. junija, informativni sestanek pa bo v tork, 17. junija ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU obvešča, da bo v nedeljo, 15. junija, ob 17. uri, v tržaški Rižarni, vsakoletna sv. maša za vse tamkajšnje žrtve nasilja in za vse žrtve druge svetovne vojne. Maševal in govoril bo gospod Alojzij Kržnišnik, župnik v Biljani. Pri maši bo sodeloval združeni zbor ZCPZ v Trstu, ki ga vodi Edi Race. Vabljeni!

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut razpisuje nagrade za zaključena diplomska in podiplomska dela. Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki so v akademskih letih 2005/2006 in 2006/2007 diplomirali/magistrirali/doktorirali iz družboslovnih in humanističnih ved na univerzah v Italiji, Sloveniji in drugih državah. Rok oddaje je 16. junij. Razpisne pogoje in prijavnično določitev na www.slori.org. **STUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN** vabi člane na redni občni zbor, ki bo

v sredo, 18. junija. Prvo sklicanje bo ob 16.30, drugo pa ob 17. uri, v UL Cicerone 8. Toplo vabljeni.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji bodo celotenski in ob vikendih. Vršili se bodo v sledečih izmenah: 1. tedenski od 23. do 27. junija od 10. do 16. ure; 2. tedenski od 21. do 25. julija, od 10. do 16. ure. Datum tečajev ob vikendih: 1) 20., 21., 22., 28. in 29. junija; 2) 4., 5., 6., 12. in 13. julija; 3) 18., 19., 20., 26. in 27. julija. V petek zvečer teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. V juliju so možne individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel/fax: 040-299858 ali e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosovel iz Trsta organizira: Poletne centre za otroke od 1. do 12. leta starosti. Kolonijo v Domu Planinka (Pohorje) za otroke/mladostnike od 6. do 16. leta starosti. Kolonijo v Domu Špadiči (Poreč) za otroke/mladostnike od 7. do 15. leta starosti. Vpisovanje je odprtto do zasedbe razpoložljivih mest, na sedežu Združenja v UL Ginnastica 72 (Tel.: 040573141).

GLASBENA MATICA vabi na glasbeno delavnico »Easy guitar«, ki bo potekala od 30. junija do 6. julija v Ljudskem domu v Trebčah v sklopu 10. festivala kitare »Kras«. Delavnica je namenjena začetnikom od 7. leta dalje, ki bodo spoznali hrkati kitaro in angleški jezik z igranjem, petjem, recitiranjem in likovnim ustvarjanjem. Delavnico vodi Dario Viviani s sodelavkami in animatorkami. Prijavnice zbirajo na Glasbeni matici do 22. junija.

OBČINSKA UPRAVA REPENTABOR sporoča, da bo v prostorih otroškega vrtca na Colu v obdobju od 30. junija do 11. julija, poletni center namenjen otrokom od 3. do 10. leta starosti. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Info: 040-327335.

VINO TEKA V ZGONIKU vabi na ogled fotografiske razstave »Schengenska meja - zgodovinski decembri 2007«. Razstavlja: Boris Prinčič in Bogdan Macarol. Razstava bo odprtta do 30. junija, ob 18. do 21. ure, razen v poledeljkih.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Kosir vabi člane in prijatelje na redno sejo v petek, 4. julija, v Gregorčičevi dvorani v UL S. Francesco 20. Obveščamo vas, da se bomo kašnje podali na zasluženi dopust.

KD FRAN VENTURINI

Šagra na Krmenci

Domjo

6., 7., 8., 9. junija

Delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru

Danes, 8. junija

ob 17.00 odprtje kioskov
ob 18.00 KULTURNI PROGRAM
20.00-24.00 ples z ansamblom HAPPY DAY

Jutri, 9. junija

od 18.00 odprtje kioskov
od 20.00 dalje ples z ansamblom ETA BETA

SKD F. Prešeren iz Boljanca vabi na

vaško ŠAGRO NA JAMI

od petka, 13. junija, do nedelje, 15. junija 2008

V primeru slabega vremena se bo zabava nadaljevala tudi v ponedeljek, 16. junija
TOPLO VABLJENI

Odprta vrata v naravo

Tabor, ki se ga lahko udeležiš tudi ti!

www.tabornikim.si

INFO: Majna 3401635884 Veronika 3355316286

Vabljeni vsi osnovnošolci in srednješolci!!

PROGRAM:
Športne igre, večerni ogenj, delavnice, spoznavne igre, lokostrelstvo, spanje pod šotorom

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA in TRŽAŠKA KNJIGARNA
vabita na predstavitev knjige

dr. Franci Derganc:

Okravljena roža - spomini partizanskega zdravnika

v sredo, 11. junija 2008 ob 18. uri

v Konferenčni in razstavni dvorani Narodni dom (Ul. Filzi, 14-Trst).

Sodelujeta Janez Stanovnik, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije in avtorjev sin Primož Derganc.

Šolske vesti

ZDRAŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI

organizira naslednje poletne tabore: naravoslovni »Živijo Kek« v Kranjski Gori, od danes, 8., do sobote, 14. junija (od 1. do 5. razreda); biološki »Morska zvezda« v Piranu, od 16. do 21. junija (od 4. razreda dalje); krasoslovni »Netopir« v Postojni, od 22. do 27. junija (od 10. do 14. leta); jezikoslovni »Krapanova kobila« v Sevnem, od 29. junija do 5. julija (od 10. do 15. leta) slovenščina in jahanje; Kemijski »Čarobni napo« v Ljubljani, od 6. do 11. julija (od 2. razreda dalje); angleški »Jezikajte!« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: framilcinski@gmail.com.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da mora učeno osebje, ki je pogojno vključeno v pokrajinske lestvice (bivše permanentne) za šole s slovenskim učnim jezikom tržaške pokrajine, najkasneje do 30. junija, Uradu za slovenske šole v ulici S. Anastasio, 12, predstaviti osebno izjavo o pridobitvi usposobljenosti za poučevanje na osnovni šoli ali habilitacijski, ki je predvidena za otroški vrtec ali za posamezne natečajne razrede. Do istega dne lahko tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v zgoraj omenjene lestvice, predstavijo istemu uradu morebitne nove naslove za poučevanje podpornega pouka. Pridobljeni specializacija za podporni pouk lahko do 1. julija Uradu za slovenske šole predstavijo tudi kandidati, ki so v lestvica rednih natečajev, da se tako vključijo v posebne sezname za poučevanje podpornega pouka, ki so priloženi še veljavnim lestvicam rednih natečajev. Obrazec za predstavitev prošnje lahko interesenti

dobijo na tajništvih posameznih šol ali na Uradu za slovenske šole, ki je tudi na razpolago za morebitna pojasnila.

Izleti

VABILO SPDT NA 37. SREČANJE OBMEJNIH PLANINCEV SPDT vabi danes, 8. junija, na 37. Srečanje obmejnih planinskih društev. Predvidena sta dva pohoda (daljši in krajiški). Sledila bo družabnost v Praprotu. Planinci se bodo zbrali ob 9. uri v Mavhinjah. Po »veritkali SPDT« se bodo povzpeli na Grmado in na voden ogled Grofove jame, ter drugih zgodovinskih zanimivosti tega področja. Sledila bo družabnost v Praprotu. Krajski pohod pa bo potekal po krožni poti, od Mavhinj do Cerovelj nazaj v Mavhinje.

IZLET SPDT NA CLAP FORAT (1562M)- SPDT organizira v nedeljo, 15. junija, izlet v zahodne Julisce Alpe in sicer na Clap Forat (1562). Udeleženci se bodo zbrali ob 6. uri pri spomeniku v Križu. Na razpolago bo tudi društveni kombi. Predvidenih je šest/sedem ur nekoliko naporne hoje, zato je primeren za bolj trenirane planince. Vse potrebne informacije dobite pri vodji izleta, na tel. št.: 040-220155 (Livo).

NA ROMANJE V STIČNO vabijo šolske sestre de Notre Dame v sredo, 18. junija, ko bo v samostanu kip Fatimske Matere Božje. Cena romanja (prevoz in kosilo) znaša 32,00 evrov. Za podrobnejše informacije pokličite tel. št. 040-22693 ali 347-9322123.

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC prireja v nedeljo, 22. junija, izlet in Benecijo - Čedad in okolico. Odhod iz Boljanca, ob 8. uri. Podrobnejše informacije dobite v klubu ali na tel. št. 040-228050.

SINDIKAT UPOKOJENCEV ITALIJE SPI - CGIL za Kraško območje organizira ob 10. obletnici pobraterja s Sindikatom Upokojencev Hrvaške - Suh iz Roča, izlet v Roč v nedeljo, 22. junija, za po-

SOMPD Vesela pomlad

vabi na prireditev

POJ, PLEŠI, IGRAJ...

Sodelujejo:

OPZ in MIDPS Vesela pomlad, pevski zbor OŠ F. Bevk, starši OŠ F. Bevk z igrico

»Maček Muri«, plesna skupina Alfa Dance

danes, 8. junija ob 17. uri
v Finžgarjevem domu na Opčinah

Društvo slovenskih izobražencev

prireja JUTRI
srečanje na temo

Slovensko bogoslužje kot element narodnega prebujenja

Sodelujeta Tomaž Simčič in Dušan Jakomin

Začetek ob 20.30

Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI
pri SKD TABOR vabi vjutri, 9. junija, ob 20.30
v malo dvorano Prosvetnega doma na

POKLON PRIMOŽU TRUBARJU OB 500-LETNICI ROJSTVA

Gost večera bo prof. TATJANA ROJC.

Pomembno obletnico bomo primerno proslavili še s sladkim presenečenjem!

Vabljeni!

trditev prijateljstva in solidarnosti med sindikalnima organizacijama. Za prijave in informacije tel. ob uradnih urah na slednje številke: Nabrežina 040-2024053, Opčine 040-214222, Rojan 040-420622.

SREČANJE SPDT S P.D. INTEGRAL- V nedeljo, 22. junija, se bodo tržaški planinci srečali s pobratenim P.D. Integral iz Ljubljane v Sloveniji na Koroškem. Na srečanje se bomo podali z avtobusom. SPDT vabi člane in planince, da se čimprej prijavijo na tel. št.: 040-220155 (Livo) ali tel. št.: 040-2176855 (Vojka).

PRODAM PINGUINO DELONGHI z vsemi pripomočki, zelo malo rabljen. Tel. 347-8004578.

Slovensko kulturno društvo

Valentin Vodnik

37. Junijski večeri

vsak petek v juniju ob 21. uri v Dolini

MoPZ Valentín Vodnik

13

Celovečerni koncert na dvorišču Zorka Jurjeviča

20 Čar keltskih melodij

Koncert irskih harf na Socerbskem gradu

Amour, amore, liebe...

Komedija v režiji Sergeja Verča na Kaluži

27

Založba Mladika
vabi v sredo, 11. junija,
k Fabrevim v Mavhinjeno predstavitev
knjižnega prvanca Jasne Jurečič

Prerokuj mi še enkrat

Sodelujeta:
prof. Alenka Rebula in avtorica.
Glasbeni utrnek:
harmonikar Erik Kuret.

Začetek ob 20.30.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM
prireja pod pokroviteljstvom Slovenske proschte

KONCERT MePZ »LOJZE BRATUŽ«

IZ GORICE

DIRIGENT: Bogdan Kralj

v petek, 13. junija, ob 20.30

v cerkvi Sv. Mohorja in Fortunata v Rojanu

SKD PRIMOREC

vabi na koncert ob 10-letnici delovanja

OTROŠKEGA IN MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA KRAŠKI CVET

danés, 8. junija ob 19. uri
Ljudski dom, Trebče

Slovensko kulturno društvo Primorsko iz Mačkolj

vabi na

POHOD NA LIPNIK

Zbor pohodnikov bo v nedeljo, 15.6.2008 v Zazidu ob 8.30 uri (pred vaškim spomenikom).

Ob povratku kraja družabnost ob prigrizku in kozarčku.

Poslovni oglasi

GOSPA NUDI na domu pedikuro, manikiro.

347-0641636

HIŠNO POMOČNICO, resno, z izkušnjami, iščemo 2-krat tedenško.

00386/57668245

IŠČEM VARUŠKO 4-krat tedenško po dve uri.

392-5583010 ali 040/200673.

POTREBUJETE NEGO na domu bolnih in ostarelih oseb, tudi 24 ur?

00386/031562880

PODJETJE IMPORT/EXPORT, s sedežem v Pradamanu (UD), išče osebo za delo v pisarni in skladušču, sledenje naročenemu/prodanemu blagu. Pogoji: znanje italijanskega, srbskega, hrvaškega in angleškega jezika ter programa MS Office. Prijave in C.V. na e-mail:

info@adrianocorsi.it

KMEČKI TURIZEM ANTONIČ V CEROVLJAH, s suhim prigrizkom, je odprt ob sobotah in nedeljah.

040/299798

KMEČKI TURIZEM FERFOLJA**PRI PIŠČANCIH** je odprt vsak petek, soboto in nedeljo. Toplo vabljeni na pristno kapljico in domač prigrizek.

333-7411844

OSKAR JE V DOLINI ponovno odprt osmico. Kar toplo vabljeni!

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Na domove jih prosilcem pošilja podjetje Irisacqua

Trijezični računi kmalu v vseh občinah Goriške

Semolič se odpravlja še na podjetji IRIS in Isogas: »Dosedno uveljavljajmo pravice«

FATTURA INTESTATA A / Račun na ime / Future intestate a:

Codice Fiscale / Davčne kode v / Codic fiscale:
Numero fattura / Številka računa / Numar fature:
Data emissione / Datum izdaje / Date emission:

Acqua / Voda / Agua Codice servizio / Šifra storitve / Codice servizi:

Tipo Fornitura / Vrsta Storitve / Gjener Fumidure:
Domestico CON Fognatura

Descrizione Misuratori installati:
Ovisi Naseljenim Mestecem

In caso di ritardate pagamento successivo al 30° giorno dalla scadenza della bolletta, per ogni giorno di ritardo rispetto la scadenza della bolletta saranno applicati gli interessi di mora, calcolati su base annua, nella misura del tasso ufficiale di riferimento in vigore al momento dell'emissione della bolletta, maggiorato del 3,5%, che saranno addebitati sulla prima successiva bolletta. Nelle situazioni di interruzione della fornitura per morosità, le spese relative a tale distacco e all'eventuale ripristino del servizio saranno addebitate all'utente.

V primeru zamude pri plačilu preko 30 dni od datuma zapadlosti računa bodo za vsak dodatni dan glede na termin za plačilo računa bremenjene začnudne obresti, izračunane na ležni osnovi, v višini uradne referenčne stopnje, v veljavi v trenutku izdaje računa, povisljane za 3,5%, ki bodo prišteve v naslednjem računu. V primeru prekinitev vodooskrbe zaradi zamude pri plačilu bodo stroški, povezani s prekiniljivo in usposobitvijo ponovne dobave, na račun uporabnika.

In cas de ritart intal platament dopo de 30me ci da la scadenze de bolete, par ogni di di ritart rispett ae scadenze de bolete a vignaran aplicats i interes di intart, calcolats su base anual daur dal tas ufficiali di riferimento in vere sul moment de cià für la bolete, aumentat dal 3,5%, che a saran contizats inte prime bolete seguitive. In cas de interuption de furnidure par intart, lis spesia par cheste interuzion e pal eventuali levri di rimeti in vere il servizi a saran contizadis al utent.

Trijezični račun podjetja Irisacqua

Namove v nekaterih občinah goriščke pokrajine že prihajajo računi za dobavo vode v treh jezikih, ob italijanskem tudi v furlanščini in slovenščini. Podjetje Irisacqua, ki upravlja vodovodno omrežje, jih pošilja izključno tistim, ki so pred davema letoma to izrecno zapisali. Družba javnih storitev IRIS je namreč septembra 2006 razposlala po Goriški obvestilo, da bo prosilcem zagotovljala slovenske ali furlanske račune; družba je namreč v lasti krajevnih uprav, zato je po njenem statutu predvidena uporaba manjšinskih jezikov.

Obveza ni bila takoj uresničena. Da je večjezično poslovanje nazadnje steklo, je Ljiviu Semoliču, goriškemu predsedniku Slovenske kulturno gospodarske zveze, zagotovil direktor podjetja Irisacqua Augusto Burttolo. Po nekaterih sestankih s funkcionarji se je Semolič nazadnje napotil k direktorju, ki je potrdil, da že poteka razpošiljanje večjezičnih obrazcev, vendar trenutno v samo nekaterih občinah. V kratkem - je zagotovil - pa jih bodo prejemali tudi v vseh ostalih občinah z Gorico vred.

Burtulo je povedal, da je prišlo do teh-

ničnih in drugih zapletov, zaradi česar so zanjali. Pred kratkim pa je zadeva stekla, sicer sprva le postopno. Po njegovih besedah bodo že naslednji računi povsod večjezični, pod pogojem seveda, da so uporabniki vode zanje zapisili.

Direktor je tudi pojasnil, da so se odločili za trijezične obrazce - italijanske, furlanske in slovenske obenem -, medtem ko naj bi bili po prvotni namenih le furlanski ali slovenski. Takšno pot so ubrali v dogovarjanju z goriško pokrajino, je dejal in Semoliču pokazal primerek trijezičnega računa. Slovenski sogovornik ga je takoj opozoril, da je večjezičnost delna, saj obrazec ni preveden v vseh svojih delih, in ga bo zato potreben dopolniti. Najdejo se tudi nekateri napake. Burtulo je pojasnil, da popolno večjezičnost preprečuje tehnične ovire, ki jih že rešujejo. Semolič pa ga je tudi opozoril na pravilno zapisovanje slovenskih imen in priimkov.

Večjezično poslovanje danes zagotavlja le podjetje Irisacqua, medtem ko se podjetji IRIS in Isogas tega nista še lotili. Burtulo je izrazil prepričanje, da ne bi več smeli imeti težav, saj je računalniški sistem ustrez-

no pripravljen. Semolič je že napovedal, da se bo v kratkem odpravil tudi na omenjeni podjetji z zahtevo, naj se v čim krajšem času za to opremi. »IRIS že dokazuje, da ima pozitiven odnos do jezikovne raznolikosti našega ozemlja, saj so napisi na zaboljnilih za odpadke tudi v slovenščini. Pričakujem podoben pristop sorodnega podjetja na Tržaškem,« je pristal.

Drugo vprašanje so prosilci. Kdor želi prejemati na dom večjezične račune, to lahko sporoči s pismom, naslovjenim na podjetje Irisacqua, ali preko interneta. »To možnost gre izkoristiti,« pravi Semolič, »ker edino tako bomo dokazali uspešnost pobude o večjezičnih obrazcih, ene izmed prihovanih pobud, ki so jo uresničila podjetja javne koristi. Vztrajati moramo na poti doslednega uveljavljanja pravic, ki so nam priznane v odnosu z javnimi ustanovami.« Semolič je hkrati tudi napovedal, da se bo obrnil na prefekturo s prošnjo, naj se sklici omizje z udeležbo predstavnikov manjšine, »zato da skupaj preverimo, če so vse ustanove in uprave, ki jih predvideva zaščitni zakon, opremljene za dvojezično poslovanje.«

LOČNIK Preživetje rajonov je v rokah dežele

Rajonske svete v Gorici je treba obdržati, potrebno pa jih je tudi reformirati. O tem so prepričani udeleženci srečanja, ki ga je včeraj v Ločniku priredil krožek Camillo Medeot. Deset lani izvoljenih rajonskih svetov bo sicer delovalo do prihodnjih upravnih volitev, nato pa jih bodo na podlagi finančnega zakona ukinili, če ne bo prislo do preklica.

Na to temo so včeraj spregovorili številni gostje, med katerimi sta bila predsednika rajonskih svetov za Podgoro Walter Bandelj in Ločnik Giorgio Stabon, dalje občinski svetnik Marino Zanetti, goriški pravobranilec Marino Marin, svetnica v Svetogorski četrti Giuseppina Cibej ter predstavnika krajevnih svetov iz Trsta in Pordenona.

Po mnenju pravobranilca Mariana bi se moral občina pri zagovarjanju rajonskih svetov oprati na svoj statut, ki predvideva obstoj krajevnih posvetovalnih organov, le-ti pa bi morali delovati na prostovoljni ravni. Za včino sodelujocih pri srečanju, ki je potekalo pod vodstvom tajnika krožka Medeot Federica Vidica ter novinarjev Nicole Comellija in Patrizie Artico, pa je rešitev v posredovanju pri deželnem upravi. »Osnutek zakona o krajevnih upravah, ki ga je izdelal bišvi deželnemu odborniku Iacobu in ki bi brez popravkov ne rešil rajonskih svetov v Gorici, bo morala nova deželna vlada vzeti v pretres. Od dežele zahtevamo, da se na podlagi kulturnih in jezikovnih specifik ohranijo rajoni v goriški občini,« je poudaril Bandelj, ki je preprisan, da bi občina z ukinitvijo rajonov ne prihranila veliko denarja, izgubila pa bi pomembno pomoč pri reševanju problemov teritorija: »Rajonskim svetom namenja občina 180.000 evrov letno. Le 50.000 evrov potrosijo rajonski sveti za svojo delovanje, vse ostalo je namenjeno pobudam in javnim delom.« Občinski svetnik Zanetti pa je ocenil, da so rajonski sveti izgubili del svojega pomena in da jih sami izvoljeni ne jemljejo resno. Kar 40 odstotkov svetnikov rajonskih svetov je namreč v prejšnjem mandatnem obdobju odstopilo, je navedel Zanetti.

GORICA - APT Nočni avtobusi s fleksibilno progo

Goriška občinska uprava in pokrajinski sko predjetje za javne prevoze APT bosta okrepila nočno ponudbo mestnih avtobusov. Vzporedno z današnjim vstopom v veljavo poletnega urnika mestnih in izvenmestnih avtobusov bo namreč uporabnikom javnih prevozov na voljo tudi nova storitev, s katero je zelela občinska uprava zadovoljiti predvsem potrebe turistov in študentov, ki obiskujejo Gorico. Ob redni nočni progi, ki bo med 21.15 in 1.10 povezovala goriško železniško postajo, goriško bolnišnico in trg Medaglije d'oro - nočni avtobus namreč ne bo več peljal v Štandrež - bodo predvidene tudi tri izredne proge, ki jih bo šofer prevozil le na prošnjo potnikov.

Prva izredna proga vključuje ulice Trieste, Cipriani in Puccini, druga pa ulico De Gasperi, Marconi in Alviano. Tretja proga, ki jo bo nočni avtobus lahko prevozil na prošnjo potnikov, vključuje Svetogorski ulico, ulico Foscolo in trg pred Severno postajo. »Z ukinitvijo povezave s Štandrežem, za katero smo ugotovili, da je bila skorajda neizkoričena, bo okrepljeno število voženj po mestnem središču. Storitev odgovarja predvsem na potrebe študentov in turistov, ki se v Gorico pripeljejo z vlakom. V ulicah, po katerih smo začrtali izredne proge, so namreč hoteli in študentski domovi, do katerih smo v nočnih urah hoteli olajšati dostop,« je povedal občinski odbornik Fabio Gentile in nadaljeval: »Prizadavamo si, da bomo v kratkem zagotovili tudi nočno avtobusno povezavo med Gorico in Nova Gorico. Zaradi birokratskih težav nam zaenkrat to niše uspelo, pobudo čezmejnega nočnega avtobusa pa bomo skušali izpeljati.« O načrtu čezmejnega nočnega avtobusa je spregovoril tudi predsednik podjetja APT Paolo Polli, ki je dodal, da so podatki o uporabi dnevne avtobusove povezave med obema mestoma spodbudni. »Samo v mesecu aprilu se je s čezmejnimi avtobusom peljalo 2.000 oseb. Povezava med sosednjima mestoma dobro deluje in računamo na to, da jo bomo uvedli tudi ponoči. Po vsej verjetnosti bomo tudi v tem primeru uporabili formulo izredne proge, ki jo bo šofer prevozil na prošnjo potnikov,« je povedal Polli. Direktor podjetja APT Giuseppe Zampieri je dodal, da so vožnje avtobusov skušali čim bolje prilagoditi urnikom vlakov, ki prihajajo iz Trsta in Vidma.

Zadovoljstvo nad pobudo je izrazil tudi pokrajinski odbornik Maurizio Di Matteo. Spomnil je, da se bo s prihodnjo soboto ponovno začela tudi pobuda Overnight, ki ob vikendih predvideva nočne avtobusne povezave za mlade med Gorico in Sesljanom. »Zaradi gradbenih del na Travniku bo letos edina goriška postaja nočnega avtobusa na parkirišču pri Rdeči hiši,« je prestavil Polli. (Ale)

POKRAJINA »Del Sordi si lasti tuje zasluge«

Goriška pokrajinska odbornika Mara Černic in Marko Marinčič sta kritično komentirala izjave občinskega odbornika Francesca Del Sordija, ki si po njuni oceni »po krivem lasti zasluge« v zvezi z Ljivarno. Slovensko ministrstvo za okolje je namreč zavrnilo prošnjo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja solkanskemu obratu. »Iz dokumentov pa ne izhaja, da je goriška občina pravočasno posegla pri postopku za izdajanje dovoljenja. Po zapadlem roku je predstavila le nekaj pripomb,« opozarjata Černičeva in Marinčič. »Poseg italijanskega ministrstva je že od oktobra 2007 zahtevala goriška pokrajina, ki se je januarja letos v Ljubljani tudi neposredno srečala s predstavniki ARSO. Dobili smo zagotovo, da bodo problem Ljivarne obravnavali strogo. In res, na podlagi meritve, ki so jih izvedli februarja in marca, so zavrnili prošnjo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja obratu,« podutarjata slovenska odbornika.

Doberdobski dnevi petja

petek, 13. junija
ob 21.00

v občinskem parku

Primorski akademski zbor
Vinko Vodopivec

MePZ Hrast

nedelja, 15. junija
ob 19.30

v bivši "Kavi" pri Gradini
v Doberdoru

Slovenski oktet

MoPZ Jezero

prireditelja SKD HRAST in KD JEZERO
pod pokroviteljstvom občine Doberdor

KOMIGO
KULTURNI DOM

KD »ŠPAS TEATER« iz Mengše

5MOŠKI.COM

režija: Jurij Zrnc

Kulturni dom Gorica (Ul. I. Brass 20)

→ Jutri, 9. junija 2008, ob 20.30 ←

Info: Kulturni dom v Gorici (tel. 0481 33288)

abonmajska sezona v Gorici 07/08

www.teaterss.it

Iztok Mlakar

po Molinovih motivih

produkcija

Gledališče Koper

v sodelovanju s

SNG Nova Gorica

Režija: VITO TAUFER

z obrazi svojega časa

avtobus

Poljane-gostilna (19.20) - Doberdor-črkve (19.25) - Romanj-črkve (19.30)
Tržič-S.Polo (19.40) - Tržič-b.č. Shell (19.45) - Štivan-nad gostilno (19.50)
Jamle-gostilna (20.00) - Gabrie (20.05) Sovodnje-pri lekarni (20.15)

pokrovitelji
sezone v Gorici

KB center

GORICA - Obeležitev 25-letnice in enajsti občni zbor slovenskega društva

Upokojenci proslavili jubilej z mladostnim zanosom

Odprli razstavo likovnih del dveh članic, opravili obračun delovanja in izdali lično publikacijo

GORICA Na šoli Trinko so objavili letošnje izide

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko so včeraj objavili letošnje izide. Sledi seznam učencev, ki so izdelali.

1.A: Alek Ajdić Bosnić, Ilaria Bergnach, Matja Blažič, David Branca, Sara Drufovka, Elia Esposito, Vanja Marinčič, Maria Milanese, Carlotta Nanut, Daniele Paravan, Alessia Peressini, Giuseppe Pflanz, Enrico Schincariol, Ruben Scialuzero, Sabrina Solinas, Venera Stella.

1.B: Samuel Barone, Denis Beltramini, Jaš Bensa, Ester Berlot, Mila Boschi, Davide Cobello, Ivan Crosatto, Jurij Faggiani, Manuel Furlan, Veronika Keber, Jasmin Lutman, Alice Medves, Ivana Nanut, Pierre Nanut, Giacomo Osso, Janez Pintar, Enrico Sirok, Živa Srebrnič, Jakob Vitale, Elija Zavadlav.

1.C: Sara Cernic, Matija Corsi, Lionella Costantini, Andrej Čavdek, Stefan Čavdek, Martina Dellisanti, Tim Guadagnino, Alojz Felix Jermann, Belmin Lidjan, Eva Lutman, Nicole Marchi, Samuel Mucci, Adam Nanut, Kristina Pahor, Sandi Persoglia, Nicola Primosig, Samuel Princi, Elisa Proderutti, Thomas Tabai, Ana Tercic, Jernej Terpin, Mattia Visintin.

2.A: Apelete Yao Julien Agbetiafa, Luka Cattelan, Peter Cej, Anthea Custrin, Lara Feri, Jan Gustin, Gioia Innocenti, Luka Kovic, Tamara Lupin, Ivan Maniacco, Enrico Marega, Marco Marega, Edoardo Mattiussi, Jan Mauri, Martin Novak, Karol Paulin, Alice Pecorari, Denis Robazza, Nikolas Semolič, Caterina Tanzariello, Laura Turri, Jason Visintin; en dijak ni izdelal.

2.B: Marco Bertè, Gaja Braini, Tomaž Bratovich, Mak Cattelan, Valentina Cijan, Deborah Croselli, Sara Devetak, Peter Grudina, Mateja Jarc, Jasna Leban, Giulia Marassi, Veronica Marcosig, Luca Markovič, David Ožbot, Micaela Passon, Jan Paulin, Martin Pipan, David Raida, Ana Raum, Peter Vogric, Tomaso Matija Winkler, Matija Zorlut; dva dijaka nista izdelala.

3.A: vseh 20 dijakov je bilo pripuščenih k zaključnemu izpitu.

3.B: vseh 16 dijakov je bilo pripuščenih k zaključnemu izpitu.

Pismeni del zaključnega izpita, t.i. »male mature«, se bo začel v torek, 10. juniju, in bo potekal ves teden. V torek, 17. junija, se bodo dijaki prvič spopadli s testom zavoda INVALSI tako kot sovrstniki po vsej državi.

DOBLAR - Danes slovesnost

Spomin na sedem ubitih partizanov

Na domačiji Antonu Tinta v Doblarju bo danes ob 14. uri spominska slovesnost, na kateri se bodo poklonili spominu na sedem partizanov, ki so padli 31. maja 1943. Takrat so italijanski karabinjerji in padalci-prostovoljci obkrožili sanitetno postajo št. 9 »Pod skalco«. Z vso silovitostjo so se znesli nad votljino, kjer je bila bolnišnica. Sedem ranjencev se je uspelo rešiti, sedem pa jih je bilo ubitih, saj so Italijani po streljanju v votljino metalni tudi ročne bombe. Med iskanjem bolnišnice so naleteli na kurirja Franca Dugarja in ga ustrelili. Medtem ko je drugi ranjeni partizan skušal zbežati, so Jožeta Juga tudi na mestu us-

Pomlad prihaja vsako leto, mladost pa pride samo enkrat. Pod tem gesлом je v petek v Kulturnem domu potekal enajsti redni občni zbor Društva slovenskih upokojencev za Gorisko. Priložnost je bila tokrat praznična, saj je letošnji občni zbor zaznamoval obeleževanje 25. obletnice društva. Zato so še pred obračunom letnega delovanja odprli v galeriji Kulturnega doma razstavo likovnih del članic društva Silve Stantic in Emilije Mask, ženski pevski zbor društva pa je ubran zapel pod vodstvom Aleša Hobana.

Ljubiteljski slikarji uprizanjata pretežno naravne motive in vedute iz domače okolice z poudarkom na izrazitih tonih barvnih kontrastov. Medtem ko se Maskjeva izraža s tehniko akvarela, razstavlja Stanticova olja na platnu. O njuni delih je umetnostni kritik Joško Vetrik povedal: »Čeprav se zavedamo, da stojimo pred stvaritvami dveh slikarskih navdušen, ki sta se temu umetniškemu področju približali še v zadnjih letih, jima ne moremo zanikati resnosti prizadevanja, čustvenega naboja in pozornosti, ki sta ju že od vsega začetka namenili proučevanju slikarskih tehnik.« Še pred odprtjem razstave je številnim zbranim ljudem izreklo dobrodošlico predsednik slovenskih goriških upokojencev Emil Devetak. Omeniti velja, da je v italijanščini pozdravil Franco Manzoni, ki je povabil ženski zbor in obe slikarji.

Dogajanje se je nadaljevalo v mali dvorani Kulturnega doma. S predsedniškim poročilom je v občni zbor uvedel Emil Devetak, ki je med drugim izpostavil lepo izdelano in vsebinsko bogato jubilejno publikacijo, zahvalil se je vsem, ki požrtvovalno vlagajo svoj trud v korist društva, spomnil se je pokojnih članov in posebej poudaril, da bodo utrjevali stike z ustanovami in društvimi v Sloveniji. Zaključil je z besedami spodbude: »Držimo se Trubarjevih besed "Ostatí inu obstati". Iz tajniškega poročila, ki je sledilo, je izšlo predvsem dejstvo, da društvo, ki šteje danes 430 članov s celotnega goriškega območja, suvereno opravlja razvijano dejavnost slovenskega središča, v katerem se ljudje srečujejo. V zadnjih treh letih so organizirali šest večnevnih in šestnajst enodnevnih izletov. V okviru društva deluje ženski pevski zbor, ki nastopa na raznih priložnostih in pevskih revijah. Na športnem področju pa se člani aktivno vključujejo v balinarski krožek.«

V drugem delu shoda so svoj pozdrav prinesli predstavniki društev upokojencev iz Solkana, s katerim so Goriščani pobrateni, in nato še predstavniki društva upokojencev iz Nove Gorice, Šempetra in Deskel.

Med gosti je izstopal Lojze Vitežnik, pred-

sednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Severne Primorske. Pozdravili so tudi predstavniki Zvezde društev upokojencev Slovenije, ZSKD-ja ter goriškega in tržaškega KRUT-a.

Na občnem zboru so sklenili, da bodo povišali članarino od 8 na 10 evrov; vsi udeleženci so se strinjali s poročili - poleg predsednika so obračun opravili tudi tajni-

Likovnici z Vetrikom (zgoraj), predsedstvo občnega zpora

BUMBACA

ca Eda Lutman, blagajnik Ivo Tomšič in nadzornica Silva Stantic - in jih soglasno odobrili. Izvolili so tudi člane izvršnega odbora v novem mandatu; to so Maria Češčut, Emil Devetak, Ana Ivančič, Milena Koren, Eda Lutman, Majda Mačus, Emilia Mask, Savoje Rožič, Ana Tomšič, Emil Tomšič, Ivo Tomšič, Emil Vogrič in Zdenko Vogrič.

Nadzorni odbor bodo sestavljali Silvana Berlot, Silva Stantic in Karla Vizintin.

Med prisotne so razdelili jubilejno publikacijo. Člani društva so si jo s ponosom ogledovali, saj na 56 straneh prinaša optlivje dokaze razvijanega ter z uspehi in začenšenji posejanega delovanja slovenskih upokojencev na Goriškem. (VaS)

OGLEJ - Svetovni slovenski kongres

Razseljeni rojaki

V juliju prvič na Goriškem shod Slovenske izseljenske matice

V Ogleju bo danes srečanje Slovencev, ki živijo razseljeni po Italiji. Prireja ga Svetovni slovenski kongres v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič iz Gorice; podprt ga je Urad za Slovence po svetu in v zamejstvu. Začelo se bo ob 11.30 z mašo v tamkajšnji baziliki, ki jo bo daroval Franci Petrič, odgovorni urednik verskega tednika Družina. Pel bo mešani pevski zbor Sedej iz Števerjana, ki ga vodi Mirko Ferlan. Maši bo sledil kulturni program v gostišču Due leoni (oddaljeno je približno pol kilometra, na cesti za Gradež), kjer bodo nastopili števerjanski zbor in godci iz Benečije. Slavnostni govornik bo Tomaž Pavšič iz Idrije. Na srečanju se bodo tudi poslovili od generalnega konzula v Trstu Jožeta Šušmelja, ki zaključuje mandat. Prisotni bodo Slovenci iz raznih italijanskih krajev in ugledni gostje, predstavniki organizacij, oblasti in politike. Vse bodo pogostili.

Tradicionalno srečanje ob dnevu slovenske samostojnosti, ki že vrsto let poteka pod lipo v Števerjanu, bo v petek, 20. juniju, ob 20. uri; sodelovali bodo veterani vojne za Slovenijo in krožek Anton Gregorčič. Letos prvič pa na Goriškem potekalo Srečanje

KONGRESI SSK

Po vaseh v ospredju prihodnje volitve

V minulem tednu so potekali kongresi krajevnih sekcij stranke Slovenske skupnosti, ki so poleg novih odborov določili tudi deležate za pokrajinski kongres. Ta bo v soboto, 14. junija, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; na njem bodo volitve novega pokrajinskega sveta, nadzornega odbora in razsodišča.

V četrtek, 29. maja, sta v Gorici potekala kongresa sekcij SSK za Pevmo-Štmašev-Oslavje in Podgoro. Najprej so obravnavali politični položaj v omenjenih rajonih; v obhaj rajonskih svetih ima SSK predsednika in lastne svetnike. »Tako Walter Bandelj za Podgoro kot Lovrenc Peršolja za Pevmo-Štmašev-Oslavje zelo dobro opravlja vlogo, o čemer priča tudi priljubljenost na teritoriju, so očenili. Na mesto tajnika sekcije Pevmo-Štmašev-Oslavje je bil potrenil David Grinovero, v Podgori pa bodo predsednika sekcije določili na prvem srečanju novega odbora.

Istega dne je potekal kongres števerjanske sekcije. Uvodoma sta navzočo pozdravila števerjanski župan Hadrijan Corsi in deželni tajnik SSK Damijan Terpin, nakar je tajnik sekcije Ivan Vogrič podal politično poročilo, ki je bilo usmerjeno v občinske volitve prihodnjega leta, ko bo SSK nastopila z novim županskim kandidatom. Obnovljen je bil odbor, v katerega so vključili lepo število mladih in ki bo na prvem srečanju izvolil novo vodstvo sekcije.

V petek, 30. maja, so se sestali člani mestne sekcije SSK. V svojem poročilu je tajnik Karlo Bresciani prikazal pomembne dogodek iz delovanja stranke in goriškega občinskega sveta. Povabil je svetnico Marilko Koršič, da je poročala predvsem o ukrepu mestne uprave, ki omejuje izvajanje zakona 38/2001. S tem v zvezi so izglasovali resolucijo, ki obsoja ravnanje uprave. V razpravi je vršilec dolžnosti pokrajinskega tajnika Julian Čavdek poročal o srečanju s tajništvom Demokratske stranke in o smernicah za bodčeve sodelovanje. Za tajnika sekcije je bil potrenil Karlo Bresciani.

V torek, 3. junija, sta na kongresu sovodenjske sekcije vršilec dolžnosti tajnika Kristian Tommasi in Julijan Čavdek ocenila delovanje stranke v Sovodnjah in njeno nastopanje v občinskem svetu. Člani SSK so opravili precej dela in vložili vrsto predlogov za razvoj sovodenjske občine, so ugotovljali in k temu dodali: »Pomembno pa je, kakšni bodo razpleti v luč občinskih volitev, ki bodo prihodnjo pomlad. Ob že stalnih spremembah, ki označujejo politične skupine in gibanja takoj na desni kot na lev, je SSK stranka, ki s svojim obrazom ostaja zvesta vrednotam slovenstva in demokracije.« Novoizvoljeni odbor je imenoval Kristiana Tommasija za tajnika sekcije.

GORICA - SSK

Odločno proti sklepnu

Sekcija sprejela resolucijo

»Člani mestne sekcije stranke Slovenske skupnosti, zbrani na kongresu dne 30. maja v Gorici, odločno obsojajo ravnanje goriške občinske uprave in župana Ettoreja Romolija zaradi poskusa omejevanja uporabe slovenskega jezika v javni upravi v središču mesta. Zbrani ugotavljajo, da je število slovenskih organizacij in ustanov, ki imajo sedež v mestnem središču, veliko in pomembno. Ravno slovenske organizacije s svojim delovanjem bogatijo mesto s svojo ponudbo na kulturnem, športnem, političnem in še na drugih področjih. Člani mestne sekcije dajejo priznanje stranki, ker je hitro in odločno reagirala, in zahvaljuje čimprejšnji umiku spornega sklepa.« Tako se glasi besedilo resolucije, ki so jo podpisali člani mestne sekcije SSK Karlo Bresciani, Bernardo Spazzapan, Mara Černic, Marilka Koršič, Roberto Devetak, Miloš Čotar in Niko Klanjšček.

NOVA GORICA - Predstavniki vlade pred javnostjo zagovarjali regionalizacijo

Tri ministre so prišli poslušat le trije župani

Konkretni projekti čezmejnega sodelovanja bodo preneseni na pokrajinsko raven

Ministrska trojica na novogoriškem srečanju, z desne Mojca Kucler Dolinar, Janez Podobnik in Andrej Bajuk

FOTO N.N.

V HIT-ovi Perli je sinoči potekalo srečanje predstavnikov slovenske vlade z župani, gospodarstveniki in drugimi nosilci razvoja Goriške oz. Severnoprimske regije. Razlage o tem, kaj prinaša razdelitev države na pokrajine, je prišlo poslušati okrog 50 oseb, od trinajstih severnoprimskih županov pa so se srečanja udeležili trije, in sicer župan Cerknega, Bovca in Kanala. Občino gostiteljico je zastopal podžupan Vojko Fon. Z vladne strani so se včerajnjega srečanja udeležili finančni minister Andrej Bajuk, minister za okolje in prostor Janez Podobnik in ministrica za visoko šolstvo Mojca Kucler Dolinar. O regionalizaciji na splošno je uvodoma spregovoril Marko Starman, državni sekretar vladne službe za samoupravo.

V zvezi s prihodnjo Goriško ozirno in Severnoprimsko pokrajino je Starman povedal, da gre tej regiji dobro, saj znaša stopnja brezposelnosti le 6,2 odstotka in je v določenih dejavnostih že težko dobiti ustrezni kader. V nadaljevanju je predstavljal že večkrat predebaltirane argumente, ki govorijo v prid regionalizaciji. V zvezi z ocenjenimi viri financiranja bo dočne Goriške oz. Severnoprimske pokrajine je povedal, da naj bi ti skupaj znašali 73 milijonov evrov letno, pokrajinsko upravo pa naj bi tvorilo 250 zaposlenih. Ministrica za visoko šolstvo Mojca Kucler Dolinar je glede regionalizacije povedala, da je znanje dobro ohranjati v regiji, še bolje pa je, da se to znanje privablja tudi od drugod, kar naj bi se na Goriškem, ki ima svojo univerzo, pa tudi dve zasebnih fakultetih in več dislociranih enot visokošolskih ustanov, že dogajalo. Poudarila je tudi, da je projekt izgradnje študent-

skih domov v Novi Gorici na ministerstvu prav v tem tednu dobil zeleno luč in bo realiziran takoj, ko bo to mogoče.

Finančni minister Bajuk je kot ključno izpostavil dejstvo, da je Slovenija v obdobju desetih let zelo napredovala. Podudaril je, da je samo na Goriškem bruto družbeni proizvod na prebivalca poskočil s 7.700 evrov letu 1995 na 13.500 evrov letu 2005. »Napredek je viden tudi v najbolj revnih predelih države, problem pa je v tem, da ta napredek ni enakomeren, saj osrednja Slovenija napreduje bistveno hitreje,« je utemeljil pravilnost odločitve za razdelitev na pokrajine. Povedal je še, da znašajo skupini ocenjeni viri financiranja pokrajin 1.233 milijonov evrov. Izrazil pa je tudi prepričanje, da z uveljavljivijo pokrajinske zakonodaje ne bo prišlo do povečanja davkov in javne potabe. Minister Podobnik je povedal, da je na področju okolja daleč najpomembnejša pristojnost, ki bo prešla na regionalno ravnen načrtovanje prostora, omenil pa je tudi pomembne pristojnosti na področju varovanja okolja.

V razpravi, ki je sledila, je bilo slišati najrazličnejša, a v večini primerov že večkrat izpostavljena mnenja. Boris Nešec iz Foruma za Goriško je še enkrat izpostavil privilegiranost osi Maribor-Ljubljana-Koper in negativno ocenil dejstvo, da si namerava država tudi po uvedbi pokrajin zadržati 50 odstotkov »koncesnин« na podlagi zakona o igrah na srečo. Aleksander Lermut iz Zveze za Primorsko je spet navjal za enotno primorsko pokrajino. Radovan Grapulin iz podjetja System je predlagal, da bi se razvojni denar vlagal v tista središča, ki pripravljajo najboljše projekte, če se resno razmišlja o dr-

žavi znanja. Boški župan Danijel Krivec pa je na vprašanje, kako bo po novi zakonodaji potekalo čezmejno sodelovanje, dobil odgovor, da bo ostalo čezmejno sodelovanje v smislu usklajevanja na držav-

ni ravni, pri konkretnih projektih pa naj bi bilo preneseno na pokrajinski nivo, ki zagotavlja več možnosti za njihovo učinkovito izvedbo.

Nace Novak

NOVA GORICA - Kevin Mitnick na Infosek

V gosteh najbolj znan (bivši) heker na svetu

V organizaciji novogoriškega podjetja Palsit bo v HIT-ovi Perli od jutra do srede potekala že peta konferenca Infosek. Glavni namen konference, pri kateri organizacija letos sodeluje tudi Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA), je izpostaviti pomembnost informacijske varnosti med slovenskimi podjetji in organizacijami ter izboljšati informacijsko-varnostno osveščanje med zaposlenimi, kar je ob vedno večji odvisnosti od informacijskih tehnologij ključnega pomena. Gre za lepo priložnost, da se udeleženci seznanijo z najnovnejšimi trendi in spoznajo, kaj jih prima informacijska varnost v slovenskem in evropskem prostoru.

Letošnja konferenca Infosek bo prvič potekala dva dni, za marsikoga pa bo najzanimivejši jutrišnji predkonferenčni dan, ki bo v celoti posvečen tematiki hekanja oz. neavtoriziranega dostopa do računalniških sistemov in različnim vrstam informacijsko-varnostnih groženj, ki ogrožajo sodobno poslovanje. Osrednji

gost dneva bo Kevin Mitnick, svetovno znani (zdaj že bivši) heker, ki bo z enournim predavanjem predstavil svoje pretekle in sedanje izkušnje na področju informacijske varnosti. Mitnick je že leta 1983 prvič vdril v NORAD - Severno ameriško vojaško agencijo. Sledili so vdrori v računalniške sisteme svetovno znanih podjetij kot so Motorola, Nokia, Fujitsu, Novell, NEC, Sun Microsystems, ipd. Šele leta 1995 so ga uslužbenci FBI uspeli izslediti. Pet let je preživel v zaporu, potem pa še tri leta ni smel uporabljati računalnika. Danes je eden vodilnih strokovnjakov za odkrivanje ranljivosti kompleksnih operacijskih sistemov in telemunikacijskih naprav. Je eden redkih, ki je vse, kar govoriti, tudi preizkusil v praksi. Napisal je dve knjigi, njegova predavanja po celiem svetu pa so vnaprej razprodana. Predava znamenom osveščanja o pomenu varovanja informacij in opozarja na pomembne pasti, na katere moramo biti pri delu z računalnikom še posebej pozorni. (nn)

V zaporu zasegli drogo

Pazniška služba je v zaporu v Novi Gorici v četrtek odkrila večjo količino droge, v torek pa preprečila pobeg. V odprtih oddelkih je bil v četrtek pripeljan moški, pri katerem je pazniška služba odkrila 46,1 grama čistega kokaina v vrednosti okoli 5.000 evrov. To je tudi največja količina droge, ki je bila do slej vnesena pri vstopu v slovenske zapore. Prav tako so v torek v zaporu v Novi Gorici preprečili organiziran poskus pobega skupine obojencev. Pri rednem varnostnem pregledu so namreč odkrili izkopano luknjo v zidu.

O fašističnih taboriščih

Taboriščem za civilno prebivalstvo s področja Jugoslavije, v katera je fašistična Italija zaprla več deset tisoč Slovencev, Hrvatov, Srbov in Črnogorcev, je posvečena knjiga Alessandre Kersevan »Lager italiani - Pulizia etnica e campi di concentramento fascisti per civili jugoslavi 1941-1943«. Na pobudo sekcij VZPI-ANPI iz Podgorice in Štandreža bodo knjigo predstavili na goriški pokrajini jutri ob 17.30. Večer bo uvedel Luciano Pelizzo, pred avtorico pa bo spregovorila še Anna Di Giannantonio.

Dan veselja... v plesu

Združenje staršev osnovne šole in vrtca v Romanti prireja peti Dan veselja... v plesu s programom za otroke in odrasle. Potekal bo danes ob 15. uri v župnijski dvorani v Doberdoru; ob 18. uri se bo začel kulturni spored.

Prijave na gabrski turnir

Društvo Skala iz Gabrij zbirja prijave ekip, ki bodo sodelovale pri 22. turnirju v malem nogometu. Na turnir, ki bo glede na število vpisanih potekal med 10. oz. 14. julijem in 27. julijem, se amaterske ekipe lahko vpisajo do 20. junija (tel. 338-7754821).

PAZ Vodopivec v Doberdoru

Na pobudo kulturnega društva Hrast bo v petek, 13. junija, ob 21. uri v novem občinskem parku v Doberdoru celovečerni koncert Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec.

Izgubila hčerko zaradi droge

Zaradi droge je izgubila skrbništvo nad hčerko, 34-letno L.G. iz Tržiča so karabinjerji zatolili z majhno količino hahsiša. Mamilo so zasegli, nato pa so odredili pregled stanovanja. Razmere, v katerih živi ženska, niso primerne za mladoletno hčerko, so ocenili. L.G. je bila prijavljena kot uživalka marijila, deklico pa so zaupali socialni službi.

Popis poti na Kalvariji

Danes bo v ulici Ponte del Torrione potekalo srečanje med gozdnim stražarjem občine za popis poti na Kalvariji. Popis bodo dokončno izvedli v torek med srečanjem, ki se ga bodo v bivši šoli v Podgori udeležili predsednik ločniškega rajonskega sveta Stabon, občinski funkcionarji in člani društva CAI.

ŠTANDREŽ - Jutri Summer soccer se začenja v domu Budal

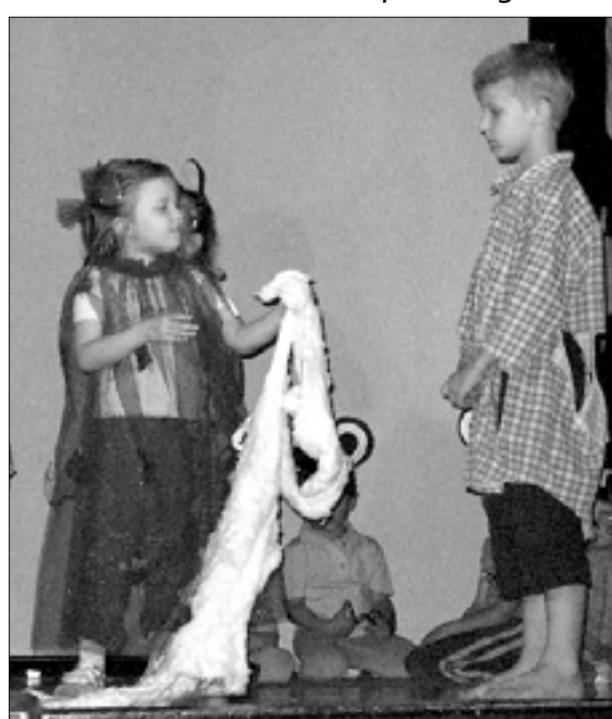
V domu Andreja Budala v Štandrežu se jutri začenja turnir v malem nogometu, ki ga prireja krajevno društvo Oton Župančič. Za organizacijo športne pobude, ki so jo tokrat naslovili »Summer soccer«, so poskrbeli mlajši člani kulturnega društva. Od jutri do petka bosta potekala ženski in moški turnir, v soboto pa bo na sporednu zaključni glasbeni večer z DJ-em.

Na ženskem turnirju se bodo pomerile ekipe Sovodnje, Rupa-Peč, Štandrež, Bum Bum Lady, Medja vas in Doberdor, moške ekipe pa so Mesnica faganel, Štandrež, Danica, Scarabot, Vrtojba, Gas, Figelj in PF. Tekme se bodo začenjale ob 18.45, vsak dan pa bo za hrano in pičač za igralce in gledalce skrbel kiosk Floridita. Tekme bodo skupno trajale 40 minut (dva polčasa po 20 minut), ženski in moški finale pa bosta potekala v petek.

ŠTEVERJAN - Zaključna prireditev otrok vrtca in osnovne šole Alojz Gradnik

Z Vidkom odšli na počitnice

Malčki so samozavestno uprizorili glasbeno pravljico, osnovnošolci pa so predstavili utrinke iz letosnjega šolskega leta

Osnovnošolci ob slovesu od šolskih klop v Števerjanu
FOTO M.H.

V Sedejevem domu je bilo v petek živahnno. Ob izteku šolskega leta so števerjanski malčki iz vrtca ter učenci šole Gradnik predstavili staršem, sorodnikom in krajanom glasbeno pravljico Kdo je Vidku napravil srajčico, ki so jo ob zaključku šolskega leta uprizorili pod strokovnim mentorstvom Michelle de Castro in ob klavirski spremrnji Valentine Pavlo. Instrumentalno spremrnjava so izvajali tudi nekateri osnovnošolski učenci, ki so mojstrsko dopolnjevali petje ter uprizoritev igrice.

Videk se je znašel v prijaznem svetu živili. Po poti je srečal jagnje, ki mu je podarilo volno, grm, pa mu jo je razčesal. Nato je srečal pajka, ki mu jo je stkal, rak je blago prerezal in ptičica sesila. Tako se je Videk lahko vesel vrnil k mami, sestricam in bratom z novo srajčico. Razplet zgodbe sta povezovala pripovedovalca, otroci vrtca in učenci pa so z besedo, petjem in skrbno izdelanimi kostumi znali pritegniti gledalcevo pozornost. Pravljico je s pesnicami, ki so bile mojstrsko prikrojene tekstu, popestril tudi zborček.

Osnovnošolci so za tem prikazali utrinke iz letosnjega šolskega leta preko fotografi različnih izletov, ekskurzij in dejavnosti. Izbor gradiva so prikazali na platnu s pomočjo projektorja, računalnika in učiteljev. Vsak učenec je prebral odlomke svojih poročil in spisov. Razvidno je bilo, da jim je šola nudila pestro izbiro dejavnosti in da se med letom niso dolgočasili.

Ob koncu prireditve je spregovorila ravnateljica Miroslava Braini, ki je čestitala malčkom za samozavesten nastop in se zahvalila učiteljicam. V imenu staršev je spregovoril Matjaž Terčič, se zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli k uresničitvi prireditve. Omenil je Michel de Castro, vzgojiteljice, učiteljice ter župnika Lazarja, ki je dal na razpolago dvorano. Zahvala gre tudi Gabrijelu Langu za upravljanje z lučmi in mikrofoni ter Andrejki Hlede za pomoč pri glasbeni plati predstave. V predverju doma so bile razstavljene živahne slike, ki so jih učenci izdelali z mentorico Nadjo Beuciari. Za sladki sklep prireditve so poskrbeli mame, ki so pripravile izvrstne dobrote, otroci pa so imeli še svojo malo tržnico, na kateri je potekala izmenjava igrač, knjig, revij, stripov in risnic.

ŠTANDREŽ - Ob dvajseti obletnici kluba Mak in ob koncu šolskega leta

Balinarji in osnovnošolci dokazali življenjsko silo kraja

Na pravem ljudskem prazniku nagovori, balinanje in slovenska pesem

Občinstvo v štandreški telovadnici na včerajšnjem slavju (levo) in otroci med poskusnim balinanjem pod skrbnimi vodstvom Makovih mojstrov (desno)

FOTO VIP

V nabito polni telovadnici v Štandrežu je včeraj potekala bogata zasnovana proslava ob 20-letnici delovanja kluba Mak z gesлом »Balinanje od otroštva dalje...«. Že sama okrasitev prioriteta je kazala na pomen dogodka, ki še zdaleč ni bil z golj proslavljanje jubileja. Štandrež je skozi balinanje dokazal, da še vedno premore veliko življenske sile. Nastopili so namreč tudi štandreški otroci, ki so se ob tej priložnosti poslovili ob šolskega leta.

Makovci, ki jim predseduje Emil Nanut, so svoj praznik skrbno pripravili. K sodelovanju so povabili tudi ostale vaške komponente ter s tem postavili v ospredje prepricanje, da uspeh na športnem, kulturnem in drugih področjih tiči ravno v skupnih naporih. Že v samem imenu društva Mak je veliko simbole. S tem imenom so ustavljeli društvo želeli izpovedati, da so Štandrež še pred nedavnim obkrožale njive, vrtovi in travniki, na katerih se je bohotil rdeči mak. Zdaj so ga žal nadomestili cement in indu-

strijske hale, ki so vasi povsem spremenile videt.

V svojem nagovoru je to poudaril tudi častni predsednik društva, Dino Roner, ki je izpostavil predvsem težnje društva, da bi obudilo športno panogo, ki je nekoč bila zelo popularna in jo približalo tudi mladim. Zato je tudi jubilejna slavnost potekala v sodelovanju s štandreško osnovno šolo, ki je proslavo izkoristila še za svojo zaključno prireditve. V majicah društva Mak je nastopilo približno 80 otrok, ki so s svojimi učiteljicami sooblikovali program. Učenci so zapeli nekaj pesmi, postregli so s serijo otroških izstevank, na koncu pa so se na domiselnem pripravljeni stezi pomerili v balinarski tekmi.

Praznično vzdušje je svečanosti dodatno vtišnila slovenska pesem. Poleg otrok sta nastopila še ženski zbor Društva upokojencev iz Gorice, ki ga vodi Aleš Hoban (veliko pevki tudi balina) ter moški zbor Sraka, ki je pod vodstvom Bogdana Kralja sklenil občuteno proslavo. Rojstnega dneva štandreške-

ga društva, ki vključuje igralce iz širšega območja Goriške in ki ima tudi veliko zaslug pri navezavi stikov z sorodnimi skupinami iz Slovenije, so se udeležili številni ugledni gostje. V imenu občinske uprave je svoj pozdrav prinesel odbornik za šport Sergio Cosma, pokrajino pa je zastopal odbornica Sara Vito. Oba sta čestitala društvo za vztrajnost in za gojenje panoge, ki je primerna za vse starostne kategorije. V imenu ZSSDI, čigar član je tudi klub Mak, je pozdrave in voščila prinesel predsednik Jure Kuferšin, ki je pojavil predvsem sodelovanje s šolo. To je v svojem pozdravu potrdila tudi ravnateljica Mirka

Braini. Voščila so prinesli še Marjan Brescia, predsednik štandreške krajevne skupnosti, pokrajinški predsednik SKGZ Livio Semolič, župnik Karlo Bolčina ter predstavniki društva Kremenjak iz Jamelj, društva Štandrež in balinarskih sredin iz Ajdovščine, Renč in Vipave. Program sta povezovala Vanja Basiani in Marko Brajnik.

Po tem, kar smo videli in slišali na včerajšnji prireditvi, lahko brez pomislekov zapišemo, da tudi balinanje, ki ne uživa vedno primerne pozornosti medijev, lahko odigra pomembno vlogo pri kulturnih in družbenih premikih kraja. (vip)

tekal od ponedeljka, 16. junija, do petka, 20. junija od 8. do 13. ure v prostorih društva Vipava na Peči. Poleg kotalkanja bodo na programu še druge zabavne dejavnosti; informacije in prijave na tel. 0481-882260 (Monica) ali na sedežu društva v popoldanskih urah.

KMEČKA ZVEZA obvešča, da bo goriški urad v petek, 13. junija, zaprt.

ZDROUŽENJA LEVICA - Sovodnje ob Soči vabi somišljene in prijatelje na sejo, ki bo v sredo, 11. junija, ob 20.30 na sedežu društva Skala v Gabrijah.

Izleti

SPDG prireja od 12. do 13. julija planinski izlet na Sauleck (3085 m), gora spada v koroški del Visokih Tur. Potrebna je predhodna prijava zaradi prenosič v koči Arthur v. Schmid Haus (2281 m) najkasneje do 15. junija. Prijave na sedežu društva ob četrtekih od 19. do 20. ure tel. (0481-532358) ali natel. 0481-81965, 3397047196 (Boris M.).

SPDG vabi na drugi društveni sezonski izlet z gorskim kolesi v nedeljo, 15. junija. Ciljture je Slavnik po dolini Glinsčice. Zbirališče ob 8. uri na parkirišču pri Rdeči hiši. Približno 45 km razdalje za 1000 m višinske razlike; informacije od sobote 14. junija na tel. 328-8292397 (Robert).

Mali oglasi

PRODAM AVTOMOBIL CHRYSLER VOYAGER 2.8 CRD LX, oktober 2006, še v garanciji, avtomatsko menjalnik, usnjeno oblaženje, kovinsko sive barve, 50.000 km, v odličnem stanju. Cena 18.000 evrov; tel. 329-8314299.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.30, Albino Tavcar iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 10.50, Maurizio Dallan iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliana in na pokopališče.

+ Sporočamo žalostno vest, da nas je v 65. letu starosti po hudem trpljenju zapustila naša ljubljena žena in mati

**Anica Kutin
por. Durcik**

**Mož Darko,
sinovi Matej, Pavel in Samo**

Pogreb bo v ponedeljek, 9. junija ob 14. uri v farni cerkvi v Rupi.

Topla zahvala vsem, ki bodo dragو pokojno spremljali na zadnji poti.

Gorica, Rupa, 8. junija 2008

Priznano pogrebno podjetje Preschern Gorica

11.6.1998

11.6.2008

Bruno Devetak

Smehljaš se nam,
ko zasveti dan,
tolaziš,
ko se razgrne noč.

Mama in brat

Vrh, 8. junija 2008

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

Prosvetno društvo Štandrež

Gledališče pod zvezdami*

Štandrež, igrišče ob župnijski dvorani od 6.6. do 14.6. 2008

Četrtek, 12. junija, ob 21. uri

Kabaretna predstava - "Ridi a ... Ratis"

I TRIGEMINUS

Mara in Bruno Bergamasco

Petak, 13. junija, ob 21. uri

Carlo Goldoni / Primorske zdravhe

Prosvetno društvo ŠTANDREŽ - Dramski odsek

Sobota, 14. junija, ob 21. uri

Georges Feydeau / Gospod lovec

Kulturno umetniško društvo "ZARJA" - Trnovlje - Celje

Poletno srečanje gledaliških skupin

Iz komedije v komedijo

Ob slabem vremenu bodo predstave v župnijski dvorani Anton Gregorčič

Pobudo sta podprli

Goriška občina - Comune di Gorizia

Assessorato al Parco Culturale

Zveza slovenske katoliške prosvete

Poslovni oglasi

PODJETJE IMPORT/EXPORT, s sedežem v Pradamanu (UD), išče osebo za delo v pisarni in skladušču, sledenje naročenemu/prodanemu blagu. Pogoji: znanje italijanskega, srbskega, hrvaškega in angleškega jezika ter programa MS Office. Prijave in C.V. na e-mail:

info@adrianocorsi.it

PODJETJE V GORICI IŠČE uslužbenca/ko z delovno izkušnjo v komerciali. Zainteresirani pošljite curriculum na imp_exp2008@hotmail.it ali na fax 0481-520964

Obvestila

GORIŠKI MESTNI REDARJI

sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. Vittorio Veneto - ponedeljek, 9. junija, 15.00-18.00; ul. Brigata Re ali ul. Brigata Cuneo - četrtek, 12. junija, 9.30-11.30; ul. Faizi - sobota, 14. junija, 15.00-18.00; ul. Giustiniani - ponedeljek, 16. junija, 9.30-11.30; ul. Trieste - sreda, 18. junija, 15.00-18.00; ul. Terza Armata - petek, 20. junija, 9.30-11.30; ul. Don Bosco - torek, 24. junija, 15.00-18.00; Svetogorska ul. - četrtek, 26. junija, 9.30-11.30; ul. Lungo Isonzo Argentina - sobota, 28. junija, 15.00-18.00.

MLADINSKI DOM iz Gorice obvešča, da bo od 9. do 13. junija dopoldne oz. popoldne potekala priprava tretješolcev na izpite male mature; informacije na sedežu Mladinskega doma, ul. Don Bosco 60 (ponedeljek - četrtek od 15. do 17.30), tel. 0481-546549, 0481-536455, 328-3155040.

AKŠD VIPAVA organizira kotalkarski kamp za otroke vrtca in osnovne šole in bo po-

N

NEDELJSKE

Dogodek je izbruhnil pred nekaj dnevi in se nato z vsemi odtenki valjal po straneh italijanskih časopisov in tudi po televizijskih ekranih. Predstavnik južnotirolske ljudske stranke je predlagal, da bi pri otrocih, ki jih starši vpisajo v nemški otroški vrtec, preverili znanje nemškega jezika. Zahteva je izredno razburila duhove, ker odnosi med nemško in italijansko skupnostjo v Bocnu in drugih jezikovno mešanih krajih na Južnem Tirolskem še zdaleč niso idealni in ker gre vendarle za otroke.

Vprašanje seveda ni tako enostavno, da bi ga odpravili z nekaj besedami.

Južnotirolski model temelji na strogem ločevanju obeh skupnosti. Nemška manjšina se je zanj odločila in si ga je izborila v bistvu iz dveh razlogov: prvič, ker so bili v času, ko je bil sprejet južnotirolski paket, odnos med Italijani in Nemci zelo slab, lahko bi celo tvegali, da rečemo, da so bili sovražni, in drugič, ker so se voditelji južnotirolskih Nemcev bali, da bi vsakršno mešanje, »sožitje«, in besedo pišem v narekovaju, ker je bila v tistem času, po dvajsetih letih fašizma, zatiranja in raznoredovanja, nesmiselna, predstavljal veliko škodo za nemško prebivalstvo, skratka, Nemci so se odločili za popolno delitev, ker so se bali, da bi se sicer asimilacijski proces tako ali drugače nadaljeval.

To delitev so dosegli predvsem iz dveh političnih razlogov. Prvi je bil objektivna šibkost Italije, ki po koncu druge svetovne vojne ni bila na seznamu zmagovalcev (spomnimo se De Gasperijevega posega na pariški mirovni konferenci, ko je govor začel z besedami: »Zavestdam se, da je tukaj proti meni vse razen vaše osebne prijaznosti«). Drugi razlog je bil v odločitvi zmagovitih zaveznikov, predvsem Američanom, da ne ponovijo napake, ki so jo storili po prvi svetovni vojni, ko so »kaznovali« Nemce in s tem povzročili nestabilnost v državi, ki se je izrodila v nacizem.

Kakorkoli že, južnotirolski paket je strogo ločil obe skupnosti. Vse je dvojno, na bocenski pokrajinai sta dva odbornika za šolstvo in kulturo, italijanski in nemški, in tako naprej. Tistim, ki ugovarjajo, da je to povezano z velikimi stroški, velja povedati, da si je Južna Tirolska glede tega izborila posebne ugodnosti, da torej davki, plačani v deželi, ostajajo doma v večji meri kot drugod. Pa tudi ne gre pozabiti, da je to dežela, ki se ponaša z zelo dobrim in smotrnim upravljanjem, ki je znala sredstva dobro investirati in zagotoviti prebivalstvu visoko raven blagostanja.

Tu bi lahko rekli, da se je z odobritvijo paketa čas na Južnem Tirolskem nekako ustavl. V desetletjih ob koncu prejšnjega stoletja so se namreč koncepti odnosov v Evropi bistveno spremenili. Nastanek Evropske unije, najprej kot gospodarske povezave, in njen preraščanje v svojevrstno politično formacijo, ki je postopoma odpravljala pregrade, obenem pa vrednotila različnost in je vzpostavljala glede temeljnih pravic neposrednejši odnos med vsakim posameznim državljanom in med Evropsko unijo kot celoto, pri čemer je država posrednik; pomemben, vendar le posrednik. Nacionalne države so izgubile veliko svojih pristojnosti, zaradi česar je vrnitev na prejšnje stanje praktično nemogoče, saj bi pomenilo zapiranje meja, uvedbo nacionalnih valut, uvajanje carin in

torej zapiranje trgov, preoblikovanje vojsk držav članic in še marsikaj drugega; v globaliziranem svetu si česa takega ne moremo zamišljati.

Obenem pa je Evropska unija ohranila svojo kulturno in jezikovno različnost; še več, vključila jo je v svoje temeljne listine in tudi v Lizbonski pogodbi, o kateri teče sedaj ratifikacijski postopek so določila, ki vrednotijo to različnost in vlečajo Evropski uniji, da zanje skrbi. Skratka, Evropa je v teh letih prešla od sistema zaprtih držav v sistem medsebojnega spoznavanja in komuniciranja. V ta okvir se vključuje evropska politika do jezikov s temeljnimi določilom, da bi moral vsak mladi Evropejec poznati najmanj tri jezike: jezik države, v kateri živi, velik mednarodni jezik za medsebojno komuniciranje, na primer angleščino (ampak nikjer ne pi-

še, da mora biti to angleščina) in še en jezik, ki je lahko jezik manjšine, jezik sosednje države ali jezik, na katerega je neka skupnost posebno navezana, tudi jezik priseljencev.

Ta politika se odraža tudi v evropski družbi, ponekod bolj, drugod manj. Tudi na Južnem Tirolskem je sovraštva izpet petdesetih let manj, veliko je mešan zakonov, veliko je družin, ki so dejansko dvojezične. Veliko je tudi italijanskih družin, ki bi želele, da se njihovi otroci naučijo nemščine. Tu pa so tega določila južnotirolskega paketa ovira, kajti paket strogo ločuje skupnosti, italijansko, nemško in ladinsko (ki pa je prisotna samo v dveh alpskih dolinah). Nobene prave dvojezične šole ni v Bocnu, le šole z učenjem jezika druge skupnosti.

Del nemško govoreče skupnosti se sklicuje na določila južnotirolskega paketa in zato odklanja

vsako pobudo, ki bi bila v zasnovi dvojezična; zato so bili vsi poskusi, da bi bocenska občina odprla dvojezični otroški vrtec, neuspešni. Na eni strani je predlogu nasprotovala južnotirolska ljudska stranka, na drugi strani pa italijanska desnica, ki si ne prizadeva za sožitje.

Ker je naraščalo število italijanskih družin, ki svoje otroke pošljajo v nemški vrtec, je odborništvo za nemško šolstvo sklenilo, da lahko nemške otroške vrtce obiskujejo samo otroci, ki že govorijo nemščino. Odtod sklep, ki je vzbudil toliko polemik: preverjanje znanja nemščine pred sprejemom v vrtec.

Da bo jasno: šlo je za pogovor z enostavnimi vprašanji, na primer: Ali ti je všeč sladoled? Pa vendar je šlo za zasliševanje triletnih otrok in zadeva je romala v velike vsedržavne medije, pa tudi izven Italije o tem že poročajo.

Problema sta pravzaprav dva. Prvi, da je verjetno južnotirolski paket preživel in da bi morali začeti razmišljati tudi o dvojezičnih šolah, seveda poleg nemških in italijanskih, ki že obstajajo. V družbi je za to povpraševanje, veliko je mešanih družin in verjetno še več takih, ki bi želele svojim otrokom omogočiti vzgojo v dvojezičnem okolju. Na to povpraševanje bo treba odgovoriti, seveda ne da bi komurkoli jemali obstoječe pravice ampak s tem, da bi dodali še tretjo opcijo. To bo seveda težko vendar je, racionalno gledano, neizbežno. Sistemi prisilne delitve na zaprti skupnosti so namreč lahko premostitvenega značaja, delno so uveljavljeni v Bosni in Hercegovini, de facto obstajajo na Kosovu in za srednjeročni čas jih bo kosovska vlada verjetno tudi osvojila, dolgoročno pa ne zdržijo potreb sodobnega časa, načina življenja brez omejitev in brez ovir, ki je temelj samega načela Evropske unije.

Drugi problem pa je dejanska sposobnost uvajanja novih modelov. Očitno vpisovanje italijanskih otrok v nemške otroške vrtce ne more biti najboljša rešitev. V tradicionalnih vrtcih namreč osebje nima zadostnega znanja, da bi se soočilo s skupino otrok, ki ne poznajo jezika. Gre za zelo kompleksne modele, s katerimi so se v Evropi ukvarjale nekatere manjšine, na primer Valižani v državni šoli in Bretonci v zasebni šoli. Oboji so dosegli izredne rezultate, saj so otroci ob koncu obveznega šolanja dejansko zares dvojezični. Vključitev otroka v okolje, ki je zanj tuje, kjer ne razume jezika, je zelo travmatično dejanje. Poseganje po večinskem jeziku in manjšinski šoli pa lahko predstavlja tveganje, da se izrodi osnovni jezikovni model, če za tem ni dobro izdelanega pedagoškega načrta. Za to pa je potrebno veliko dela. Navsezadnje je to fantastično uspelo Angležem: njihov sistem British school temelji prav na tem: vključevanje otroka v tujezječno okolje, v katerem učitelj otrokovega jezika ne pozna. Modeli torej obstajajo, le prilagoditi jih je treba.

To vprašanje ne zadeva samo Južnih Tirolcev, gre za vprašanje, ki se pojavlja v vseh večjezičnih okoljih. Najdemo ga na primer v Belgiji, kjer je pomanjkanje dvojezičnih šol, ker ima tudi Belgija strogo deljen šolski sistem, eno resnih vprašanj družbenih odnosov med flamsko in frankofonsko skupnostjo. To vprašanje je – v drugačni obliki – problem v pribaltskih državah, ki so se odpovedale ruščini. Navsezadnje se to vprašanje postavlja tudi med Slovenci v Italiji, ki se ponašajo z dvema sistemoma: na Tržaškem in Goriškem s samostojnim šolskim sistemom, v Špetru pa krije te potrebe dvojezična šola, ki je bila osnova z velikim delom. In morda je čas, da se tudi Slovenci na Tržaškem in Goriškem zamislijo, kako bi se z novimi modeli lotili vprašanja čedalje večjega števila otrok, ki ob vstopu v slovensko šolo ali v vrtec ne znajo slovenščine. Navsezadnje je namen staršev, ki svojega otroka vpisajo v slovenski vrtec ali šolo prav v tem, da mu omogočijo, da se nauči slovenščine.

Vprašanje, ki sedaj buri duhove na Južnem Tirolskem, je torej večplastno in ga ni mogoče reševati s črno-belo tehniko. Potrebna je velika fleksibilnost, ob njej tudi kar precej iznajdljivosti in, končno, jasni morajo biti cilji. Videti je, da prav teh značilnosti primanjkuje.

JUŽNA TIROLSKA ZOPET V SREDIŠČU POLEMIK

Med pravicami manjšin in potrebami sodobnega časa

BOJAN BREZIGAR

OB 500-LETNICI, NA TRUBARJEV ROJSTNI DAN

»Dober dan, Bonomo«

Škof Peter Bonomo in Trubarjeva tržaška loka

Peter iz družine Bonomovih

Peter Bonomo (Petrus Bonomus, Peter de Bonomis, Pietro Bonomo, ...) se je rodil v Trstu v vplivni tržaški družini, leta 1558, 50 let pred Trubarjem. Dočkal je visoko starost 88 let in je umrl prav tako v Trstu leta 1546.

Bonomovi so bili že od 13. stoletja najpomembnejša izmed tržaških rodbin. Izmed t.i. trinajstih tržaških patricijskih družin so bili vedno navedeni kot prvi. V mestu so prevzeli pomembne javne funkcije, v okolici mesta pa so imeli svoje posesti. Ricmanje in drugi kraji v Bregu so bili vsaj od 13. do 17. stoletja njihova posest, posesti pa so Bonomovi v različnih obdobjih imeli tudi pri Sv. Ivanu, na Kontovalu, pod Trstenikom, v Barkovljah ... Ponekod se je ohranila ledina 'Bonomovec'. Od konca 18. stoletja so z rastjo novega Trsta in ob propadanju starega mesta tudi Bonomovi izgubili svoj vpliv in končno kot rodbina izumrli. Peter Bonomo pa je ne le njihov najpomembnejši predstavnik, temveč po mnenju tistih, ki so o njem studirali, najpomembnejši Tržačan v zgodovini.

Na habsburškem dvoru

Mali Peter Bonomo je moral komaj desetleten z materjo, mlajšima bratom in sestro iz mesta bežati, ko so v spopadu med mestnima frakcijama leta 1468 na oboke občinske palače obesili njegovega očeta. Iz mesta je odšel ponovno nekaj let kasneje, ko si je v Padovi in najbrž tudi v Bologni pridobil temeljito humanistično izobrazbo. Kmalu so ga opazili in povabljen je bil na habsburški dvor. Služil je cesarju Frideriku III. (ta je nasledil tudi Celjskim pokneženim grofom, ko so ti leta 1456 z umorom Ulrika II. izumrli), nato pa je služil njegovemu sinu Maksimiljanu I. (od njega je bil cesarski naslov Svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti trajno v habsburških rokah). Maksimilianova druga žena Bianca Maria Sforza je imela našega Bonoma za tajnika, ki je na njenem dvoru preživel več let v Innsbrücku, nato pa je služil tudi Maksimilanovemu vnuku Karlu V. (ta je bil tudi vnuk Izabele Kastiljske in Ferdinandina Aragonskega in je od njiju kot Karel I. podredoval španske dežele in njihove ameriške kolonije, zato so pravili, da na njegovih posestvih „sonce nikdar ne zaide“), predvsem pa Karlovemu bratu Ferdinandu I., njegovemu namestniku v habsburških deželah in nato nasledniku, ki je nadaljeval z dedovo prenovo države in utrjevanjem centralne uprave, od madžarskega plemstva pa je po turški zmagi tudi prejel kraljevo krono Sv. Štefana.

To so bili pomembni vladarji in bila je tudi pomembna doba med koncem srednjega veka in začetkom novoveške Evrope. To so bila leta zrelega humanizma in visoke renesanse, začetkov reformacije in protoreformacije, turških vpakov in kolonialnih

ekspanzij, vzpona Anglije in Francije, ki je vdrala v Italijo, leta prve moči carske Rusije, velikih kmečkih uporov v srednji Evropi, vojn med Benetkami in Avstrijo, za Trst tudi spor z bližnjo habsburško deželo Kranjsko, pa še epidemij kuge, potresov, ... Naš Peter Bonomo je dolgaleta prebil na habsburškem dvoru, sledil vladarjem

in se udeleževal odmevnih dogodkov, njeni so zaupali pomembne diplomatske naloge, iz katerih je tudi razvidno, da mu je bilo še kako dobrodošlo razumevanje slovenskega jezika. Postal je dvorni svetnik in kancler (državni tajnik) in nato veliki kancler. Leta 1502 ga je Maksimiljan imenoval za tržaškega škofa (to je bila že dalj časa

habsburška pravica, papež je v njihovih deželah imenovanja škofov le potrejal), vendar Bonomo v mestu dolgo te funkcije ni opravljal, temveč je ostal na habsburškem dvoru. Na Dunaju in drugih dvornih mestih se je družil z izobraženci, spoznaval dela velikih evropskih humanistov, tudi sam pesnil, študiral renesančno alhimijsko in nekromantijo, ... Na dvoru se je vselej potegoval tudi za rodni Trst, naj si je šlo za vsakdanje zaplete (posebej v carinskih sporih z Devinom, deželo Kranjsko in beneško Istro), za velike pobude (v vojni proti Benetkam, v pozivih k boju proti Turkom) ali pa za široko vizijo, da bi Trst mogel odigrati pomembno vlogo povezovanja med kontinentalno srednjo Evropo in Sredozemljem, med španskimi in avstrijskimi deželami, med Avstrijo in Južno Italijo.

Bonomova palača

Ko je bil že 65 let star, se je Peter Bonomo proti koncu leta 1522 oz. v letu 1523 poslovil od Dunaja in se za stalno vrnil v rodni Trst. Njegova želja je bila, da bi si tu postavil renesančni dvor z lepo palačo, bogato knjižnico in lepo opremo (obtožili so ga, da si je več dragocenosti prinesel z dunajske škofije). Želel si je mesto z dobrim stolnim pevskim zborom in poklicnim organistom, obetavnih mladih učencev in sposobnih sodelavcev.

Tako je bila že ob njegovem prihodu nedaleč od gradu in stolnice in tik nad samostanom benediktink Sv. Ciprijana postavljena nova škofijska palača, ki nosi danes naslov Via del Castello 2, Ulica na Grad št. 2. Njena pravokotna zasnova z lepim notranjim dvoriščem in zunanjim vrtom, tako kot njen lepi renesančni portal s posvetilom sta ostala do danes nespremenjena. Pač pa je že eden od Bonomovih naslednikov, škof iz Tridenta Nikolaj Coret razširil palačo na gornji strani. Palača je bila dalj časa med najpomembnejšimi, morda pa najpomembnejša v mestu. V nej sta prespala tudi cesarja Leopold I. in njegov

Bonomova palača
slikana z okna
Občinskega
rekreatorija.

sin Karel VI., pobudnik novega habsburškega pristaniškega Trsta.

Ko je konec 18. stoletja zraslo novo mesto, so se tudi škofje raje preselili nižje k morju, kmalu pa so se po sklepnu cesarja Jožefa II., v okviru njegovega ukinjanja in razlaščanja "družbeno nekoristnih" cerkevskih ustanov, v palačo presele vse mestne bolnice. Takrat so ji zgoraj in zadaj dogradili še dva velika kraka in jo povezali z bližnjo staro palačo Marenzijevih, ki prav tako še danes stoji na koncu ozke ulice, ki ji je ravno zato ime dell'Ospitale – Špitalska ulica. Ko so v Trstu sredi 19. stoletja dogradili novo veliko mesto in nato še novo vojaško bolnico, je v nej do dograditve svetoivanske ostala le še psihiatrična bolnica ali norišnica, kot so ji dolgo še rekli. S tunelom pod cesto so za bolnike s palačo povezali vrt in park, ki sta nekdaj pripadala škofijski pa-

Avstrijski nadvojvoda Ferdinand I. dovoli upokojitev Velikemu Kanclerju škofu Petru Bonomu:

Ferdinandus Dei gratia Princeps et Infans Hispaniarum, Archidux Austriae, Dux Burgundiae Styriae Carinthiae etc., Imperialis Locum Tenens Generalis. Testamur et notum facimus universis et singulis praesentis litteras nostras inspecturus. Quod cum Rever devotus et dilectus Petrus Bonomo Episcopus Tergestinus, Consiliarius et Magnus Cancellarius noster Austriæ... „

»Mi, Ferdinand, po božji milosti princ in infant Španije, nadvojvoda Avstrije, vojvoda Burgundije, Štajerske, Koroške itd., vrhovni cesarski namestnik, izjavljamo in sporočamo vsem in posameznikom, ki bodo brali to pismo: Ker je prečastiti, pobožni in predragi Peter Bonomo, tržaški škof, naš svetnik in veliki kancler Avstrije že dolgo vrsto let služil presvetilima cesarjem Rimskega cesarstva blagoge spominu Frideriku, našemu staremu očetu /!, in Maksimilijanu, našemu očetu /!, in nenazadnje tudi nepremaganemu cesarju in španskemu kralju Karlu, našemu predragemu bratu, zvesto in vestno pa je kar nekaj časa služil tudi nam, in ker bi se sedaj, ko je že dočkal visoko starost in ga leta bremenijo, rad predal mirnemu življenu in se vrnil v svojo tržaško škofijo, skupnost, ki je njegov rojstni kraj in domovina, in nas je zaprosil za dovoljenje, da se tja vrne, mi, upoštevajoč vso dolgotrajno službo in zasluge, s katerimi se je izkazal dragocenega mojim prednikom, našemu bratu in nam samim ob raznih priložnostih, blagohotno sprejememo njegovo prošnjo in mu izpolnimo željo obenem pa ukazujemo, da se mu podeli ustrezna doživljenjska pokojnina. In da bi to postalo znano živečim in prešlo v spomin naslednjih rodov, želimo to potrditi s pričujočim pismom, zapisanim in zapečat enim z našim visečim pečatnikom v Dunajskem Novem mestu, dne 29. oktobra leta Gospodovega 1523.«

Iz Istrskega diplomatskega zbornika Petra Kandlerja (1862 - , 1986), gl. tudi www.scriniumadriae.it.

Portal Bonomove palače, ki ga krasita dva renesančna dečka, družinski grb Bonomovih in škofijska mitra. Pod njim stoji napis:
PETRUS BONOMVS
ANTIST(es)
TERGEST(inus)
CHARISS(imae)
PATRIAE DECORI
D(on)oD(edit) -
Peter Bonomo
tržaški predstojnik
je podaril (to
palačo) predragi
domovini v čast.

Primož Trubar o Petru Bonomu, Ta Pervi Dizajn nemškega predgovora :

„Petrus Bonomus ist ein gelerter und evangeliert bliebener Haus von Österreich alter truer diecia facti, etc. /po Vergilu/. (...)“

„Peter Bonomo je bil učen evangelijski škof in, in hvaležen spomin ostane, za dobro, ki so ga

(...) In medtem, približno tri ali štiri leta nato, Peter Pavel Vergerij, škof v Kopru, ki sem ga prijeti slovenski pridigar prečastitega in zelo pregega spomina, škofa in grofa tržaškega. (...).

(Imenovan tržaški škof me je vrgajal, učil in prijatelj, dvoru je meni in drugim razlagal poleg Vergilijev tutiones in laščem, nemškeni in slovenskem jezikem zboru, me je obdaril z župnijo Loko pri Ljubljani, reče, sem študiral nekaj časa na Dunaju. Ko nato mi je Lasko v upravo, nato mi je naklonil beneški pomagal obenem s prostosrčnim in gostoljubnim Kacijanarjem, škofom ljubljanskim, do kanonije. In dobri Bonomo je preminil čisto krščansko naš Gospod, daj njemu in nam vsem veselo v

Prepis in prevod po izvirniku, ki ga hrani Na

o! - Pozdravljen, Primož!«

eta

lači. Leta 1910 je bilo tu zgrajeno občinsko zabavilišče, Ricreatorio Comunale, ki je kasneje dobilo po italijanskem junaku iz prve svetovne vojne ime "Enrico Toti".

Po različnih kratkotrajnih namembnostih je končno leta 1932 palača iz občinske prešla v državno last in prevzela jo je italijanska vojska. Leta 1933 jo je takratno italijansko ministrstvo za nacionalno vzgojo postavilo pod spomeniško varstvo kot stavbo, ki ima zaznaven zgodovinski in umetnostni pomen. V utemeljitvi so takrat še poudarili, da gre za preprosto, a lepo stavbo renesančnih klasičnih potez in z lepim portalom. V njej je bila do leta 1995 okrajna vojaška uprava, nato je prešla v vladno uporabo in je sedaj opuščena.

Mnogi Tržačani ne vedo za palačo, pa tudi ne za Petrom Bonomom. Iz mestnega zgodovinskega spomina je bil, to smemo reči z

Na podbojih vrat sta pri tleh vidni salamandri, ki lovita škorpijonja.

eil Tiga Noviga Testamenta, Tübingen 1557,

gelerischer Bischoff gewesen und des hochlöner. Et bene apud memores veteris stat gra-

star; zvest sluga preslavne rodovine avstrijske. u nekoj prejeli, itd.

je prišel na Nemško častiti in preučeni gospod poznal iz časa, ko sem bil služabnik in nastobožnega, vrlega gospoda Petra Bonoma bla-

oštveno navajal k popolni pobožnosti; na svojem a tudi Erazmove Parafraze in Calvinove instituci. In ko sem bil še deški pevec v njegovem pev-Radečah, s katere absenco ali penzijo, kakor se ne nato posvetil v duhovnika, mi je dal župnici sv. Maksimirilana v Celju in končno mi je m gospodom, pokojnim gospodom Frančiškom kata v Ljubljani. leta 1546, ko mu je bilo nad 90 let. Kristus, stajenje! Amen!" (...)

rodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

ko so prestolnico že ogrožale turške čete. Takrat ga je škof tudi posvetil v duhovnika in mu naslednje leto podelil župnijo Laško, ki je pripadala tržaški škofiji.

Ko se je leta 1540 Trubar tretjič vrnil v Trst, se je bilo v mestu že marsikaj spremenilo: v gorečem nasprotovanju ljudskim navadam, ki jih je imel za vraževerske, in

V Trstu je bil tokrat Trubar nastavljeni slovenski pridigar in škofov tajnik. Pridigal je v cerkvi Madonna del Mare (porušili so jo konec 18. stoletja, stala pa je tam, kjer je sedaj po njej imenovana ulica), morda pa še kje drugje (pravijo da za stolnico ni zanesljivih virov). Prebival pa je, tako kot menih iz Milana, v takratnem

pten v pismu švicarskemu verskemu reformatorju in Zwinglijevemu nasledniku v Žurichu, Heinrichu Bullingerju: »Nam Tergestini ab episcopo Petro Bonomo, poeta et viro piissimo, sum a teneris annis educatus - da je znal tudi italijansko, saj ... »V Trstu me je namreč škof Peter Bonomo, pesnik in zelo veren mož, vrgajal od mladih let.«

Kamen vodnjaka z dvorišča palače, ki stoji danes pred stolnico Sv. Justa.

Drug kamen iz palače z napisom enega od Bonomovih predhodnikov, je sedaj postavljen na vrtu tržaškega semeniča.

svojim ogorčenjem nad ravnjanjem duhovščine, ki jo je imel za pokvarjeno, se je Bonomo približal protestantizmu. Čeprav med protestante tako kot velika večina humanistov ni nikdar prestopil, je že iz današnjih let dobro poznal ne le verske spise Erazma Rotterdamskega, temveč tudi spi-

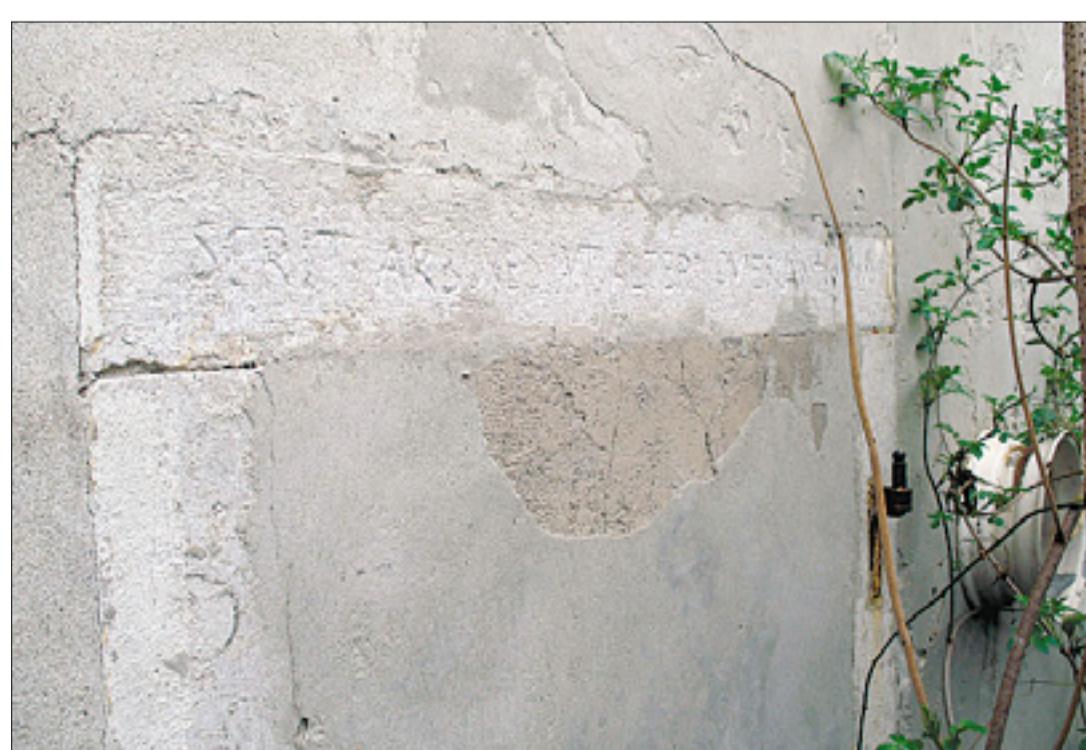
samostanu Sv. Frančiška. Vendar se je Trubar kmalu, že leta 1541 ali 1542, vrnil za kanonika v Ljubljano, ki jo je pa moral po nekaj letih spet zapustiti. Odšel je v Nemčijo. Sledila so leta njegovega vse plodnejšega delovanja in že slabih deset let po svojem zadnjem bivanju v Trstu in

Posebej pa si moramo prebrati Trubarjev dolgi nemški uvod v Ta prvi del tega novega testimenta, ki je prava, tudi jezikoslovana strokovna razprava. O Trubarjevih letih v Trstu izvemo tako že iz njegovih del. Pozorno obravnavo pa najdemo še v delih dr. Mirka Rupla, prof. Franca Kidriča in v novejšem času prof. Silvana Cavazza, ki posebej obravnavata Bonoma, Trubarja in koranskega škofa Petra Pavla Vergerija.

Trubar se po letu 1564 ni mogel več vrniti v rodno deželo. Tudi v Trstu so se razmere spremene. Mnogi meščani so se bili navdušili nad protestantizmom, vpliv škofa Bonoma je prišel pri vodilnih na slab glas. Nekaj let po njegovi smrti je bil imenovan za njegovega naslednika v Trstu španski benediktinski redovnik in inkvizitor Antonio Parragues de Castillejo, ki je nekaj let kasneje postal škof v sardinskem Cagliariju. Menda je s seboj odnesel tudi Bonomovo knjižnico. Vse Bonomove dokumente pa je dal zbrati, da bi jih po papeževem naročilu poslali v Rim. A Habsburžani so jih hoteli najprej sami videti. Menda se je na poti med Trstom, Dunajem in Rimom za njimi izgubila vsaka sled.

Na liceju Franceta Prešerna v Trstu smo ob Trubarjevem letu 2008 pripravili kulturno prireditev »Na Bonomovem domu - Incontrando Pietro Bonomo« in zgodovinsko razstavo »Po Bonomovih poteh - Le strade di Pietro Bonomo«. Projekt so ob pomoči drugih izvedli džaki 1. klasičnega liceja Alenka Cergol, Tanja Cibiz, Laura Sarasini, Paolo Skabar, Veronika Pelikan in Raja Peric ter mentorica prof. Marta Ivašič. S projektom smo se prijavili na vsedržavni natečaj italijanskega okoljskega sklada FAI – Fondo per l'Ambiente Italiano in prejeli smo eno od treh tretjih nagrad. Pri realizaciji projekta so nam pomagali drugi profesorji, džaki 2. klasičnega liceja, šolsko vodstvo in šolska uprava, starši, s finančnim prispevkom pa je pobudo omogočila Zadružna kraška banka. S svojo razpoložljivostjo in sodelovanjem so prispevale mnoge kulturne ustanove in številni posamezniki. Bilo je dolgo in naporno delo, včasih smo bili tudi utrujeni, a na koncu smo sedaj ponosni in zadovoljni, da nam je uspelo. Vsem, ki so nam pomagali, prav lepa hvala!

Stran je uredila prof. Marta Ivašič.

Prečni kamen na vratih v kletne delovne prostore na zunanjem vrtu palace z napisom »Serit arbores ut alteri qviescant«, Sadi drevesa, da bi drugi počivali. Morda je tu že iz Bonomovega časa.

Zaključni koncert zbora Gallus

Mešani zbor Jacobus Gallus bo sklenil pevsko sezono z zaključnim koncertom, ki bo tokrat zazvenel v sodelovanju z župnijo Sv. Janeza Krstnika v Štivanu in z moškim zborom Fantje izpod grmade. Pevski pozdrav pečati sezono, v kateri je zbor izvedel veliko nastopov in je izdal cd ploščo božičnih pesmi Ivana Ščeka z naslovom »O polnoči«. Izreden trenutek v tem letu je bilo tudi delovno srečanje s priznanim skladateljem in zborovodjo Vytautasom Miškinisem, ki je nastalo na pobudo vodje tržaškega zbora Matjaža Ščeka. Pred poletnim premorom bo zbor nastopal v soboto, 29. junija ob 19.00 v zgornej cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Štivanu. Program koncerta zrcali delovanje v letošnji sezoni, saj bodo pevci nastopili s skladbami, ki so jih naštudirali v tem letu, kot tudi s pesmimi iz železnega repertoarja.

Danes pa bo zbor Gallus nastopal v Tomaju na prireditvi, ki nosi naslov »Tomaj Kosovel v Trubarjevem letu«. Kulturalni dogodek prirejata Kulturno društvo Tomaj in Združenje književnikov Primorske s sodelovanjem knjižnice »Srečko Kosovel« iz Sežane. Ob 10. uri bo zbor sodeloval pri maši, ob 17.00 pa bo sledil kulturni program z okroglo mizo, ki jo bodo oblikovali Božo Rustja, Josip Osti in Ines Cergol, in nastopom na Kosovelovi domačiji.

Podelitev priznanj za izjemne dosežke

Zakademijami je ob koncu šolskega leta prišel tudi čas nagrjevanja zaslужnih učencev. Ravnatelj šole Bogdan Kralj je podelil priznanja vsem mladim glasbenikom, ki so se v tej sezoni odlikovali na državnih in mednarodnih tekmovanjih ali so s svojim požrtvovalnim delom pripomogli k uresničitvi mnogih komornih in orkestrskih načrtov. Glasbena mica jim iskreno čestita!

NAGRJENCI V TRSTU

Nina Badin (flavta, prof. Tamara Tretjak), Alenka Cergol (klavir, prof. Beatrice Zonta), Rok Dolenc (klavir, prof. Tamara Ražem), Mojca Doljak (harmonika, prof. Dolina Cante), Petra Grassi (klavir, prof. Beatrice Zonta), Janoš Jurinčič (kitara, prof. Marko Feri), Tadeja Kralj (harfa, prof. Jasna Corrado Merlak), Helena Lupinc (klavir, prof. Claudia Sedmach), Nikolas Merkù (klavir, prof. Vesna Zuppin), Stefania Strain (klavir, prof. Vesna Zuppin), Sara Tence (klavir, prof. Claudia Sedmach), Matjaž Zobec (klavir, prof. Xenja Brass), Ivana Milič-Lucia Jankovski-Jan Zobec-Matjaž Zobec (kvartet, mentor prof. Erika Slama), Neža Zobec-Lorenzo Obersnel-Rok Dolenc (trio, mentor prof. Jagoda Kjuder)

NAGRJENCI V GORICI

Ivan Antonutti (klavir, prof. Beatrice Zonta), Tarin Ferletič (klavir, prof. Beatrice Zonta), Samuele Vittorio Ferletti (klavir, prof. Beatrice Zonta), Mateja Jarc (klavir, prof. Beatrice Zonta), Elisa Terrana (klavir, prof. Vesna Zuppin) in Cristian Visintin (klavir, prof. Vesna Zuppin)

NAGRJENCI V ŠPETRU

Orsola Banelli (flavta, prof. Fabio Devetak), Giovanni Banelli (harmonika, prof. Aleksander Ipavec), Mattia Trusgnach (harmonika, prof. Aleksander Ipavec), Matteo Golop (harmonika, prof. Aleksander Ipavec), Davide Tomasetig (klavir, prof. Davide Clodig), Leonardo Snidaro (harmonika, prof. Aleksander Ipavec) in Harmonikarski orkester Gm Špeter (vodi Aleksander Ipavec).

EASY GUITAR

SKD Primorec in Glasbena Matica v sklopu 10. Festivala kitare »KRAS« bosta priredila od 30. junija do 6. julija 2008 glasbeno delavnico »Easy guitar«. Delavnice, ki bo potekala v Ljudskem domu v Trebčah z urnikom 8.30-12.30, se lahko udeležijo otroci od 7. leta starosti dalje, ki si želijo kreativne družabnosti in zabave. Namenjena je tako začetnikom kot tistim, ki že obvladajo instrument. Igranje na kitaro, petje (v slovenskem in angleškem jeziku), recitacije, likovno ustvarjanje in igra so sredstva, s katerimi bodo otroci spoznavali kitaro in angleški jezik. Udeleženci se bodo namreč naučili vrsto pesmi v angleščini, bodo poglobljali pravilno izgovorjavo in bodo spremljali petje s kitaro. Pouk poteka v slovenščini in italijanščini, uporaba angleščine pa bo prilagojena stopnji tečajnikov. Obenem bodo pod vodstvom mentorja in sodelujočih vzgojiteljev pripravljali pesmi z motivi iz bogate zakladnice Škočjanskih pripovedk, s katerimi bodo nastopili v nedeljo 6. julija ob 17.00 v Škocjanu. Vodja delavnice je Kanadčan Dario Viviani, ki je začel s poučevanjem klasične in električne kitare pred petnajstimi leti. Od leta 1995 poučuje na šoli Glasbene matic, kjer je v letošnjem šolskem letu uvedel tudi skupinski pouk kitare in angleščine, ki ga je že izvedel v obliki laboratorija na Hrvaškem. Kotizacija znaša 80 € in vključuje 20 ur delavnice, zavarovanje, koncertni abonoma Festivala in po potrebi izposojo kitare. Poskrbljeno bo za malico. Število udeležencev je omejeno. Rok prijave zapade 22. junija. Prijavnice so na voljo na spletni strani www.guitarfestivalslo.net. Sprejemajo jih na naslov info@markoferi.com ali na tajništvu Glasbene matic (tel. 040 418605 / fax: +39 040 44182).

NAPOVEDNIK

ŠPETER

V tork, 10. junija ob 20.30 v cerkvi S. Giorgio in Vado, Čedad Koncert harmonikarskega orkestra Gm v sklopu letošnjih akademij

Zaključni interni nastopi Gm na sedežu in podružnicah:
TRST

V ponedeljek, 9. junija ob 17.00 v Gallusovi sobi v ulici Montorsino 2

V tork, 10. junija ob 18.00 v Gallusovi sobi v ulici Montorsino 2

V sredo, 11. junija ob 18.00 v Gallusovi sobi v ulici Montorsino 2

V sredo, 11. junija ob 17.30 in 19.30 na sedežu SKD I. Gruden v Nabrežini (v sodelovanju z godbenim društvom Nabrežina)

V četrtek, 12. junija ob 17.00 v Gallusovi sobi v ulici Montorsino 2

V četrtek, 12. junija ob 18.00 v razstavni dvorani ZKB na Općinah

V petek, 13. junija ob 18.00 v razstavni dvorani ZKB na Općinah

V soboto, 14. junija ob 20.00 v dvorani Gosподarske zadruge v Bazovici

V nedeljo, 15. junija ob 20.00 na sedežu SKD v Barkovljah – »S flavto v poletno noč«

GORICA

V ponedeljek, 9. junija ob 18.00 in 20.30 v dvorani KB centra v Gorici

V ponedeljek, 9. junija ob 17.00 in 18.30 v dvorani društva Jezero v Doberdobu

V tork, 10. junija ob 18.30 v dvorani društva Jezero v Doberdobu

V četrtek, 12. junija ob 18.00 v dvorani KD Sovodnje

V petek, 13. junija ob 18.00 v dvorani KB centra v Gorici

KONCERT HARMONIKARSKEGA ORKEстра V ŠPETRU

Glasbena mica Špeter je uvrstila v sklop zaključnih akademij tudi koncert šolskega harmonikarskega orkestra, ki je pred kratkim prejel posebno nagrado za izjemne dosežke v letošnji sezoni. V svoji desetletni zgodovini pod vodstvom Aleksandra Ipavca je orkester dosegel vidne rezultate na revijah in mednarodnih tekmovanjih in je šoli v ponos kot njegova najbolj reprezentančna skupina v Benečiji. Orkester bo imel svoj samostojni celovečerni nastop v tork, 10. junija ob 20.30 v cerkvi San Giorgio in Vado v Čedadu. Obeta se prijetno koncertno doživetje z raznolikim sporedom živahnih skladb, od suite v baročnem stilu do priljubljenih dalmatinskih ljudskih plesov in celo uspešnice skupine Metallica.

POLETNE DELAVNICE V TRSTU IN V GORICI

Glasbena mica bo priredila tudi letos tradicionalne poletne delavnice, namenjene osnovnošolcem. Profesorji šole bodo vodili delavnice na Goriškem (od 25. do 29. avgusta v Doberdobu) in v Trstu (od 1. do 5. septembra v Dijaškem domu). Na celodnevnom programu so spoznavanje različnih glasbil, pevska in plesna dejavnost. Rok prijave zapade 15. junija. Zainteresirani lahko poklicajo tajništvo šole v Trstu na št. 040 418605, v Gorici pa na št. 0481 531508.

glasbena matica

GLASBENA MICA TRST

ŠOLA MARI KOGOJ

Ulica Montorsino 2

tel. 040-418605 fax 040-44182

www.glasbenamatica.com

e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MICA GORICA

Korzo Verdi 51

tel. 0481-531508 fax: 0481-548018

e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MICA ŠPETER

Ulica Alpe Adria 69

tel./fax. 0432 727332

e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MICA KANALSKA DOLINA

ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE

ul. Pontebba 28

tel./fax +39 0428-60266

e-mail: info@planika.it

KULTURNI

Stiki

Kako smo rasli...

Adi Danev: nekaj misli o MePZ Igo Gruden

...Spomin me je ponesel v jesen 1999, ko sem sprejel ponudbo za vodenje zborov pod naslednjim pogojem: že leta se sprašujem, če bi se iz naših skromnih domačih amaterskih skupin dalo izvleči kaj novega, kaj drugačnega, kaj sodobnejšega.

za. Osebno sem si vtepel v glavo, da bi se z našo skupino dalo pripraviti pravo kantato, ki bi jo vsak simfonični sestav lahko vključil v svoj program. Tako je nastalo Razpršeno cvetje.

Razpršeno cvetje, kantata v štirih delih, je kronala projekt ....

Celoten tekst je objavljen v brošuri Ob 40-letnici pevskega zabora Igo Gruden, Utrinki iz zadnjih 10 let.

Rad bi vedel, če je mogoče, do kakšne mere in v kolikem času bi se tako petje dalo tehnično in vokalno izpeljati....

...Prvo leto smo vadili preprost ljudski program. Pripravil sem načrt za razsežnost glasov s pomočjo posebnih vokalizov in začel skladati pesmi točno po zmožnosti pevcev. Počasi sem dodajal razne ritmične in harmonične elemente, ki so se sčasoma postajali vedno bolj zapleteni in večplastni. Spustil sem se v iskanje kontrapunktičnih kombinacij, ki so polagoma doseglo pravo kompleksnost. Pevci niso niti od dalec slutili progresivne rasti tehničnih elementov.... Moje skladbe bi lahko razvrstili ne po letih nastajanja, ampak po vedno novih elementih, ki jih srečujemo v njih. Točno zarisanata pedagoška steza!

...Zajec je tičal prav v čitalniškem repertoarju, katerega so naši zamejci spremnili v orože in z njim desetletja zagrizeno in borbeno branili naš narodni obstoј, a obenem kvaliteto petja precej zanemarili. 'Kaj' peti je bilo važnejše kot 'kako' peti. Jaz sem se obnašal tako, kot da ne slišim, in šel naprej po svoji poti....

...Čeprav smo bili amaterski zbor, smo vztrajali pri iskanju profesionalnega izra-

V letošnjem letu praznuje MePZ Igo Gruden 40-letnico svojega neprekinitjnega delovanja

vil še dekliški zbor, ki se je kmalu začel razvijati v številčen in kakovosten ženski zbor. Oba zbora sta ločeno vadila, vendar sta večkrat nastopala tudi v združeni zasedbi. Plodno delo Sergija Radoviča se je nenadoma pretrgalo z njegovo smrtnjo avgusta 1980. Odslej se je v Nabrežini vrstilo mnogo pevovodij: Matjaž Šček, Aldo Kumar, Mirko Slosar, Aleksander Rojc, Ksenija Kos, Bojana Kralj, Adi Danev, Janko Ban, Goran Ruzzier, v letošnji sezoni pa je zbor prevzela Mikela Šimac. Repertoar zabora se je zaradi tega pogostoma spremenjal, večinoma pa je črpal in še vedno črpa iz pevskih zakladnic ljudskih božičnih pesmi, kot tudi sakralne skladbe iz svetovne glasbene literature. Sledili naj bi božični koncerti v bližnjih cerkvah, v drugi polovici sezone pa se bomo potrudili prirediti koncert z raznimi instrumentalistami.

Repertoar in dejavnosti

Zbor redno nastopa na reviji Primorska poje, že dolgo let goji stike z zborom »Dragotin Kettek« iz Ilirske Bistrike, dvakrat je tekmoval na deželnri reviji Cotorovo in leta 2005 prejel zlato odličje pod vodstvom Janka Bana za izvedbo kantate A. Daneva »Razpršeno cvetje«. Med štiridesetletnim delovanjem je nastalo več posnetkov koncertov na radiu Trst. Nešteto je slik in spominov na gostovanja v Sloveniji, Italiji in na Korščku. Veliko pevk in pevcev je šlo skozi vrste tega zabora. Ob 30-letnici delovanja je Slovenska radijska postaja RAI v Trstu izdala kaseto s posnetki zabora v moški, ženski in mešani zasedbi. Ob isti priložnosti je zbor izdal zgodovinsko brošuro »Iz kamna rastejo rože ljubezni«. Leta 2005 pa je društvo Igo Gruden izdalo spominsko brošuro o ustanovitelju zabora Sergiju Radoviču.

Kratka zgodovina

Leta 1968 je glasbeni pedagog Sergij Radovič ustanovil v Nabrežini moški pevski zbor v okviru prosvetnega društva Igo Gruden. Tako se je tudi pevski zbor poimenoval po nabrežinskem pesniku. Pet let kasneje je isti pevovodja ustanove

za nepretrgano delovanje gre predvsem zasluga tistim pevcem-organizatorjem, ki so v težkih trenutkih znali vselej privabiti nove pevce v zbor, ki so skrbeli za družabnost in dobro počutje, ki so se zna-

li prilagajati času in okoliščinam in ki so sproti reševali vse tiste ovire, ki se postavljajo na pot amaterskim zborom.

Zborovodja Mikela Šimac o dejavnosti zabora

»Najlepši in zvočno najbogatejši prostor, kjer se lahko pojde, je vsekakor cerkev. Mešani pevski zbor »Igo Gruden« iz Nabrežine ima v programu za naslednjo pevsko sezono 2008/09 pripraviti program sakralnih sklad. Program naj bi bil sestavljen iz domače zakladnice ljudskih božičnih pesmi, kot tudi sakralne skladbe iz svetovne glasbene literature. Sledili naj bi božični koncerti v bližnjih cerkvah, v drugi polovici sezone pa se bomo potrudili prirediti koncert z raznimi instrumentalistami.«

iz oči v oči

Ime in priimek: Nastja Gherlan
Kraj in datum rojstva: Trst, 8.06.1988

Zodiakalno znamenje: dvojčka
Kraj bivanja: Barkovlje

E-mail: nastja_88@hotmail.com

Stan: zelo zaljubljena

Poklic: študentka

Najboljša in najslabša lastnost: organiziranost in potrežljivost

Nikoli ne bom pozabil: višje šole

Hobi: atletika in petje

Knjiga na nočni omariči: Lev Tolstoj: Vojna in mir

Najljubša risanka: The Simpsons

Najljubši filmski igralec/igralka: Johnny Deep

Najljubši glasbenik: Wolfgang Amadeus Mozart

Kulturnik/osebnost stoletja: Boris Pahor

Ko bom velika, bom....: učiteljica

Moje društvo: MeMIPZ Trst

Moja vloga v njem: pevka

Svojemu društvu želim: veliko uspeha

Moj življenjski moto: Ne delaj danes to, kar lahko storis jutri.

Moje sporocilo svetu: Ne se kre-gati.

agenda

intercampus

mednarodni mladinski glasbeni laboratori

KREATIVNO PREŽIVLJANJE POČITNIC

4. mednarodni mladinski glasbeni laboratori »INTERCAMPUS« namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti se bo odvijal v Dijaškem domu v Portorožu od nedelje, 20.7 do sobote, 26.7.2008.

NA VOLJO SO ŠE TRI MESTA!

POZOR MLADI!!!

● Če si star/a od 18 do 28 let in te zanimalo enoletno služenje v obliki prostovoljne civilne službe, te vabimo, da se oglašiš na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev (Ul. San Francesco 20, Trst, tel. št. 040 635 626), kjer boš dobil/a podrobnejše informacije. Civilna služba je enkratna priložnost za pridobivanje osebnih in profesionalnih izkušenj, namenjena tako študentom kot mladim iskalcem zaposlitve. Za prostovoljce/ke je predvideno mesечно povračilo stroškov.

● **REVJAJA IZBRANIH MALIH PEVSKIH SKUPIN ZA LETO 2008** v organizaciji JSKD bo v Ptaju v soboto, 25. oktobra 2008. K prijavi so vabljeni male pevske zasedbe od tri do največ enajst pevcev ali pevk. Rok prijave: 26. september 2008.

● Prireditev **DRUŽINA POJE** v Andražu nad Polzelo za pojočje družine iz vseh slovenskih pokrajin in iz zamejstva v nedeljo, 31. avgusta ob 14.30 v Andražu. Vse informacije nudi ZSKD.

NA VIDEMSKEM

Srečanje z Rezijo – Benečijo, društvi upokojencev občine Kanal ob Soči in Tržaškim krasom

Večer »Po vaše, po naše, po njihovo« v sklopu 6. Brezmejnih kulturnih dnevov pod Globočakom bo 8. junija 2008 ob 14. uri na ploščadi veteranskega doma na Kambreškem.

Program: otvoritev trojne razstave »Rezija, Tramvaj z Opčin, Vezilje izpod Globočaka«, odprtje tržnice izdelkov izpod Globočaka, prikaz pozabljenih dedičine (kmečka opravila, navade, stara jedila), nastop brusačev iz Rezije, pripovedovanje pravljic v vseh narečjih sodelujočih društev, nastop harmonikaša Radeta Andolška, delavnica učenja rezijanskih plesov.

Uradi ZSKD

so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta ggorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,

e-pošta rezija@zskd.org

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

8.6.2008

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Gledališka šola je šola življenja!

Zivimo v času, ki ga mnogi označujejo za čas, ko se vsak ukvarja le še s samim seboj. Ljudje se celo med vožnjo z avtobusom na primer kratkočasijo z igrami na prenosnem telefonu. Sicer pa igra sama po sebi je nekaj lepega, še bolj, je sestavni del ne samo človeškega življenja, je proces, preko katerega se učimo in posredujemo - tako rekoč igraje - življenske vrednote in občutke. Občutek zmage je sestavni del športnega tekmovanja, prav tako pa športno prenašanje poraza. Za resnično poplavno emocij pa ne poskrbi nobena športna panoga, ampak kraj, kjer se igre že stotletja odvijajo neposredno pred očmi publike, to je gledališče.

Dejstvo, da se dandanes vse večje število mladih zanima in ukvarja z gledališčem, je nedvomno pozitiven signal, ki nas opozarja, da mladi res niso le krde, ki pasivno sledi modnemu muham. Mladi že od nekdaj želijo biti protagonisti, in sicer na vseh ravneh družbenega življenja. V času, ko časopisi poročajo o mladih samo tedaj, ko se množično prijavljajo na televizijske castinge za oddaje tipa Veliki brat, je novica o dobro obiskani gledališki šoli Studio Art, ki se je odvijala v Trstu, Gorici in v Benečiji, res pravi balzam za dušo bralca, ki mu je kultura še vrednota in ne le nujno zlo med oglasnimi bloki na televiziji. Če je Studio Art letos uspešno zaključil s svojim delom, pa se nove skupine mladih in mentorjev prav v tem času pripravljajo na intenzivne tečaje.

Zakaj je to tako? Morda, ker je gledališka šola nekakšna šola življenja, kjer je domišljija sredstvo do osvajanja realnosti v vseh svojih niansah, ki jih noben šolski pouk ne more posredovati tako neposredno in torej trajno. Tisto, kar se mladi načinjo na odrskih deskah, bodo tudi globoko nosili v sebi, saj morajo na odru biti pristni in prepričljivi. In prav take mlaude pa rabi tudi naša družba.

Ta teden v ospredju ... gledališče

Lučka Susič, Općine

Gledališki teden na Općinah je že prava poletna stalnica za mlade, ki jih zanima gledališče

Mislim, da zdaj lahko res govorimo o stalnici, saj je letošnji že sedmi Gledališki teden za najmlajše (namenjen je otrokom od 6. do 12. leta starosti). Poteka pa v organizaciji Slovenske prosvete in Radijskega odra.

Odziv na vaš razpis je bil zelo dober, saj so bila razpoložljiva mesta kmalu zasedena....

Zanimanje za naš Gledališki teden stalno raste. Pred šestimi leti smo postavili kot najvišjo mejo 20 gojencev, letos pa smo jih sprejeli kar 50. Že v dveh dneh so bila vsa mesta zasedena.

Kaj nudi tak tečaj mlademu, ki želi od bliže spoznati odrške deske?

Mislim, da je na prvem mestu ljubezen do odrškega nastopanja. Za otroka je odrška igra tudi dejansko igra. Treba pa je uravnovesiti igrivost gledališča s precej visokimi zahtevami: v petih dneh se otroci naučijo krepanja na odru, govorne tehnike in pravilne dike, petja, vezanega na gib oz. ples, morajo si zapomniti besedilo – torej urijo tudi spomin.

Kako ste si letos zamislili program gledališkega tedna? Kdo bo vodil posamezne delavnice?

Vaje potekajo vsak dan od 9h do 16h. (Vmes je seveda čas za malico, koso in nekaj sprostitev). Glavna režiserka bo letos Vesna Tomšič, delavnice pa bomo vodili Lučka Susič s sodelavci Radijskega odra za govorjeni del, Aljoša Saksida za glasbenega in Jelka Bogatec za plesnega. Ob njih pa bomo imeli celo vrsto mladih animatorjev, med katerimi bodo tudi tisti, ki bi po tečaju za animatorje radi preiskusili pridobljeno znanje v praktiki. Delo bo koordinirala Tatjana Oletič.

Ob koncu teda bo nastala predstava, ki jo boste ponovili tudi v naslednjem sezoni.

Ker je gojencev zelo dosti, bodo – kot že nekaj let pripravili isto besedilo v dveh izmenah, v vsaki od katereh bo nastopilo po 25 igralcev. Izbrana igrica je Trnjulka, ki sem jo tako, da vloge odgovarjajo številu, spolu in starosti malih igralcev, po znani pravljici bratov Grimm priredila Lučka Susič. Predstavi bosta že v petek, in sicer ob 17h in ob 19h v Finžgarjevem domu na Općinah. Predstav bomo – tako kot že vrsto let – ponavljali jeseni kot prvo v novi sezoni Gledališkega vrtljaka.

Marina Cernetig, Benečija

Kakšen pomen ima gledališče in gledališko ustvarjanje za Benečijo? Beneško gledališče je nekakšno sinonim za ustvarjalnost Slovencev v Benečiji.

Beneško gledališče deluje v Benečiji že več kot 30 let. Gledališče ima poseben pomen za beneško skupnost, saj se tako ohranja živa slovenska beseda in torej slovenska identiteta ter slovensko kulturno življenje Niediških dolin.

Beneško gledališče pa ni edina omemba vredna kulturna pobuda pri nas, saj med temi bi lahko izpostavili še prav tako tradicionalen Senjam beneške piesmi, ki je prava zakladnica sodobnih izvirnih pesmi, ki nastajajo prav za to priložnost. Pesmi so ponarodele in ljudje jih še sedaj radi pojajo, poleg tega je tudi v Benečiji nekaj piscev, ki se ukvarjajo s poezijo in z gledališkimi teksti.

Poleg Beneškega gledališča pa obstajajo tudi gledališke delavnice in tečaji namenjeni mladim.

Ko se našemu društvu pridružil režiser Marjan Bevk, smo začeli novo pot, nov način dela ter začeli smo s prirejanjem seminarjev gledališke tehnike za odrasle, da bi naredili tisti potreben kvalitetni skok, ki je nujen in potreben vsaki gledališki skupini.

Že leta 1997 pa smo organizirali, v sodelovanju z Zavodom za slovensko izobraževanje, gledališko-kul-

turno delavničko "Štipriperesna deteljica", katere se udeležujejo mladi iz naših krajev, iz okolice Kobarida in Bovca, prišli pa so tudi s Koroške. Iz te izkušnje smo pravili gledališko delavničko za osnovnošolce, ki se odvija med šolskim letom v prostorij slovenskega kulturnega centra v Špetru; delavnico obiskujejo bodisi učenci dvojezične šole kot učenci osnovne šole iz Kobarida. Na koncu imajo priložnost predstaviti svoje delo v sklopu Mittelteatra, ki se odvija v Čedadu na koncu maja.

Mladim gledališkim ljubiteljem v Benečiji pa je namenjen tudi STUDIO ART, to je gledališka šola SSG...

Na našem območju se je investicija gledaliških delavnic izkazala kot izredno pozitivna, saj je iz nje že izšla skupina, ki z gledališko dejavnostjo redno nadaljuje in se je vključila v Beneško gledališče in že dve leti sodeluje z gledališko šolo Studio Art.

Lansko leto smo se vključili v skupne dejavnosti, četudi s težavo zaradi oddaljenosti in letos smo pa iz raznih razlogov izbrali drugačno pot delovanja. Meseca oktobra 2007 smo »te mlade« že vključili v prireditve »Fruili doc« s krajšo predstavo o zgodovini slovenskega jezika v videmski pokrajini; to postavitev smo izdelali in predstavili skupaj – stari in mladi beneškega gledališča – za dan emigranta, ki je potekal 6. januarja 2008 v Čedadu. Tretjo predstavo so pa pripravili v sklopu pobud za Dan slovenske kulture, ko so predstavili pesniško večer o Ljubezni. Moram pa reči, da izkušnja za mlade je dala prav res dobre rezultate, srečevali so se redno vsako soboto, njihov mentor je bil Marjan Bevk, Alida Bevk pa je imela jezikovne vaje. Lepa in drugačna srečanja so bila tista z režiserjem Mauriziom Soldajem.

Kakšno bodočnost in poslanstvo ima torej gledališka dejavnost v Benečiji?

Bistvena moč beneškega gledališča in društva, ki z njim sodelujejo, je dvojna investicija tako za jezik in kot za mlade, ker samo tako lahko damo moč svoji kulturi in okrepimo svojo identiteto.

Marja Feinig-Tavčar, Devin

Komu je namenjen Devinski vrt ustvarjalnosti?

Namenjen je predvsem otrokom, ki obiskujejo zbor Ladjica, saj želimo otrokom približati tudi druge oblike izražanja. Sicer pa se tedna lahko udeleži vsakdo, ki ga zanima ustvarjati z lutkami.

Lutkarstvo pri nas je manj razširjena oblika gledališča...

Res je. Sama sem se zgledovala po koroških izkušnjah – tam lutkarstvo že nekaj desetletij lepo uspeva tudi in zlasti na mladinski ravni. Želela sem nekaj podobnega prenesti v naše kraje. Navdih je sicer koroški, vendar sva z Jeleno Sitar, priznano lutkarico, šli v drugo smer. Otroci ne samo igrajo z lutkami, ampak jih tudi izdelujejo, na podlagi njihovih risb pa nastajajo tudi dialogi za predstavo.

Letos bo Devinski vrt ustvarjalnosti potekal že četrtek. Kaj ponuje letos tečajnikom?

Letos smo zaradi velikega povpraševanja prvič ustvarili dve skupini. Od 9. do 11. junija bodo ustvarili starejši – to so srednješolci, od 16. do 20. junija pa bodo na svoj račun prišli osnovnošolci. Delavnice potekajo od 9. do 13. ure. Gre v glavnem za igre, animacije, preko katerih otroci združujejo zabavo in učenje. V ospredju sta tudi družabnost in ustvarjanje skupinske dinamike.

Na koncu teda pa bodo otroci prikazali še predstavo...

... in to celo dvakrat. V petek si bodo predstavilo ogledali najprej otroci devinskega vrtca, potem pa še starši in ostali. Za začetek naslednjega šolskega leta pa upamo, da bomo lahko pokazali našo lutkarsko predstavo tudi otrokom devinske osnovne šole.

Kulturnega umetniškega društva "Zarja" z igro "Gospod lovec".

trst

Društvo sloven-

skih izobražencev pri-

reja v ponedeljek,

9. junija, v Peterlinovi

dvorani, Donizettijeva

3, večer na temo Slovensko bogoslužje

kot element narodnega prebujenja.

Srečanje bosta oblikovala Tomaž

Simčič in Dušan Jakomin. Začetek ob

20.30.

V Finžgarjevem

domu na Općinah se

ob sobotah nadaljuje

pevski tečaj z mojstrom

Adrijem Danevom. Ude-

ležuje se ga 13 tečajnikov.

videm

Kulturno verski list Dom je odločno obsodil dejstvo, da Slovencem videmske pokrajine ni omogočeno gledanje televizijskih sporedov deželnega sedeža RAI v slovenskem jeziku. Kot ugotavlja list, se niso uresničile obljube in zagotovila politikov in odgovornih RAI-a v zvezi z vključitvijo videmske pokrajine v konvencijo med RAI-em in vlado. Kulturno verski list Dom pričakuje, da bo prišlo do rešitve tega vprašanja, saj Slovence v videmski pokrajini ščitijo kar tri zakoni.

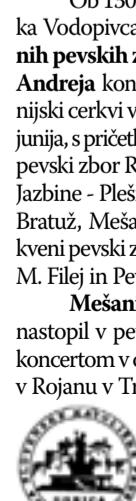
gorica

Združeni pevski zbor ZCPZ bo v petek, 13. juniju, sodeloval pri maši ob prazniku sv. Antona Padovanskega v cerkvi Novega Svetega Antona v Trstu.

Danes bo Mešani pevski zbor Štandrež nastopil na prireditvi Venezia in coro. MePZ Štandrež bo svoj nastop začel ob 11.30 s koncertom v cerkvi »ai Carmini«, nato bo nastopal na raznih »pevskih postojankah« po mestu, ob koncu dneva ob 18. uri pa še na »zborovskem maratonu« in skupnem zaključku srečanja, na katerem bo sodelovalo približno 30 zborov, ki bodo kot člani MePZ Štandrež sooblikovali nekoliko drugačno zvočno kuliso sredi Benetk.

Mladinski cerkveni pevski zbor Štandrež prireja v sredo, 11. junija, zaključno

prireditev, in sicer ob 21.00 uri na župniškem dvorišču v Štandrežu. Ob 130-letnici rojstva skladatelja Vinka Vodopivec prirejata Združenje cerkvenih pevskih zborov-Gorica in Župnija sv. Andreja koncert cerkvenih pesmi. V župniški cerkvi v Štandrežu bodo v nedeljo, 15. junija, s pričetkom ob 18. uri, nastopili Mešani pevski zbor Rupa – Peč, Mešani pevski zbor Jazbine – Plešivo, Mešani pevski zbor Lojze Bratuž, Mešani pevski zbor Štandrež Cerkevni pevski zbor Pevma, Moški pevski zbor M. Filej in Pevska skupina Musicum.

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž bo nastopil v petek, 13. junija, s samostojnim koncertom v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Rojanu v Trstu. Začetek ob 20.30.

V petek, 13. junija, bo zaključni koncert zboru Hrast v Dobrodobu z gostovanjem Primorskega akadem-

skega zbornika Vinko Vodopivec.

V Štandrežu se nadaljuje niz predstav na odprtih z naslovom Gledališče pod zvezdami. Prosvetno društvo Štandrež ga je z prvici priredilo leta 2004 na prostornem igrišču ob župniški dvorani Anton Gregorčič z obljubo, da se bodo te predstave na prostem ponavljale vsako drugo leto. Prireditelji so to obljubo držali! Letošnji niz obsegata pet gledaliških predstav: dve sta bili na sprednu prejšnji teden, preostale pa si boste lahko ogledali v naslednjih dneh (oziroma večerih – s pričetkom ob 21.00 uri): v četrtek, 12. junija, bo skupina Trigeminus predstavila kabaretno predstavo "Ridi a Ratis", v petek, 13. junija, bodo člani dramske skupine PD Štandrež zigrali "Primorske Zdrahe", v soboto, 14. junija pa se bo niz predstav na odprtih zaključil s predstavo skupine

Kulturnega umetniškega društva "Zarja" z igro "Gospod lovec".

videm

trst

Društvo sloven-

skih izobražencev pri-

reja v ponedeljek,

9. junija, v Peterlinovi

dvorani, Donizettijeva

3, večer na temo Slovensko bogoslužje

kot element narodnega prebujenja.</

PARTIZANSKO ZDRAVSTVO

Neizmerna vera v življenje omogočila neverjetne podvige

Zdravniški matični odbor oziroma osrednji zdravniški aktiv Osvobodilne fronte je bil povezan z njenim Izvršnim odborom in v nekaterih primerih preko sanitetnega referenta tudi z glavnim poveljstvom narodnoosvobodilne vojske Slovenije. Matični odbor je organiziral zbiranje, urejanje in pošiljanje medicinskih pripomočkov partizanski saniteti. Organizirali so tudi tečaje medicincem in bolničarkam pred vstopom v partizane.

Zbiranje sanitetnega materiala je postala široka akcija v mestih in na podeželju. Zbirali so obvezilni pribor, pripravljali za ranjence »prve povoje«, nabavljali čisti alkohol, zdravila, ki so bila na trgu... V bolnišnicah so zbirali operacijske instrumente, eter, analgetike, opornice, mavec in še marsikaj, kar vojaška saniteta pač potrebuje. Vse te predmete so uredili, pripravili pošiljke in jih poslali v partizanske enote ter skrivne bolnišnice, večkrat s pomočjo organiziranih železničarjev.

Partizanska vojska se je hitro razraščala in novim razmeram je bilo treba prilagajati tudi partizansko zdravstvo. Zdravstveni delavci so bili že v vseh enotah, tudi najnižjih, v četah in vodah. Tam so bile pripravljene bolničarke in bolničarji ter določeni nosači ranjencev. Na čelu odredov in brigad so bili kot sanitetni referenti že skoraj povsod zdravniki ali medicinci višjih letnikov. Pri ožjem, operativnem delu Glavnega štaba NOV in PO Slovenije je deloval razvejan sanitetni oddelek.

V konceptu partizanskega zdravstva je veljalo načelo, da je zdravstveno pomoč treba čim bolj približati bojni črti. Ustanavljalni so kurirške ekipe, ki so primerno opremljene sledile načrtovanim partizanskim akcijam in operirale ranjence čim prej po ranitvi, neposredno za bojnim poljem, kar v improviziranih prostorih ali včasih celo na prostem. O takšni ekipi piše v svoji knjigi Okrvavljeni roža, njen nekdanji vodja dr. Franci Derganc.

Ko se je partizanska vojska še bolj razmahnila, je prihajalo do vse več spopadov in bitk ter seveda tudi do vse več ranjencev. Zlasti težki ranjenci so zelo obremenjevali bojne akcije in premike, saj so zahtevali veliko pozornost s strani soborcev in na samem terenu tudi niso mogli prejeti najbolj ustrezne strokovne pomoči. Vodilni zdravniki partizanskega zdravstva so spoznali, da je potrebno dotedanji koncept nadgraditi z novimi oblikami. Pospešeno so ustanavljali in gradili nove zakonspirané bolnišnice, kamor so ranjence po bitkah čim prej prinesli in tako razbremeni li borbeno enote. Ranjenci pa so v bolnišnicah prejeli dobro zdravniško oskrbo in imeli prepotrebno mirovanje ter počitek. Ta slovenski koncept mnogih skritih bolnišnic je bil za jugoslovanske razmere dokaj edinstven in je močno prispeval k učinkovitejšemu zdravljenju ranjencev in tudi razbremenitvi bojnih nalog.

Zakonspirané bolnišnice so bile v začetku v preprostih bivkah, na Notranjskem so jim rekli »podstreški«. Kasneje so bile večinoma v lesnih barakah, sorazmerno dobro opremljenih in oskrbovanih, v nekaterih so bile na ležiščih stalno rjuhe (Snežnik). V njih so delovali zdravniki in medicinci. Imeli so urejene operacijske sobe. Veljal je dnevni red, ki je predpisoval okrevajočim ranjencem tudi splošno izobraževanje in jim omogočalo razvedriло.

Na področju Slovenije je v letih 1941-1945 delovalo - izgleda skoraj neverjetno - 147 bolnišničnih enot in lekarn ter troje partizanskih letališč - pri Starem trgu, Črnomlju in Metliki, od koder so zaveznički, v dogovoru z vodstvom narodnoosvobodilne

vojske in partizanskih odredov Slovenije, odvajali težje ranjence v Bari v južni Italiji.

Partizanske bolnišnice in druge bolnišnične enote so bile posejane po celotni Sloveniji. Na Primorskem, zdravstveni sektor A, jih je bilo 54, v severnem delu, sektor B - 89 in na jugu, sektor C, so bile 104 enote. Največ bolnišničnih ležišč, okoli 700, je bilo na področju Kočevskega Roga - SCVPB, sledi bolnišnica Pavla v Trnovskem gozdu in na tretjem mestu po številu postelj je bila bolnišnica Snežnik, SVPB-S.

Velik zemljevid pod stekлом, z natančno označenimi bolnišničnimi enotami je visel v avli Kliničnega centra v Ljubljani, poleg kipov profesorjev Franca Čelešnika, Pavla Lunačka,

Igorja Tavčarja in Božidarja Lavriča in je predstavljal učilo študentom medicine in zdravnikom ter spomenik partizanskemu zdravstvu. Ampak - ta znanstveni in spomeniški akt je po letu 1991 izginil s stene neznano kam in še do danes ga niso vrnili na njegovo prvotno mesto, čeprav imamo na Medicinski fakulteti Inštitut za zgodovino medicine.

Poleg prikazanih partizanskih bolnišničnih enot in navedene organizacije zdravstva v borbenih formacijah, je delovalo tudi civilno zdravstvo na osvobojenih ozemljih in tudi na področjih, ki jih je kontroliral sovražnik. V Beli krajini so postavili tudi zavarovan porodniški oddelek. Za civilno zdravstvo je skrbela Osvobodilna fronta v celoti, Slovenska narod-

na pomoč in pomagala je tudi partizanska saniteta.

Izhajal je Partizanski zdravstveni vestnik. Revija je obravnavala različna strokovna in organizacijska vprašanja. Urejeval jo je pisatelj in zdravnik dr. Bogomir Magajna. Leta 1944 je izšlo deset števk.

Kje se je pri kakšnem uporniškem gibajanju v okupirani Evropi dogajalo še kaj podobnega?

Sovražnik je partizanske bolnišnice mrzlično iskal, da bi jih v svoji zlobi uničil, a se mu je to le redkokdaj posrečilo. Vendar se je dogajalo tudi to. Septembra 1944 so Nemci skupaj z domobranci napadli partizansko letališče in zavezniško ekipo pri Starem trgu in nekaj kasneje so domobranci s svojimi nemškimi inštruktori

ji, kot Huni, za kratek čas vdrli v osvobojeno Belo krajino in v Črnomlju začiali šolo ter bližnjo bolnišnico v Kanižarici.

Danes je posebno znana partizanska vojna bolnišnica Franja v soteski Pasice pri Cerknem. Žal jo je septembra 2007 hudo prizadel hudo urnik. Ta bolnišnica v barakah je imela med vojno lastno elektriko in rentgenski aparat. Partizanska bolnišnica Franja je leta 2007 prejela Znak evropske dediščine in kandidira za sprejem na UNESCO-v seznam svetovne dediščine.

Zaradi možnosti nastanka druge fronte v Istri in pričakovanih večjih bojev, so v vodstvu partizanske vojske sklenili v bolnišnicah Franji in Pavli napraviti več prostora za morebitne nove ranjence. Zato so se odločili težke ranjence poslati v Italijo. Avgusta 1944 se je v bolnišnici Franji začel legendarni prenos ranjencev na partizansko letališče Nadlesk pri Starem trgu na Notranjskem. Iz bolnišnice so se nosači po ozki soteski spustili s 50 težkimi ranjenci v dolino, nadaljevali pot in z njimi na ramah prebredli Idrijco ter po 14-urnem strmem vzponu prispeli naslednjega dne na Vojsko. Na bližnjem Hudem polju onstran Mrzle Rupe so prevzeli še 50 ranjencev iz bolnišnice Pavla, ki so čakali na kolono v gozdu ob cesti že sedem dni. Kolona je potem z vsemi ranjenci krnila skozi Trnovski gozd in čez Predmejo prispela pozno zvečer na Otlenco ter tam nekaj časa počivala. Prvič se je zbral celotni deveti korpus, ki je ta prenos ranjencev organiziral in vodil. Pogled na več kot 3000 zbranih partizanov s stotimi težkimi ranjenci na nosilih je kazal biblijsko podobo veličastja in presega zmožnosti naše današnje predstave in razumevanja. Pohod se je nadaljeval in kolona je z ranjenci prekoračila cesto Postojna-Planina in potem še železniško progo Ljubljana-Trst, ki so jo varovale posebne domobranske enote Slovenski narodni varnostni zbor (SNVZ), ki ga je ustanovil višji vodja SS Globocnik. Kolona z ranjenci je nadaljevala pot do letališča. Pri tem prenosu ranjencev je sodelovalo tisoč nosačev, XXXI. diviziji so rekli kar - samaritanska. Z letališča so odpeljali v Italijo ranjence in večje število sestreljenih zavezniških letalcev, ki so jih rešili partizani.

In končno vendar nekaj suhopernih a tudi pretresljivih številk. Pred začetkom druge svetovne vojne je bilo v Zdravniški zbornici Slovenije vpisanih 757 zdravnikov in zdravnic. V narodnoosvobodilnem boju jih je sodelovalo 225. V vojaški partizanski saniteti je padlo 20 zdravnikov, ubitih kot talcev ali umrlih v taboriščih je bilo 25. Skupaj je torej izgubilo življenje 45 zdravnikov, od teh 4 zdravnice. Na nepopolni medicinski fakulteti v Ljubljani je bilo v šolskem letu 1940/41 vpisanih 324 študentov. V narodnoosvobodilnem boju jih je sodelovalo 267. V partizanskih enotah jih je padlo 38, ubitih kot talcev ali umrlih v taboriščih je bilo 17. Skupaj torej 55, od teh 6 medicink. Pri poldružem milijonu okupiranih Slovencev je med narodnoosvobodilno vojno položilo svoje življenje na oltar domovine sto zdravnikov in medicincev oben spolov. Sto! Kje se je zgodilo še kaj podobnega?

Prikazovati slovensko partizansko zdravstvo pomeni govoriti predvsem o etiki in moralni, o humanizmu in humanosti partizanskih zdravstvenih delavcev in o njihovih neizmernih veri v življenje.

Dovolj nazorno in prepričljivo podobo veličastne epopeje slovenskega partizanskega zdravstva bo zmogel prikazati samo umetnik velikega formata, pisatelj ali poet!

Dr. Janko Kostnapfel

VINOGRAD V POLETNIH MESECIH

Foliarno gnojenje trte ima svoje prednosti

V vinogradih so v poletnih mesecih vidni pogosti znaki pomanjkanja kalija in magnezija. Redkejši, a ne zanemarlivi, pa so tudi primeri pomanjkanja mikroelementov, predvsem železa (Fe) in bora (B). V prejšnjih mesecih smo opravili gnojenje tal, ker vsrkava trta, kot vse ostale rastline, gnojila predvsem preko koreninskega sistema. Dokazano pa je, da je gnojenje na list ali foliarno gnojenje lahko zelo učinkovit način za oskrbovanje rastlin s hranilnimi snovmi tudi preko listja. Prednost tega načina gnojenja pa je predvsem v tem, da pridejo hranilne snovi preko listov v nekaj urah do nekaj dnevih. Vsled tega je v tej razvojni fazzi trte ta način gnojenja učinkovitejši.

V praksi gnojimo trto na list v naslednjih primerih:

v primeru pomanjkanja makroelementov, v naših razmerah predvsem kalija in magnezija;

v primeru pomanjkanja mikroelementov, ker se pri trti relativno pogosto dogaja, saj se v trtih nasadih najpogosteje pojavlja pomanjkanje, kot smo uvdoma omenili, železa (klorozna) in bora;

po vremenskih neprilikah (toča, viharji ipd.) ko so trte mehanično poškodovane, je hitro dodajanje hranilnih snovi neposredno na poškodovane dele rastline zelo pomembno.

Poudarili smo že, da trta hitro vsrka na hranilne snovi preko listov in jih razvršča v tiste rastlinske dele, kjer je potreba največja. Za foliarno gnojenje svetujemo gnojila, ki vsebujejo več snovi, predvsem mikroelementov, ker s tem pozivimo delovanje listov, kar zelo pozitivno učinkuje na razvoj jagod. Glede količine uporabljenih gnojil, pa naj vinogradniki sledijo navodilom, ki spremljajo gnojilo. Koncentracija elementov je zelo različna v široki paleti foliarnih gnojil, ki jih nudi tržišče, tako, da je določanje količin, še zlasti če upoštevamo različno stanje vinogradov, zelo težko, zato so odmerki, ki jih navajamo v nadaljevanju le okvirni.

Poglejmo nekaj primerov uporabe foliarnih gnojil v odvisnosti od namembnosti.

Pomanjkanje mikroelementov. S foliarnimi gnojilom, ki vsebuje mikroelemente (glej pod točko 2), bomo gnojili dvakrat ali trikrat po cvetenju trte. Gnojila bomo nanašali skupaj s sredstvi za varstvo trte v mesecu juniju in deloma juliju. Med cvetenjem ne bomo uporabljali teh gnojil, ker je njihov sprejem v tej fazi močno omejen.

Sušenje pecljevine. Proti sušenju

pecljevine, ki se pojavlja predvsem na malvaziji in refošku bomo gnojili z gnojilom, ki vsebuje veliko magnezija (MgO) 70 do 80% ter mikroelemente v kelatni obliku: bor (B), kobalt (Co), baker (Cu), železo (Fe), mangan (Mn). Škropili bomo neposredno pred pričetkom mehčanja jagod in škropljene ponovili 10-14 dni pozneje. Za vsak posseg bomo porabili približno 10 kg gnojila na hektar.

Pomanjkanje kalija. Če so na trti znaki pomanjkanja kalija in je rast trt slaba, bomo uporabili gnojilo z vsemi najvažnejšimi makroelementi (N:P:K) v količini 7-10%. Gnojilo naj vsebuje tudi že navedene mikroelemente v kelatni obliku. Trte bomo škropili 4-6 krat z raztopino, ki vsebuje 0,2%-0,3% gnojila. Ob primerni vsebnosti železa, bomo s škropljnjem preprečili tudi nastanek kloroze.

Svetovalna služba KZ

O koncu pa še enkrat poudarjam, da je ta način gnojenja, kljub učinkovitemu in hitremu delovanju, le dopolnilen k talnemu gnojenju preko korenin.

Danes je sicer na razpolago vedno večje število vodotopnih gnojil za listno gnojenje, ki bi po mnenju njihovih proizvajalcev lahko popolnoma nadomestila talno gnojenje. Mnenja smo, in izkušnje to potrjujejo, da je uporaba samo foliarnih gnojil tveganja in zelo zahtevna, ker je njena učinkovitost odvisna od raznih dejavnikov, predvsem od stanja listov. Samo mladi in sveži listi lahko uspešno vsrkavajo gnojila, zato je nujno stalno pomlajevanje trte krošnje. Bolje je torej, da ohrani foliarno gnojenje svojo dopolnilno vlogo, korenine pa naj ostanejo najpomembnejši način oskrbovanja rastlin s hranili.

Svetovalna služba KZ

NASVETI STROKOVNJAKA

Sedaj je čas, ko sejemo brokole

Danes bomo opisali kapusnicico, ki jo sicer manj gojimo, vredno pa je poskusiti gojiti. To so brokoli (*Brassica oleracea var. italica*), ki jih pravimo tudi kavolin. Brokoli so precej podobni cvetači. Kot vse kapusnice spadajo v družino križnic. Gojimo jih na podoben način, kot cvetačo. Brokoli vsebujejo več vitaminov, kot cvetača. Ugotovili so tudi da brokoli vsebujejo snovi, ki preventivno delujejo proti raku. Gojenje brokolijev se zelo dobro obnese po malih vrtovih in daje veliko manj problemov, kot cvetača.

Po vsem verjetnosti so brokoli doma v Sredozemljju, zelenjadnico so gojili že Stari Rimljani. Iz Sredozemja so se razširili po vsej Evropi in pozneje v ZDA, kjer je sedaj največ proizvodnje. V Italiji pa jih največ gojijo v Srednji in Južni Italiji.

Brokoli razvijejo različno oblikovane in obarvane rože, ki so lahko bele, zelene ali rumene barve. Rože niso tako zbite, kot pri cvetači, razlikujejo se tudi po obliku, odvisno od sorte. Od brokolija uživamo socvetje. Nekateri uživajo tudi liste ali le tisti del listov, ki se nahaja okrog socvetja. Brokoli imajo v glavnem manj listov, kot cvetača, liste pa so precej podobni tistim od cvetače, zato je težko razlikovati med cvetačo in brokolijem, ko ima rastlina samo še liste.

Brokoli so dvoletna rastlina: v prvem letu se razvijejo korenine, steblo, liste in socvetje, v drugem letu pa cvetovi. Slednji so živo rumene barve in imajo obliko križa, ki je tipična za družino križnic. Gojimo ga le prvo leto, drugo leto ga gojijo le žlahtnitelji, ki proizvajajo seme. Brokoli imajo živiljenjski ciklus, ki gre od 120 dni za zgodnje sorte, do 210 dni za pozne sorte.

SORTE – Ker brokolije gojijo veliko v Italiji, so glavne sorte italijanskega porekla. V glavnem razlikujemo tri sorte: kalabrijsko, veronsko in romansko. Razlike med njimi so v glavnem v barvi in obliki. Najbolj razširjena je kalabrijska sorta, iz katere so nastale razne selekcije. V glavnem so socvetja zelene barve, z različnimi odtenki, odvisno od selekcije. Razne selekcije se tudi razlikujejo glede na čas setve, dolžino gojenja itd. Značilnost kalabrijske sorte je, da tvori stranske brste in je med vsemi najbolj občutljiva na mraz. Že smo povedali, da so iz te sorte razvili veliko podsорт ali selekcij, vsako z različnimi značilnostmi. Zato se moramo, ko kupimo seme, strogo držati časa setve, kar velja tudi za ostale sorte. Za kalabrijsko sorto je za naše kraje važno, da izbiramo sorte, ki jih pobiramo že jeseni, pred večjim mrazom.

Rimska sorta je tudi malo odporna nizkim temperaturam, zato moramo tudi slednjo pobrati pred hujšim mrazom. Večkrat jo imajo za cvetačo, ker ji je zelo podobna. Socvetje je bolj kompaktno, v primerjavi s kalabrijsko sorto je večje in bolj rumene barve. Socvetja imajo storžasto obliko in cvetovi so dobri videni.

Veronska sorta ima podobna socvetja, kot cvetača, belkaste barve, a manjša. Z razliko od prejšnjih dveh sort je veronska veliko bolj odporna nizkim temperaturam, bolj primerena torej našim krajem, kjer jo lahko gojimo tudi pozimi. Pridelek

nam pri nas nudi od pozne jeseni do začetka pomlad. Tudi tu lahko izbiramo med zgodnjimi, srednjimi iz poznimi selekcijami. Obstajajo tudi brokoli, ki jih gojimo za liste, a so zelo malo razširjeni.

PODNEBJE - Brokoli zahtevajo bolj zmerno podnebje in ne mražajo mraza, trajne pozebe namreč negativno vplivajo na socvetje. Zato so brokoli primerni za srednjo in južno Italijo, kjer zelenjadnica dobro uspeva. Vsekakor pa dobro uspeva tudi pri nas, posebno v milejših legah, zlasti veronski tip. Slednji daje pri nas pridelek do februarja-marcu. Vsekakor tudi kalabrijski in romanski tip dobro uspevata pri nas, le da ju je treba pobrati pred večjim mrazom, sejati pa jih je treba prej. Okrog 20-24 stopinj potrebuje rastlina, da raste, temperatura pa se mora znižati na 15-18 stopinj, da se tvorijo socvetja. Ob višjih temperaturah se cvetovi odpirajo. Brokoli zahtevajo izrazito sončno lego.

TLA - Brokoli se prilagodijo različnim tlom, tudi bolj težkim, bolj kot cvetača. Pomembno pa je, da voda ne zastaja. Zato moramo poskrbeti za pravilno drenažo. To je zelo važno, saj zelenjadnica raste posebno v jesensko-zimskem času, ko je zelo možno, da dežuje. Korenine v takih primerih težko dihajo, obenem pa je rastlina bolj podvrgnjena boleznim. Vsekakor so boljša bolj propustna tla, ki naj bodo tudi organska, nevtralna ali rahlo kislata. Važno je tudi, da kolobarimo. Brokoli naj si ne sledijo samim sebi za dve leti zaporedoma, niti ne ostalim kapusnicam (zelje, cvetača, ohrov...). Dobro uspevajo po plodovkah, ki jih obilno gnojimo.

PRIPRAVA TAL IN SETEV - Brokoli sejemo maj in junija (bolj zgodnje sorte) vse do začetka julija (pozne sorte). Sejemo v večprostorne plastične zaboje, v globino 3-4 cm in uporabljamo namensko zemljo za setve. Posejane zaboje postavimo nato na odprto in stalno, a zelo zmerno zalivamo.

Po približno 30-35 dneh oz. ko rastlinice tvorijo 5 pravih listov, jih presadimo. Presaditi jih moramo čim prej, da rastlinice ne postanejo prestare. Tla, kjer jih presadimo, moramo prej obdelati in pognojiti z zrelim hlevskim gnojem, v količini 4 kg na kvadratni meter, ali s kompostom. Pognojimo tudi s fosfornimi in kalijevimi gnojili. Veliko bolj razširjeno pa je, posebno po malih vrtovih, da rastlinice kupimo in presadimo. Presadimo jih v razdaljo 50 cm za 50 cm.

OSKRBA - Brokoli moramo stalno zalivati, že od vsega začetka, saj ne marajo suše. Ne smemo pa zalivati preveč, da voda ne zastaja. Ko rastlinica raste, gnojimo z dušikom, po možnosti v treh obrokih. Vse skupaj bomo na primer gnojili z 20-30 gr amonijevega nitrata na kvadratni meter. Z dušikom gnojimo vse, dokler se ne začne tvoriti socvetje. Z dušikovimi gnojili moramo biti vsekakor precej previdni in ne smemo pretiravati.

POBIRANJE - Brokoli dajejo pridelek od konca poletja celo do začetka pomlad. Režemo jih, preden se razprejajo cvetni popki. Brokoli se tudi zelo dobro obnesejo pri zmrzovanju.

Magda Šturm

KMEČKA ZVEZA - V Saležu srečanje s člani

Spodbujati mlade

Jutri srečanje vodstva Kmečke zveze z zgoniško in repentabrsko občinsko upravo

V Občinski knjižnici v Saležu je Kmečka zveza sredi minulega tedna priredila srečanje z domačini iz občin Zgonik in Repentabor. Govor je bil o kmetijstvu v povezavi z vprašanjem teritorija, šlo pa je za pripravo na srečanje, ki jih bo

imela Kmečka zveza jutri (v ponedeljek) z obema upravama. Prvo srečanje bo na Občini v Zgoniku ob 9. uri, drugo pa na Repentabru ob 11. uri. Na dnevnem redu bodo sededa vprašanja, ki neposredno zadevajo kmetovalce, tako na primer

voda, ki je kmetijstvu potrebna v zadostni količini in po znižani ceni. Javne uprave na Krasu sicer dobro sodelujejo, za večji zagon kmetijstvu, v katerega naj bi se v čim večji meri angažirali mladi, pa so potrebeni še dodatni naporji.

NOGOMET - V skupini A sta favorita zmagala

Portugalci prestrašili tekmece v boju za naslov

Ronaldo in soigraci nadigrali Turčijo - Češka imela precej več težav proti Švicarjem

Evropsko prvenstvo se je začelo brez velikih presenečenj. Papirnata favorita Portugalska in Češka sta upravičila svojo vlogo in nasprotnika odpravila z večjimi (Češka) ali manjšimi (Portugalska) mukami.

PORTUGALSKA - TURČIJA: Portugalci so povsem zasluženo odpravili Turčijo, Solarjevi varovanci pa so opozorili vse tekmece v boju za osvojitev končne lovorike, da bo treba računati tudi na njih.

Portugalci so pokazali kar dopadljivo igro, večkrat pa so bili odvisni od osi Deco-Ronaldo, tako da so olajšali delo Turkom, ki so se urejeno branili. Sicer so Portugalci s Pepejem tudi zadeli v polno, vendar je sodnik Fendel zadetek razveljavil, saj je stranski sodnik ocenil, da je bil branilec Portugalske v nedovoljenem položaju. Proti koncu polčasa je poskušal tudi Cristiano Ronaldo po prostem strel; turški vratar Volkan se je žoge komaj dotaknil, a kar je bilo dovolj, da jo je preusmeril na vratnico. Drugi polčas se je začel z grobo napako Gokhana, ki je nato tudi zrušil Si-maa, vendar žoga se je zakatalila do Nuna Gomesa, ki je streljal, a še drugič se je moralta Portugalska zadovoljiti z vratnico. Gol Pepeja po podaji Nuna Gomesa, ki je kasneje zadel prečko, je bil še preskromna nagrada. Tudi Turčija je začela napadati, vendar ni nikoli ogrozila nasprotnikov in v protinapadu je Meireles še drugič zadel.

ŠVICA - ČEŠKA: Dolgo je kazalo, da bodo Švicarji uresničili želje svojih navijačev in iztrzili ugoden izid proti favorizirani Češki. Večino časa so bili tudi bolj nevarni, izpeljali več akcij, a nazadnje so gostitelji ostali praznih rok.

Prvi polčas uvodne tekme 13. EP-ja ni postregel z veliko nogometnimi užitki. Ekipi sta bili precej previdni, tudi tiste napake, ki sta si jih privoščili, pa so ostale ne-

ANS

Portugalski branilec Pepe se je dvakrat veselil, a regularen je bil le eden od golov

ANS

kaznovane. Medtem ko Brücknerjevim izbrancem v prvih 45 minutah ni uspelo sprožiti praktično niti enega strela (kljub nekaj obetavnim akcijam), pa so Švicarji vendarle bolj zaposlili statistike. Najlepšo priložnost je v 21. minuti zapravil prav Frei, ko se je po dolgi podaji vratarja Diega Benaglia znašel pred Čehom, a je bil slednji dovolj pozoren in žogo odbil.

Čehi so bili v posesti žoge sicer enakovredni gostiteljem, a si pravih priložnosti z zaključnim strehom nikakor niso znali priigrati. Tudi zaradi tega je Brückner sredi drugega polčasa iz igre potegnil velikana Jana Kollerja in priložnost ponudil skorajda novincu v češkem dressu Sverkošu. Ta se mu je kmalu oddolžil. Potem ko so si Čehi priigrali polpriložnosti prek Liborja Sionka in Mareka Jankulovskega, je Sverkoš v 71. minuti dosegel prvi gol na EP. Čehi so žogo z lobom poslali za švicarsko obrambno vrsto, pri njej se je znašel Sverkoš in učinkovito zaključil akcijo. Kaj kmalu pa bi Švicarji izenačili v 80. minut, saj je najprej Češa namučil Tranquillo Barnetta, nato pa je prečko zatrezel Johan Vonlanthen. A češka obramba je zdržala vse nalete, tako da so se finalisti Eura 1996 lahko veselili prvih treh točk na EP 2008.

Švica - Češka 0:1 (0:0)

STRELEC: 0:1 Sverkoš (71).

ŠVICA: Benaglio, Magnin, Senderos, Lichtsteiner (od 75. Vonlanthen), Inler, Frei (od 46. Yakin), Streller, Fernandes, Barnetta, Behrami (od 84. Derdiyok), Müller. Trener: Kühn.

ČEŠKA: Čech, Grygera, Polak, Galasek, Jankulovski, Sionko (od 84. Vlček), Koller (od 56. Sverkoš), Jarolím (od 87. Kovač), Plašil, Ujfaluši, Rozehnal. Trener: Brückner.

SODNIK: Rosetti.

OPOMINI: Magnin, Vonlanthen, Barnetta.

GLEDALCEV: 40.000.

Portugalska - Turčija 2:0 (0:0)

STRELEC: Pepe v 61., Meireles v 93.

PORUGALSKA: Ricardo, Bosingwa, Pepe, Ricardo Carvalho, Paulo Ferreira, Petit, Moutinho, Ronaldo, Deco (od 92. Fernando Meira), Simao (od 82. Meireles), Nuno Gomes (od 69. Nani). Trener: Solari.

TURČIJA: Volkan, Altintop (od 75. Senturk), Servet, Gokhan Zan (od 55. A. Emre), Balta, Kazim Richards, Mehmet Aurelio, B. Emre, Tuncay, Nihat, Erding (od 46. Sarioglu). Trener: Terim.

SODNIK: Fandel.

OPOMINI: Kazim Richards, Gokhan Zan, Sarioglu.

GLEDALCEV: 30.000.

Prvi gol letosnjega EP je padel še v 71. minuti na tekmi med Švicaro in Češko, dosegel pa ga je skoraj novinec v češki izbrani vrsti Vaclac Sverkoš

ANS

SLOVENIJO BO NA EP PREDSTAVLJAL 4. SODNIK DAMIR SKOMINA

Do vrha mu manjka malo

32-letni Koprčan bo letos sodil tudi na olimpijskem turnirju v Pekingu

DAMIR SKOMINA

U17 na Portugalskem.

Tam je delil pravico v polfinalu, v finale pa je opravljal dolžnosti četrtega sodnika. Takoj po turnirju je napredoval iz četrte v tretjo skupino sodnikov Evropske nogometne zveze (UEFA).

Skomina je leta 2004 vstopil v program UEFA »talents & mentors«, v katerem je sodeloval dve leti. Leta 2005 je sodil na finalnem turnirju Regions Cup na Poljskem ter na evropskem prvenstvu do 19 let na Severu

ne Irskem, istega leta pa napredoval tudi v drugo skupino sodnikov UEFA.

Po uspešnem letu 2006 je Koprčan napredoval v skupino Premier, ki je po pomembnosti takoj za skupino Elite. Tako je po novem napredovanju leta 2007 najprej sodil na evropskem prvenstvu do 21 let, kjer je sodil tudi na finalni tekmi, ob koncu leta 2007 pa bil izbran tudi za enega od osmih četrtekih sodnikov za Euro 2008 in enega 20 evropskih kandidatov za svetovno prvenstvo 2010 v Južnoafriški republiki. Vrhunec doseganje Skominove kariere predstavlja sojenje na prijateljski tekmi članskih reprezentanc Francije in Argentine na razprodanem Stade de France. Bržkone pa sodnika, ki ima pred seboj še 13 let kariere delivca pravice, čakajo še uglednejše naloge. Ne nazadnje bo že letos kot eden petih evropskih sodnikov sodil na avgustovskem (Skomina bo 5. avgusta do polnil 32 let) olimpijskem turnirju v Pekingu. Tam mu bosta sicer pomagala še Primož Arhar in Marko Stančin.

SKUPINA A
VČERAJ

Švica - Češka 0:1, Portugalska - Turčija 0:2

LETVICA

Portugalska	1	1	0	0	2:0	3
Češka	1	1	0	0	1:0	3
Švica	1	0	0	1	0:1	0
Turčija	1	0	0	1	0:1	0

PREOSTALI SPORED

11.6. Češka - Portugalska (18.00), Švica - Turčija (20.45), 15.6. Švica - Portugalska (20.45), Turčija - Češka (20.45)

SKUPINA C
JUTRI

Romunija - Francija (18.00), Nizozemska - Italija (20.45)

LETVICA

Francija	0	0	0	0	0:0	0
Nizozemska	0	0	0	0	0:0	0
Italija	0	0	0	0	0:0	0
Romunija	0	0	0	0	0:0	0

PREOSTALI SPORED

13.6. Italija - Romunija (18.00), Nizozemska - Francija (20.45), 17.6. Nizozemska - Romunija (20.45), Francija - Italija (20.45)

SKUPINA D
V TOREK

Španija - Rusija (18.00), Grčija - Švedska (20.45)

LETVICA

Grčija	0	0	0	0	0:0	0
Rusija	0	0	0	0	0:0	0
Španija	0	0	0	0	0:0	0
Švedska	0	0	0	0	0:0	0

PREOSTALI SPORED

14.6. Švedska - Španija (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Italija - Romunija (18.00), Nizozemska - Francija (20.45), 17.6. Nizozemska - Romunija (20.45), Francija - Italija (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (18.00), Grčija - Rusija (20.45), 18.6. Grčija - Španija (20.45), Rusija - Švedska (20.45)

14.6. Španija - Švedska (

SKUPINA C - Italija jutri ob 20.45 proti Nizozemski

»Azzurri« želijo poteptati »tulipane«

V začetni postavi Di Natale, Cassano in Del Piero s klopi

Cassano in Del Piero - ki je med intervjujem izjavil, da je pripravljen sprejeti tudi kapetanski trak - na klopi, Camoranesi, Di Natale in Toni v postavi. To so najbrž Donadonijeve odločitve za jutrišnjo tekmo proti Nizozemski. Kar je tudi razumljivo, saj so bili ti igralci odločilni tudi med kvalifikacijami.

A tudi včeraj ni šlo brez manjših polemik. Prvo je sprožil branilec Panucci (njegov nastop na jutrišnji tekmi ni več vprašljiv, saj je saniral rahlo poškodbo kolena), ki je potožil, da ni postal svetovni prvak le zaradi izbir nekdanjega selektorja Marcella Lippija. Med Panuccijem in Lippijem niso bili odnosi nikoli dobri, tako da je trener iz Viareggia raje vpoklical morda manj kakovostne, a njemu bolj priljubljene igralce. Za novo poglavje v sklopu afere o novi žogi je poskrbel rezervni vratar Italije Marco Amelia, ki je ocenil uradno žogo EP-ja za »najslabšo žogo, kar sem jih kdajkoli preizkusil. Že na svetovnem prvenstvu je bila žoga zelo lahka, ampak ni tako občutno spremenjala smeri kot ta.«

Da so protesti vratarjev upravičeni pa so pokazale že včerajšnje tekme, ko je vratar Češke Čech imel kar nekaj težav s strelz razdalje. Tako so vratarji prisiljeni vse pogosteje odbiti žogo.

Jutri ne bo več časa za besedičenje, saj bo takrat imelo glavno in edino besedo igrišče. Tekma proti »tulipanom« bi lahko že bila odločilna, saj je C skupina najzahtevnejša in manj kakovostnih nasprotnikov v njej ni.

Varovanci nekdanjega vrhunskega napadalca Milana Marca Van Bastena so vselej nevarni, a na evropskih in svetovnih prvenstvih že dvajset let ne beležijo uspehov. Zadnjič prav leta 1988, ko je bil med najzaslužnejšimi za zmago oranžnih ravno sedanjim selektorom. Najbolj nevaren igralec Nizozemske je nedvomno napadalec Realu iz Madrija Ruud Van Nistelrooy, zaradi poškodbe pa bo odsoten hitri napadalec Arjen Robben še en Nizozemec, ki igra za letošnjega španskega prvaka.

ROMUNIJA - FRANCIJA: Jutri ob 18. uri pa bosta stopila na igrišče še ostala dva tekmece Italije v skupini C. Mutujeva Romunija bo poskušala presenetiti bolj kakovostno Francijo, ki je na zadnjih pripravljalnih tekmah nekoliko razočarala in pokazala zlasti precejšnje težave v napadu.

Antonio Di Natale selektor Donadoni slepo zaupa KROMA

Nov pokal je večji in težji

Kapelan, ki bo v znak zmagoslavlja svoje ekipe 29. junija na Dunaju visoko v zrak ponesel lovorko, bo prvi, ki bo dvignil povsem nov pokal za nogometnega evropskega prvaka. Po 12 turnirjih najboljših nogometnih reprezentanc stare celine bo originalni pokal, poimenovan po nekdanjnemu generalnemu sekretarju Evropske nogometne zveze (UEFA) Henriju Delaunayju, zamenjal večja in težja različica.

Tudi ta bo še vedno nosila ime Henrika Delaunaya, moža, ki si je sploh izmisli evropsko prvenstvo v nogometu.

Staro različico je zasnoval Arthurs Bertrand leta 1960, kot prva pa ga je osvojila Sovjetska zveza, ki je slavila še na takratnem evropskem pokalu narodov v Franciji. Novi pokal pa je delo Aspreyja Londona. Izdelan je iz srebra in je 18 centimetrov višji in dva kilograma težji od predhodnika.

Lovorko so poimenovali po Delaunayju, ki je umrl pet let pred prvim EP. »Vsem primereno in pravično je, da turnir, ki se je razvil v izjemno zgodbo o uspehu, nosi ime njegovega večnega zagovornika,« pravijo pri UEFA. Slednja je pojasnila, da je novi pokal skoraj identična »kopija« originala, le da so z zadnje strani odstranili figurico, ki žonglira. Na zadnji strani so zdaj izpisana imena dosedanjih zmagovalcev, ki so bila dosegla na spodnjem delu pokala.

NOGOMET

FABIO SAMBO

Portugalci so evropski Brazilci

Trener Mladosti Fabio Sambo, doma iz Sovodenj, bo tudi v prihodnji sezoni vodil ekipo doberdobskega društva v 3. amaterski ligi. »Sem vesel, da so me potrdili in se že pripravljamo za prihodnjo sezono. Bo nekaj novosti. Upam, da nam bo uspeло okrepliti ekipo, tako da se bomo borili za napredovanje v 2. AL.«

Kdo od »azzurrov« pa bi lahko bil protagonist letošnjega EP-ja?

»Če bo igral, bo to Toto Di Natale, ki je že pri Udineševu igral odlično. Di Natale je zelo discipliniran igralec. Je zelo borben in pozrtvovalen. Tudi Cassano bi lahko igral pomembno vlogo. Je pa preveč čustven in ne zna orhanirati mirne krvi.«

Kateri ekipe pa so ti najbolj simpatične?

»Navajal bom za Italijo in Portugalsko. Pri Portugalski bom sledil Christianu Ronaldu, ki je najboljši nogometni svet. Portugalcji predvajajo igro, ki je zelo podobna brazilski. S kančkom sreče se bodo lahko prebili tudi do finala.«

ODBOJKA

KATJA SPETIČ

Navija vedno za šibkejšo ekipo

Italijanska A-liga je ne zanima, svetovno in evropsko nogometno prvenstvo pa gleda prav rada. Katja Spetič, odbojkarica združene ekipe Bora Brega, bo evropsko prvenstvo spremilja doma, najraje s prijatelji ali fantom. Med SP-jem pred dvema letoma si je eno tekmo Italije ogledala pri Savotu v Barkovljah, ker pa je bil izid neugoden, se je s prijatelji odločila, da bodo tekme spremilji raje doma. Katja, študentka vzgojnih ved, je letos pri Bregu vodila tudi otroško televadbo s Tinetom Kraševcem.

Boš navajala za Italijo?

Navadno navajam vedno za ekipo, ki je šibkejša. Včasih tudi za Italijo. Navadno pa, če navija večina za Italijo, sem jaz za nasprotnika. Gabijo pa se mi italijanski navajači.

Imaš svojo priljubljeno reprezentanco?

Svedi izgledajo čedni, visoki in plavolasi. Sicer pa mi je všeč francoska reprezentanca, čeprav ne igra več Zidane.

Kateri pa je najlepši nogometista?

Ceprav ne igra, mi je všeč Paraguayec Rocque Santa Cruz.

Do kam pa se bo dokopala Italija?

Čeprav ni Cannavara, niso slabí. Če se potrudijo, se lahko prebijejo do finala.

KOŠARKA

MATIJA JOGAN

Italija bo krepko razočarala

Matija Jogan je med najbolj poznanimi trenerji na mladinski ravni. Zadnja leta se je posebno posvetil ženski košarki, v komaj končani sezoni pa je bil odgovoren za celoten mladinski sektor miljskega Intercluba. Treniral je košarkarice od 13 do 18 let, v naslednji sezoni pa bo tudi pomožni trener prve ekipe, ki je izpadla iz A2-lige. Joganova naklonjenost košarki pa je tudi razvidna iz odgovora, ali bo gledal tekme EP-ja v nogometu:

»Verjetno bom prvenstvu sledil od četrtnačnega dalje, saj se bom v teh dneh bolj posvetil finalnim tekma košarkskega prvenstva med Sieno in Rimom ter lige NBA med Bostonom in Lakersi.«

Kateri so favoriti EP-ja?

»Mislim, da je glavni favorit Nemčija, paziti pa bo treba na Hrvaško, ki bo pozitivno presenetila.«

Kaj pa Italija?

»Mislim, da bodo »azzurri« popolnoma razočarali, saj so maksimum že dosegli pred dvema letoma.«

NAŠ POGOVOR - Milan Mikuš

V znamenju izenačenosti

Vsa j osem ekip lahko osvoji naslov

Milana Mikuša smo po telefonu ujeli le nekaj minut pred začetkom otvoritve tekme nogometnega evropskega prvenstva med Švicaro in Češko. Nekdanji trener vrste naših amaterskih ekip, Giorgijeva v C2-ligi in sedanji opazovalec C-lige nogometnega kluba Perugie je s posebnim zanimanjem pričakoval začetek tega prvenstva, saj je po njegovem mnenju daleč najbolj izenačeno prvenstvo zadnjih let:

»Že nekaj izvedb EP-ja ni bilo toliko ekip, ki bi lahko slavile na evropskem prvenstvu. Ekipte so si med sabo sila izenačene in vsaj polovica nastopajočih reprezentanc bi lahko iztržila vozovnico za finale. Res ne bi vedel, kdo bi lahko bil favorit za naslov. Eni pravijo, da je to Nemčija, drugi celo Češka, a ni izključeno, da bi se lahko kot pred štirimi leti zmage veselila Grčija.«

Cemtu taká izenačenosť?

»Razlog je zelo enostaven. Vse najboljše reprezentante imajo igralce, ki so enakomerno porazdeljeni po najboljših evropskih prvenstvih, tako da so si s taktičnega vidika ekipe podobne in ni več taktično nezrelih igralcev. Pravato je postala takтика manj pomembna in so vse bolj odločilni posamezniki oziroma organizacija ekipe. Tudi s fizičnega vidika razlik ni več, saj so vsi igralci približno enako dobro pripravljeni. Edino kaka poškodba ključnih igralcev lahko vpliva na potek prvenstva posamezne reprezentance.«

Bo morda Italija občutila odsotnost kapetana Cannavara?

»Ne vem, če bo to odločilnega pomena, zdi pa se mi, da gledajo v italijanskem taboru na to EP s prevelikim optimizmom. Nikakor me ne bi čudilo, ko bi bila Italija izločena že v prvem delu. Naleteli so na res težko skupino, saj so Nizozemska, Romunija in Francija zelo kakovostne ekipe. Morda je le Romunija za odtenek slabša od ostalih treh ekip, a ima vseeno nekaj igralcev, ki so lahko odločilni za zmago. Da ne bo pomote, ravno tako bi se lahko bolje, kot takrat ko je »azzurre« treniral Lippi. Kot sem že enkrat izjavil me je Italija posebno prese netila na gostovanju v Škotski, ko je nasprotniku vsilila svoj sistem igre, kar za italijansko reprezentanco ni ravno značilno.« (I.F.)

ko takoj domov vrnila Francija.«

Bi lahko kasnejši zmagovalec prvenstva izšel iz te skupine?

»Mislim, da je to čisto možno. Tudi zato, ker po taki skupini smrti pridobiš na samozavesti.«

Glede na to, da je kakovostnih reprezentanc vse več, bi morda lahko povečali število nastopajočih iz 16 na 24?

»Ne, nikakor. Šestnajst je pravilo število, kvečjemu bi se lahko omejili na dvanajst. Za kvalifikacijo se moraš malo spotiti.«

Med igralci komu boš sledil s posebno pozornostjo?

»Mislim, da so na takem prvenstvu vsi igralci že dobro znani, a nad vsemi sem prepričan, da bo blestel Ronaldo. Vsekakor sam raje gledam organizacijo ekip, zlasti v fazu napada. V Italiji je zelo težko opazovati ekipo, ki ima zelo organizirano fazo napada, saj računa jo bolj na kakovost posameznikov kot na skupinsko igro.«

In v tem kontekstu kam sodi Donadoni?

»Moram priznati, da me na začetku ni prepričal, vendar je Italija, odkar je on na klopi, odigrala dve tri tekme na zelo visoki ravni, celo bolje, kot takrat ko je »azzurre« treniral Lippi. Kot sem že enkrat izjavil me je Italija posebno prese netila na gostovanju v Škotski, ko je nasprotniku vsilila svoj sistem igre, kar za italijansko reprezentanco ni ravno značilno.« (I.F.)

ALPEN TO TO

NOGOMET

DNEVNI IZID

4

SKUPNO

4

ODBOJKA

DNEVNI IZID

4

SKUPNO

4

OSTALI

DNEVNI IZID

4

SKUPNO

4

KOŠARKA

DNEVNI IZID

3

SKUPNO

3

OSTALI

Današnja napoved

1:2

Avtstralija - Hrvaška

1:0

Nemčija - Poljska

0:0

Romunija - Francija

0:1

Nizozemska - Italija

0:2

Včerajšnja napoved K. Segulinha

1:2

Švica - Češka

0:2

NAŠA ANKETA - Kaj menijo udeleženci turnirja »12 ur nogometa« v Štandrežu?

Italija vsaj do četrtninala Cassano naj gre raje v šolo

Slavica ne pozna Cassana, za Adriano je nediscipliniran, Alex pa ga občuduje

Na štandreškem travnatem nogometnem igrišču Juventine je bilo včeraj živahno kot že dolgo ne. Čest ženskih in štirinajst moških ekip se je potegovalo za zmago na 6. turnirju »12 ur nogometa«, ki ga organizira domača Juventina v sodelovanju z amatersko skupino štandreških nogometnika. Nastopali so tržaški ter goriški ljubitelji in ljubiteljice nogometa. Med eno tekmo in drugo je bil obvezen obisk dobro založenega kioska. Energetske tabletko so zamenjali čevapčiči, izgubljene minerale pa so udeleženci nadomestili s hmeljskim napitkom. Vedro tekmovalno vzdusje in zabavo pa je za kratek čas prekinil močan nalin. Pesimisti so celo napovedali predčasni konec turnirja. Krajše neurje pa ni ustrašilo organizatorjev. Juventinin tajnik Giorgio (Pelesson) je izza šanca žugal, da se mora igrati naprej. Podpredsednik Bruno (Pavio) in odbornik Maurizio (Peteani) pa sta odlično dirigirala kuhinjo. Ob udarcu štandreških zvonov (ob 13.00) je namreč marsikomu krulil želodec. Nad Štandrežem je kmalu zasijalo sonce. Od začetka turnirja so minile le tri ure. Na 12 urni nogometni maratoni se je marsikaj dogajalo. Napadalec Dario Ković je bil očitno v središču »calciomercata«. Pogovarjal se je s trenerjem goriške Azzure, čeprav ga snubi še marsikatero društvo. O evropskem prvenstvu pa ni bilo ne duha ne sluga. Nastopajoče smo angažirali z našo »evro« anketo. Nekateri pač sploh niso vedeli, da se je začelo EP. Za večino naših anketirancev se bosta v četrtninalu v skupini C uvrstili Italija in Francija. Ti dve ekipi sta tudi glavni favoriti za končno zmago. Kaj pa menijo o Cassanu? Mnenja so deljena, četudi večina bi ga raje zadržala le na klopi. Naša vprašanja:

1. Kdo se bo v skupini C uvrstil v četrtninal? 2. Kdo so favoriti za končno zmago? 3. Za koga boš navijal? 4. Kdo bo pričevalec EP? 5. Ali mora Cassano igrati ali pa ne?

Fabio Čadek iz Sovodenj, 20 let, maturat na goriški šoli Galilei:
1. Italija in Francija; 2. Italija; 3. Za »az-

FABIO ČADEK

JERNEJ MILIČ

SLAVICA RADINJA

DAVID SANCIN

ADRIANA JARC

MATEJA CLARICI

JESSICA JARC

ALEX FRANCESCHOTTI

1. Francija in Italija; 2. Francija; 3. Mi bo že povedal brat, za koga navijati; 4. Cristiano Ronaldo, ker je lep; 5. Cassano ne bi smel igrati, ker je nediscipliniran.

Mateja Clarici iz Cerovelj, 18 let, dijakinja družboslovnega liceja Slomšek iz Trsta:

1. Francija in Nizozemska; 2. Francija; 3. Najbrž ne bom sledila Euru, ker imam maturu; 4. Fernando Torres, ker je dober napadalec; 5. Ne, držala bi ga na klopi.

Jessica Jarc iz Doberdoba, 17 let, 3. razred šole Fabiani v Gorici:

1. Francija in Italija; 2. Francija; 3. Za Italijo; 4. Cristiano Ronaldo; 5. Cassano bi moral biti bolj pameten. Naj gre še malo v šolo.

Alex Francescotti iz Sovodenj, 23 let, brezposeln:

1. Nizozemska in Italija; 2. Španija; 3. Za Italijo; 4. Fernando Torres ali Luca Toni; 5. Cassano je dober nogometni. Je dobro, da je v reprezentanci.

ODBOJKA - Kvalifikacijski turnir za nastop na OI

»Azzurri« še proti Argentini

Vozovnica za OI »azzurrom« ne more več uiti - Azijo bo v Pekingu predstavljala Japonska

TOKIO - Predzadnji dan kvalifikacijskega turnirja za nastop na OI na Japonskem je podelil že prvo vstopnico za Peking. Domača reprezentanca je z zmago proti Argentini s 3:2 osvojila enajsto razpoložljivo mesto in bo po letu 1992 spet nastopila na OI. Japonci so že dan pred koncem turnirja matematično osvojili prvo mesto med azijskimi državami. Turnir v Tokiu je namreč veljal tudi kot kvalifikacijski turnir za azijske države.

Turnir pa bo danes podelili še eni reprezentanci vstopnico za OI. To skoraj ne morejo biti drugi kot »azzurri«, ki vodijo na skupni lestvici. Italiji se nastop na OI lahko izmuze le v primeru, da bi Japonska premagala Alžirijo s 3:0 z delnimi izidi 25:0, 25:0 in 25:0, Italija pa bi izgubila proti Argentini s 3:0 in bi dosegla manj kot 68 točk.

Danes je italijanska reprezentanca premagala še zadnjo uvrščeno Tajske: »Take tekme so najtežje, saj se ne smeš prilagoditi igri nasprotnika. Prva dva niza smo odigrali dobro, v tretjem pa se nam je zataknilo. Koncentracija je padla, Tajci pa so začeli izvajati različne taktične poteze,« je po tekmi povedal Loris Manià, ki je bi z Mastrangelom edini potrjen v začetni postavi. Anastasi se je tudi tokrat odločil, da preizkusí rezervne igralce. Le v tretjem nizu je Paparonija zamenjal Martin, ki je bil naposplo bolj zanesljiv v obrambi, v napadu pa ga podajalec Meoni ni obremenjeval (še vedno ga mučijo bolečine v kolenu). V tretjem nizu so bili Tajci bili vesesko prilepljeni »azzurrom«, ki niso zaigrali tako kot v prejšnjih tekma. As kapetana Cisolle pa je zapečatil še šesto zaporedno zmago.

Danes čaka Anastasijeve varovance Argentine, ki ima že dva poraza: izgubila je proti Avstraliji (-s 3:0) in včeraj proti Japonski. Italijanski reprezentanti si bodo jutri zjutraj ogledali video. Na zadnji tekmi bo igrala spet standardna postava.

Italija - Tajska 3:0 (25: 19 25-19 26-24)

Italija: Paparoni 3, Bovolenta 16, Gavotto 12, Cisolla 16, Mastrangelo 7, Meoni 1, Manià (L); Martino 2. N.V.: Fei, Zlatanov, Birarelli, Vermiglio. TRENER: Anastasi.

Ostali izidi: Koreja - Iran 3:1, Avstralija - Alžirija 3:1, Japonska - Argentina 3:2. **Vrstni red:** Italija 12, Japonska 10, Argentina 8, Koreja in Avstralija 6, Alžirija 4, Iran 2, Tajska 0.

Srbkinja Ivanovičeva kraljica Roland Garrosa

PARIZ - V finalu odprttega teniškega prvenstva Francije v Parizu je Srbkinja Ana Ivanović s 6:4 in 6:3 premagala Rusinjo Dinaro Safino. Za mlado srbsko teniško igralko je po lanskem finalu v Roland Garrosu in na letošnjem uvodnem turnirju za veliki slam v Melbournu v Avstraliji to prva lovorka na enem izmed štirih največjih turnirjev na svetu. Ivanovičeva je hkrati od četrtnove zmag v polfinalu proti rojakinja Jeleni Janković prva igralka sveta.

Dvajsetletna Beogračanka, ki ni mogla skruti veselja ob svoji prvi zmagi na turnirjih za veliki slam, je takoj po dvoboju dejala, da je o tej zmagi sanjala še kot otrok, ko se je s kolesom odpravljala na trening: »O tem sem sanjala, odkar igram tenis. Hvala vsem, ki so mi dajali podporo in hvala moji ekipe, ki je vsa ta leta zdržala z menom. Na turnirju in še posebej v finalu je bilo veliko emocij, zato hvala tudi vsem navijačem, ki so prepotovali pol Evrope, da bi bili danes tu z menom.«

HALO EP!

Skupaj na ogled tekme

Na nemško-poljskem otoku Usedom si bodo poljski in nemški navijači skupaj ogledali današnjo tekmo teh dveh reprezentanc. Prireditelji v Heringsdorfu na plaži pričakujejo več sto navijačev obeh reprezentanc, ki si bodo na velikem platu ogledali tekmo. Posebnost otoka Usedom, ki meri kar 445 kvadratnih kilometrov je, da je 354 kvadratnih kilometrov nemških, 91 pa poljskih.

Španska potegavščina

Španski selektor Luis Aragones se očitno rad pošali z novinarji in navijači. Petkov trening reprezentance so Španci odprli za javnost, a Španci sprva sploh niso prišli, saj so vadili za ograjo na stadionu in množica na tribuni je praktično slišala le trenerjevo piščalko. Kasneje pa so Španci vendarle prišli, a odšli na pomožno igrišče in trening je bilo moč gledati le z zgornjih vrst na stadionu.

Angleški humor

Angleži, edina od velikih evropskih reprezentanc, ki res manjka na EP, na Otoku zbijajo šale o udeležencih. Med drugim so pri časniku Independent za vsako nastopajočo reprezentanco izbrali himno.

Švicarjem so izbrali pesem Lesley Gore »It's my party, and I'll cry if I want to«, Avstrijem pa Beckovo pesem »Loser«. Lep odgovor so Angležem predlagali pri francoski tiskovni agenciji afp, kjer so za Otočane kot najprimernejšo himno izbrali pesem Franka Sinatre »Where are you?«

Ivanov namesto Pogrebnjaka

Ruski nogometni reprezentant Pavel Pogrebnjak je zaradi poškodbe kolena dokončno odpadel s seznamo igralcev, ki bodo branili ruske barve na evropskem prvenstvu v Avstriji in Švici. Selektor Rusije Guus Hiddink je namesto nevarnega strelca Zenita iz St. Peterburga vpoklical vezista Kril Sovjetov iz Samare, Olega Ivanova. Pogrebnjak je poškodbo staknil na pripravljalni tekmi s Srbijo, Hiddink pa je imel takšno zaupanje v igralčeve sposobnosti, da je na njegovo morebitno okrevanje čakal vse do zadnjega. A poškodba 24-letnika je bila prehuda, tako da si je mesto v zbornaji komandi prislužil Ivanov.

KOŠARKA

Union Olimpija štirinajstič slovenski prvak

DOMŽALE - Košarjarji Uniona Olimpije so 14. osovjili naslov slovenskega prvaka. V 4. tekmi finala končnice so sinoči v gosteh s 64:80 premagali Helios Domžale.

HAMILTON - Današnjo dirko SP formule 1 za VN Kanade v Montréalu (ob 19. po našem času) bo s prvega startnega mesta začel vodilni v SP Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes). V prvi vrsti bo ob njem še Poljak Robert Kubica (BMW-Sauber). Tretji na kvalifikacijah je bil Finec Kimi Räikkönen (Ferrari). Hamilton si je v Kanadi, kjer je pred letom dni dosegel prvo zmago v karieri, zagotovil svoj osmi »pole position« v elitnem avtomobilističnem športu. Iz druge vrste bo začel še Španec Fernando Alonso (Renault), tretjo startno vrsto pa sta si na sedmi letošnji dirki svetovnega prvenstva priborila Nemec Nico Rosberg (Williams) in drugi Ferrarijev voznik Felipe Massa (Ferrari).

STONER - Avstralec Casey Stoner (Ducati) je bil najhitrejši v kvalifikacijah pred današnjo dirko motociklističnega svetovnega prvenstva v Barceloni. V elitnem razredu motoGP bo Valentino Rossi (Yamaha), zmagovalec zadnjih treh dirk, začel še z devetega mesta.

TVEGAJO - Slovenska moška rokometna reprezentanca je v prvi kvalifikacijski tekmi za nastop na svetovnem prvenstvu prihodnje leto na Hrvaškem v Celju igrala neodločeno s Slovaško 33:33 (15:16). Povratna tekma bo v Levicah.

KOŠARKA - Prva tekma finala končnice za napredovanje v C1-ligo

Jadranovci do zmage predvsem z napadom

Po prvem polčasu so proti Miljčanom popustili v obrambi, dobro pa napadali nasprotnikovo cono

Jadran Mark – Venezia Giulia 90:75

(24:14, 48:32, 68:55)

JADRAN: Oberdan 24 (9:12, 6:12, 1:3), Franco 0 (0:2, 0:2, 0:2), Slavec 13 (3:4, 2:3, 2:9), Marusič 8 (2:2, 3:6, -), S. Ferfoglia 16 (4:9, 6:11, -), Malalan 1 (1:2, 0:2, -), K. Ferfoglia 25 (9:11, 5:5, 2:4), Semec 3 (1:2, 1:2, -), Umek 0, Vetez 0, n.v. Lisjak in Zaccaria. TRENER: Popovič. PON: Marusič (34.) in Franco (36.).

Polna dvorana in glasno navijanje s sodelovanjem članov Cheerdance Millennium sta bili kulisa prve finalne tekme končnice za napredovanje v državno C-ligo, ki je zasluzeno pripada jadranovcem. Tekma se je že po uvodnih minutah obrnila v korist domačih igralcev, ki so tako Miljčane prisilili k stalnemu zasledovanju. Čvrsta obramba Popovičevih varovancev je v prvi četrtini obrodila zaželjene sadove: gostje so v prvih sedmih minutah dosegli devet točk, jadranovci z Oberdanom v režiji in Francom pod košem (poškodba gležnja ni vplivala na njegovo predstavo, zbral je 15 skokov in 3 blokade) pa dvajset. V drugi četrtini sta se v strelski vlogi izkazala Kristjan Ferfoglia in Christian Slavec, ki sta od 24 doseženih točk doseglja 16. Z agresivno obramo so jadranovci na obrambi dobro zaustavljali stebre ekipe (Palombito, Haskič in Kosa), hiter item v napadu s prodori na koš pa jim je omogočil, da so prednost povečali na šestnajst točk (39:23, 48:32).

Vodstvo Jadrana pa ni prestrašilo Palombite in soigralcev, ki so v drugem delu srečanja izkoristili ohlapnejšo obrambno postavitev Jadrana in stik z »ubežniki« obdržali z nizanjem trojk (v drugem polčasu so jih dosegli kar sedem). Na osem točk so se Miljčani prvič približali na koncu tretje četrti-

Šaško Ferfoglia je v drugem delu tekme blestel v napadu

KROMA

ne (59:51), na sedem pa le dve minuti pred koncem tekme (78:71), ko sta zaredi petih osebnih napak stopila iz igrišča Franco in Marusič. To pa je bilo tudi vse, kar so zmogli: do zvoka sirene je Venezia Giulia dosegla še tri točke, Jadran pa so nanizal serijo 12 zaporednih prostih metov.

»Čestitam fantom za zmago, čeprav z obrambno igrjo v drugem delu srečanja nisem zadovoljen. Miljčanom smo dopustili preveč metov iz zunanjih položajev,« je po tekmi očenil nastop svojih varovancev trener Popovič, ki je priznal, da se nevarna trojica (Palombita 20 točk, Haskič 15 in Kos), ni izkazala za najnevarnejšo, ampak se je krog strelcev povečal. Pri ekipi iz Milj (v prvenstvu je bila ena najboljši strelske ekipe) so bili tokrat uspešni tudi Germani 10 in Delise 14. Christian Slavec (v začetku zadnje četrtine je zapustil igrišče zaradi krčev na nogi) je še dodal: »Klub njihovi conski obrambi nismo vztrajali pri metih iz zunanjih položajev, ampak smo pro-

dirali. In to je bilo naposled tudi ključna poteza. Seveda pa bo v Žavljah povsem drugače: upam, da nas bo v sredo podpiralo prav tako veliko navijačev, ki so nam bili danes v veliko pomoč.« (V.S.)

ŠPORTEL - Jutri Gostili bodo balinarje BK Mak

Jutrišnji Športel bo zadnji v živo, nadaljeval pa se bo do konca meseca. Gostje jutrišnje oddaje (TV Koper od 22.30 dalje) bodo člani Balinarskega kluba Mak s predsednikom Dinom Ronerjem na čelu, v studiu pa bodo tudi najmlajši balinarji-ovsnovnošolci. Pripravili so tudi anketo: ali je balinanje šport tudi za mlade? Pripravki se bodo nanašali na obmejno srečanje planincev, na tekmo Jadrana in četrtkov Posvet ZSŠDI.

ODBOJKA Kosmina v A2-ligi z Loretom

Damir Kosmina

KROMA

Nekdanjemu Sloginemu odbojkarju, 24-letnemu Damirju Kosminu, se bo želja, da igra v A2-ligi res izpolnila, vendar ne z Oderzom, s katerim je letos napredoval iz B1-lige, ampak z Loretom! Z novim klubom, ki je v minuli sezoni zasedel po rednem delu 3. mesto in bil nato izložen iz boja za napredovanje v najvišjo ligo v prvem krogu play-offa, je Kosmina v petek podpisal dveletno pogodbo.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v tem času? Preprosto to, da je Oderzo po napredovanju prodal svojo A2-ligo Mantovi, ki je iz nje izpadla ob koncu letosne sezone. Razlog za odpoved je finančne narave, saj je samo za vpis v A2-ligo potrebno vložiti jamstvo v višini 280.000 evrov, za igranje na tej ravni pa je treba potrositi vsaj dva milijona evrov. Vsi igralci Oderza so bili tako prosti, da si poiščejo novega delodajalca.

Kosmina je imel več dobrih ponudb moštva B1-lige (Ravenna, Genova, La Spezia, Cles), zanj se je zanimal tudi Cavigli (letos bo v A2-ligi novinec), naposled pa se je odločil za mlado in perspektivno moštvo Loreta, klub temu, da bi v B1-ligi zaslužil več. Selitev v Marke mu je priporočil tudi naš odbojkarski strokovnjak Marko Kalc, ki dobro pozna trenerja Loreta Luca Morettija, s katerim je sodeloval, ko sta oba trenirala na Tridentinskem.

PEČ - Športni piknik KŠD Vipava in ŠZ Dom

V dvoje je lepše

Društvi prireditev skupno pripravljata že deset let - Lep, dopadljiv in raznolik prikaz pestre mladinske dejavnosti

Klub negotovosti vremena, ki so ga nakazovali preteči oblaki, se je zaključna televadno-športna akademija na Peči srečno izšla. Prav zaradi dvomov, ali bo deževali, ali ne bo, je kak otrok odmanjal, kar pa ni pretirano okrnilo tradicionalne prireditev na res lepem športnem prizorišču v vasici ob Vipavi. Gre pa za prireditev, imenovano tudi pik-nik, ki jo že več kot deset let skupno pripravlja domače društvo Vipava in goriški Dom. Tudi včeraj sta se društvi potrudili in pripravili res lep, dopadljiv in raznolik prikaz dejavnosti, s katerimi se ubadata ti dve športni sredini. Uvodni pozdrav sta prinesla oba predsednika, Andrej Kovic za Vipavo in Joško Prinčič za Dom, ki sta se zahvalila svojim športnikom, trenerjem in tudi staršem za ves trud, ki ga vlagajo v delovanje in uspevanje društva ter izrazila željo, da bi po poletnem premoru z neznanjšanim zanosom ponovno poprijeli za delo. Izrekla sta tudi poziv vsem, ki še niso vključeni v športno društvo, da se mu približajo in ga s svojim doprinosom obogatijo.

Prvo točko skupne akademije so oblikovali mlade kotalkarice KŠD Vipava. Kakih trideset športnic na kolescih je pod budnim očesom svojih trenerk, Tanje Peteani, Elene Visintin in Isabelle Lucigrai, uprizorilo četrtturno kotalkarsko revijo na tematiko cirkusa. V raznih točkah so nastopili klovni, kače, konji lipanci, tigri in levi ter seveda akrobati. Solo nastop sta opravili sestri Nataša in Katja Pahor. Čez dva tedna čaka slednjo državno prvenstvo v Firencih.

V nadaljevanju športnega popoldneva so se številni publiki, ki se je zbrala okrog kotalkališča, predstavile razne sekcije goriškega Doma. S skupinsko vajo so nastopile ritmičarke, s televadnimi privami in preskoki s prožne ponjave so se

Na Peči so nastopile tudi domače kotalkarice Vipave in Domovi košarkarji

BUMBACA

NOGOMET Vesni 1. mesto na turnirju »Il Giulia«

Vesna - San Luigi 3:0 (0:0)

STRELCI: Boscolo, Krmac in Leone.

VESNA: Maganja, Grgič, Tomizza, Debernardi, Rossoni, (Leone), Matteo Cheber, Boscolo, Martin Cheber, Krmac, Montebugnoli (Bunini), Venturini; trener Marco Della Zotta.

Kriška Vesna je v finalu zanesljivo premagala tržaški San Luigi in tako osvojila zmago na turnirju Il Giulia, ki ga organizira tržaški klub San Giovanni. Obe ekipi sta igrali dobro in igra je bila na visoki tehnični ravni. V prvem polčasu so igrali bolje »plavi«, ki so imeli kar nekaj dobro priložnosti za gol.

V drugem delu se slika na igrišču ni bistveno spremenila. San Luigi je igral bolj napadljivo, Vesna pa okrog 15. minute povedla po zaslugu Boscola. Odtele so se varovanci trenerja Marca Della Zotte opogumili in do konca tekme še dvakrat zatresli nasprotnikovo mrežo. Uspešna sta bila Krmac in Leone. Zelo dobro pa se je odrezal vratar Stefano Maganja, ki je nekajkrat dobro posegel. Zelo dobro so igrali tudi Martin Cheber, Rossoni in Debernardi. Nagrajevanje bo v sredo zvečer.

SOVODNJE - Sovodenici (1.AL) so najeli zveznega igralca Manuela Bernardisa (1982), ki je letos igral pri San Lorenzu, ter pomognega vratarja Danieleja Marego (1978), ki je pred nekaj sezonomi že branil belo-modre barve.

TURNIR 5X5 V ZGONIKU - Izidi: Barkovlje - Bazovica LK 6:7, Sesljan - Bazovica LK 5:4, Prosek - Bazovica 1:3, Salež 'pupe' - Sesljan 2:6.

NABREŽINA - Močan poziv s posveta Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

S spremembami ni več mogoče odlašati

Bilo je izrečenih veliko število misli, ki jih starejši spremjevalci dogajanja v našem športu poslušamo že vrsto let, omenjene so bile težave, ki že najmanj dve desetletji zmanjšajo na rešitev, kljub temu pa je bil četrtek posvet Združenja slovenskih športnih društev v Italiji v Nubrežini zanimiv in inovativen. Ne toliko ali ne samo zaradi vsebine, ampak tudi ali predvsem zaradi ozračja. Dokaj jasno, in morda bolj kot ob drugih priložnosti, sta ga namreč prevevali spoznanje in zavest o potrebi po spremembah v našem športnem gibanju, takšnih, ki bi po eni strani ohranili osnovno poslanstvo naših društev, po drugi strani pa omogočili kakovostni razvoj, ki ga sedanja organiziranost, v spremenjenih razmerah zadnjih desetletij, objektivno zavira. Pozitivna plat posveta »Preživetje ali razvoj« je bila tudi v tem, da v njem ni bilo mesta za retoriko in samohvalo, po kateri naš šport tako rad sega v (upravičeni) želji, da bi bil v potrjevanju svoje vloge deležen tiste institucionalne pozornosti (ne samo finančne, pa vendar predvsem te), ki mu je bila dolga desetletja tako skopu odmerjena. Nasprotno, v ospredju posveta je bila kritičnost, vendar konstruktivna, kar edinole rojeva ideje in morda tudi rešitve. Opazna je bila tudi želja po iskanju skupnih imenovalcev, kljub včasih diametralno nasprotnim pogledom o vlogi in nalogah našega športa, ki pa mu je pravzaprav usojeno, da je vsestranski, kar je bilo na posvetu tudi sintetizirano v geslu Gorazda Pučnika »kvaliteta, vzgoja, jezik«. Vendar je to geslo, kot je bilo razvidno iz mnogih posegov, uresničljivo le z drugačnimi prijemi, kar velja še posebej za tiste športne discipline, s katerimi se pri nas ukvarja več društev, torej predvsem za ekipne.

Za dostenjanstvo slovenskega jezika

To je bila rdeča nit uvodnih posegov o identiteti, ki so jo – z različnimi odtenki – podali prof. Franjo Drasič, predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO dr. Drago Štoka. Trener mladinskih ekip mora govoriti slovensko in okolje, v katerem se mladi udejstvujejo v športu mora imeti slovenski pečat, ovira na poti k temu pa je v tem, da imamo pri nas preveč športnih društev, preveč različnih panog in

Posveta v nabrežinski dvorani Igra Grudna so se udeležili predstavniki nekaj več kot 20 društev članic ZSŠDI
KROMA

nobene prave pozornosti do rekreacije, je naglasil Drasič. Pavšič je poudaril, da po lastni krividi zamujamo priložnosti, ki nam jih ponujajo zakonski in sedanji zgodovinski okvir za uveljavljanje svojih jezikovnih pravic (osebne izkaznice, vrnilke izvirnih priimkov). To dela iz nas ohlapno manjšino, ki je povrh brez prave predstave o sebi (fotografije), brez vizije kaj bo čez 10 let in brez legitimiranega vodstva, ki bi lahko sprejemalo ključne odločitve za bodočnost. V športu se ta ohlapnost kaže na primer v nesporazmerju pri nogometniki med investicijami za članske in mladinske ekipe ali pa v premajhni skrbi za uveljavitev slovenščine v društvi. Ali ne bi moralno biti slovensko športno društvo kot slovenska šola, se je vprašal Pavšič.

Štoka pogreša samozavest pri naših ljudeh, ki se premalo zavedajo pridobljenne teže Slovencev in slovenstva v novi evropski ureditvi. Imamo velik potencial, ni razloga za hlapčevsko obnašanje, je zatrdiril predsednik SSO.

Območni centri?

Kako (re)organizirati naš šport? O tem vprašanju sta razmišljala nekdanji (v Gorici) in sedanji (v Trstu) tajnika ZSŠDI Vili Prinčič in Martin Maver. Poseg prvega je bil sicer miselno bližji posegom prvih

predavateljev. Izpostavljal je, da je sedanja baza slovenskih športnikov preskromna za potrebe tolikih moštvenih panog in ekip in za doseganje odmernih rezultatov. Pri srcu mu je bilo vprašanje, kako naprej po padcu meje, pri tem pa ugotovil, da je čezmejno sodelovanje dobro na ravni rekreacijskih pobud, ni pa ga (več) na tekmovalni ravni. Opozoril je, da imamo pri nas poleg večine in manjšine tudi priseljence, ki pa so za nas (in mi za njih) tuj svet.

Martin Maver se je lotil vprašanja bolj operativno. Tarnamo, da ni gledalcev, ni denarja, ni dovolj ambicioznih igralcev, vendar ne storimo ničesar, da bi imeli skupno »špico«, ki bila vabliva za ljudi, medije, sponzorje in same športnike. Vsi projekti sodelovanja zadevajo kvečjemu samo mladinski sektor. Maverju se zdijo perspektivni podjetniško vodenii funkcionalni območni športni centri »odprtih vrat« za športnike, rekreativce in družine.

Območne centre za večjo koncentracijo sil, zmanjševanje nepotrebne medsebojne konkurence in bolj kvalitetno delo, je podprt tudi predsednik ZSŠDI Kufersin.

V tem sklopu je med razpravo polegle stroke dobro predstavil Andrej Vremec. Šport za najmlajše mora biti vse-

stranski, med 9. in 12. letom je na vrsti usmerjanje v panoge, do 18. leta treba mladim dati možnost, da temu obdobju nastopi čas izbire. Boljši, ambicioznejši naj v elitnih moštvenih trenirajo štirikrat, petkrat na teden, ostali pa naj nadaljujejo rekreativno in naj (v do njih prijaznem in pozornem okolju, op.av) v klubih prevzemajo druge vloge. Vsaka parnoga naj ima samo eno ekipo na najvišji ravni, v njej pa lahko Neslovenec nastopa le, če bistveno pripomore k dvig kvalitetne vseh ostalih, je povedal Vremec.

Da je preveč društev in preveč nogometnih ekip, je priznal tudi predsednik Vesne Roberto Vidoni, ki je bil nekako zagovornik na posvetu večkrat omenjenih in kritiziranih nogometnem. Kvaliteti se ne smemo odpovedati, združevanje je pri tem nujnost, saj je devet nogometnih društev, kot tudi čez 50 športnih, kolikor jih imamo pri nas, preveč, ni pa lahko prepričati članstva v društvi, da so spremembe nujne, je med drugim poučil Vidoni.

Ključno vprašanje je pri tem postavil tudi dosedanj predsednik Pomladni Roberto Zupin. Vsakdo se rad ukvarja z elitnimi skupinami, kdo pa bi se v tej reorganizaciji ukvarjal z rekreacijskimi, se je vprašal in pri tem razkril neizbežnost dejstva, da je uspešnost ključno gibalno za delovanje športnih društev, pomembno plačilo za ogromen trud čedalje manjšega števila čedalje bolj z odgovornostmi in nalogami obremenjenimi prostovoljci v odborniških vrstah.

Kaj pa denar?

Večino sredstev pridobijo društva sama. Teh ni malo. Kufersin pa se je vprašal ali jih res uporabljajo smotorno. Ali ima smisla, da 9 nogometnih društev potrosi milijon evrov za takšne rezultate, kot so bili letošnji? S sodelovanjem bi se dalo prihraniti precej denarja. Odpovedati se svoji avtonomiji ali celo kaki dejavnosti, je težko, vendar ni druge poti, je dejal dolgoletni predsednik ZSŠDI. Sredstva, ki pa jih deli Združenje, so institucionalno namenjena projektom za ohranjanje avtohtone slovenske manjšine v Italiji, saj gre za zakonsko zakoličena sredstva iz javnih virov (in jih je treba upravičiti), sta na občasne kritike o »strogih« kriterijih delitve »javnega« denarja za šport odgovorila Kufersin in tajnica Združenja Ksenija Slavec, Kufersin pa je ponovil že na nekaj zadnjih občnih zborih ZSŠDI izrečeno trditve, da bi moralno Združenje iz »manjšinskih skladov« prejeti najmanj še 100.000 evrov letnih fondov. Gorazd Pučnik je naglasil »transparentnost« delitve sredstev Združenja in se vprašal, ali je mogoče enako trditi tudi za ostala področja našega delovanja.

Da ne bomo samo hvalili

Na posvetu je bilo zastopanih le nekaj več kot 20 društev, to je krepko manj kot polovica. To je malce premal, da bi našli soglasje za korenite spremembe. Poslušali smo posege in razmišljanja dveh generacij družbenih in športnih delavcev,

ne pa mlajše. Poslušalci, mlajši od 40 let, če smo prav našteli, so bili štirje! Kaj o vsem povedanem glede identitet in športa menijo mladi, današnji in prihodnji protagonisti našega športa, je ostalo brez odgovora. So naše dileme res tudi nihove? Prof. Ivan Peterlin je v uvodu posveta napovedal izid nove študije o športu z analizo stanja in narodnostnega sestava društev, poleg tega pa tudi z analizo o tem, kaj mladim danes pomeni šport. Izšla bo konec leta, morda pa bi bilo bolje, če bi bili z njo lahko operirali že v četrtek.

Aleksander Koren

Obvestila

AKŠD VIPAVA organizira kotal-karski kamp za otroke vrtca in osnovne šole in bo potekal od ponedeljka, 16. junija, do petka, 20. junija do 8. do 13. ure v prostorih društva Vipava na Peči (Sovodnje ob Soči). Poleg kotalkanja bodo na programu še druge zavabne dejavnosti; informacije in prijave na tel. 0481-882260 (Monica) ali na sedežu društva v popoldanskih urah.

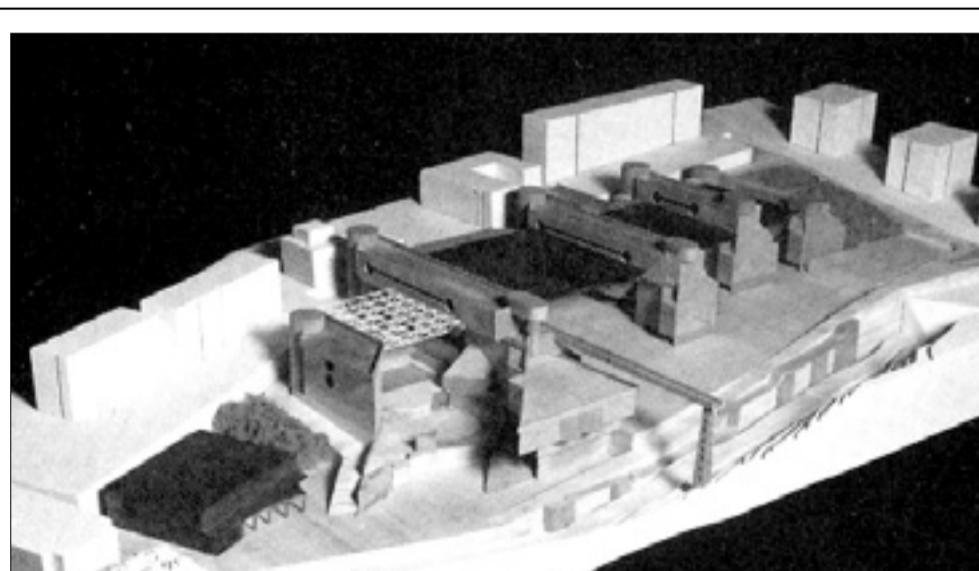
KOŠARKARSKI KLUB BOR vabi starše na informativni sestanek za košarkarski kamp Gorenje 2008 (24.-31. avgusta), ki bo drevi, v četrtek, 5. junija, ob 20. uri v prostorih Stadiona 1. maja v Trstu.

SK DEVIN prireja v nedeljo 15. t.m. kolesarski izlet v Avstrijo iz kraja Kotschach Mauthen do Beljaka, približno 50 km s povratkom z vlakom. Odhod ob 6.30 s trga v Nubrežini. Zbirališče ob progi ob 9.00. Vpisovanja in informacije na tel. 3402232538 ali na: info@skdevin.it.

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja od 7. do 12. julija Planinsko šolo na Planini pri jezeru za osnovnošolsko mladino. Informativni sestanek bo v sredo, 11. junija ob 19. uri na Stadionu 1. maja (Vrdelska cesta 7). Za informacije pišite na mladinski@spdt.org, ali pokličite na tel. 338 5953515 (Katja).

SPORTNA ŠOLA POLET - KONTOVEL v sodelovanju z ZSŠDI-jem prireja tradicionalni košarkarski kamp, ki bo v dveh izmenah, od ponedeljka, 16. do petka, 20. junija, drugi izmena od ponedeljka, 23. do petka 27. junija v Prosvetnem domu na Opčinah. Info: Andrej Vremec, 338-5889958 (tudi sms).

AŠK KRAS s sodelovanjem z ZSŠDI organizira »Sportni kamp Zgonik 2008« za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol v Športno-kulturnem centru v Zgoniku od ponedeljka, 23. do vključno sobote, 28. junija, od 8.30 do 17. ure. Prijave in ostale informacije v tajništvu Športno-kulturnega centra, tel.: 040-229477, vsako sredo od 10. do 13. ure in od 15. do 16. ure, najkasneje do ponedeljka, 16. junija. Informacije tudi na tel. št.: 348-8590233 (Liljana) in 349-0934409 (Vesna).

Na natečaju leta 1989 za izgradnjo športno-rekreacijskega centra v Trstu je prvo nagrado prejelo delo arh. Marka Hreščaka in Verjana Markežiča »Homo ludens«, ki ga vidimo na maketu desno

Cesarju cezarjevo

Potrebovali bi funkcionalne in večnamenske športne centre, je predlog, ki je bil na posvetu, večkrat omenjen. Vendar zamisel sploh ni nova. Prvič se je pojavila že leta 1987 in je zadeval gradnjo takšnega centra na območju stadiona 1. maja v Trstu. Cilj je bil pridobiti center za šport in prosti čas z več dvoranami, bazenom, parkiriščem in drugimi večnamenskimi prostori v neposredni bližini slovenskih višjih srednjih šol in v okraju, ki je bil včasih povsem slovenski.

Odbor za izgradnjo športno-rekreacijskega centra, ki ga je vodil inž. Bogdan Petelin, je razpisal kar dva natečaja. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali arh. Dario Jagodic, arh. Fedja Košir, inž. Adolf Močnik, prof. Klavdij Palčič, inž. Bogdan Petelin, prof. Bojan Pavletič, dr. Marco Pozzetto, prof. Aldo Rupel in Silvij Tavčar, je na posledi pregledala 13 projektov. Denar bi se bilo v tistih

časih debelih krav baje dalo dobiti, iz vsega tega pa ni bilo nič. Baje je načrt naletel tudi na zelo ostre odpore. Morada je bila stvar res preveč amicizna, morda preveč inovativna, morda je zbujal odpor strah, da ne bi takrat še močno ŠZ Bor raztegnilo svoja krila nad celotnim športnim dogajanjem na Tržaškem. Namesto športnega centra smo v mestu dobili pločevinasti balon, na Krasu pa imamo (in še gradimo ali načrtujemo!) veliko število televadnic in lepo urejenih nogometnih igrišč, pač na osnovi možnosti krajevnih uprav in želj ter tudi veliko ur prostovoljnega dela domačih društev, a – denimo niti enega bazena ali atletske steze za potrebe bazičnega, rekreativnega in tekmovalnega športa. Tudi tisti, ki so takrat nato protivali gradnji centra v Trstu, morajo danes priznati, da je zamisel – tako ali drugače – predstavljala neko vizijo razvoja našega športa, saj je na dlani, da bi bil danes takšen center, glede na lokacijo, denimo idealno središče za treninge skupnih ekip in zbirališče za mladino. (ak)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Lov na znanost
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.30** Nan.: La famiglia Pellet
7.00 Aktualno: Sabato & Domenica Estate
9.30 Dok.: Stella del Sud
10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti Estate
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša
12.00 Recitacija Angelusa
12.20 Aktualno: Linea verde in diretta dalla natura
13.30 Dnevnik
14.00 Glasb. oddaja: Varietà 2008 - Grazie Gianni!
16.30 Dnevnik, vremenska napoved
16.40 Film: Matrimonio per papà (kom., YDA, '99, r. M. Griffiths, i. G. Harrison)
18.15 Šport: Pole Position
19.00 Avtomobilizem: Velika nagrada Kanade v Formuli 1

20.25 EP v nogometu 2008
20.45 Nogomet: Nemčija - Poljska
23.00 Nočni dnevnik
23.20 Šport: Notti Europee
0.00 Musicale: Galà Pucciniano

Rai Due

- 6.35** Aktualno: Nella profondità di Psiche
7.00 Nan.: Girlfriends
8.00 9.00 Dnevnik mattina
8.20 Nan.: Joey
9.05 Variete: Random
10.35 Variete: Art attack
11.00 Šport: Numero Uno
11.30 Aktualno: Nati in Italia
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik - Motori - Eat Parade
14.00 Šport: Dribbling Europei
14.30 Film: Nora Robert's - Blue Smoke (srh, ZDA, '07, r. D. Carson, i. A. Witt)
16.10 Nan.: Il Commissario Kress
17.15 Šport: EP v nogometu 2008
18.00 Nogomet: Avstrija - Hrvaska

20.00 Šport: Euro Sera
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Criminal Minds
22.40 Film: Ultima traccia: Barcellona (akc., ZDA, '03, r. B. Goeres, i. R. Schroder)
0.15 Šport: La domenica sportiva estate

Rai Tre

- 6.00** Aktualno: Fuori orario
7.00 Variete: Aspettando E' domenica papà
7.50 Variete: E' domenica papà
8.55 Risanke
9.05 Variete: Screensaver
9.45 Film: I maniaci (kom., It. '64, i. E. M. Salerno)
11.15 Aktualno: Tg Buongiorno Europa, Tg RegionEuropa
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

- 12.15** Aktualno: Telecamere
12.45 Speciale Tg3 Premio Mondello
13.20 Aktualno: Passeggiata
14.00 Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved
14.30 Aktualno: in 1/2 h
15.00 Film: Un genio due compari un pollo (western, It. '75, i. T. Hill)
17.00 Film: Camera con vista (dram, VB, '85, i. M. Smith)
18.55 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved sledi TGiro
20.00 Variete: Blob
20.25 Avtomobilizem: Velika nagrada Kanade v Formuli 1
21.05 Film: Via col vento (dram, ZDA, '03, r. V. Fleming, i. V. Leigh)
23.00 Deželni dnevnik
23.20 Aktualno: Tatami

Rete 4

- 6.50** Dnevnik: Pregled tiska
7.20 Nan.: Mio figlio ha settant'anni
9.35 Dok.: La giungla: il cuore dell'Africa
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Film: Excalibur (akc., ZDA/Irska, '81, r. J. Boorman, i. N. Williamson)
17.00 Film: Tomahawk, scure di guerra (western, ZDA, '51, r. G. Sherman, i. V. Heflin)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Il commissario Cordier
21.30 Nan.: Maigret e i piaceri della notte
23.30 Film: Il ladro di orchidee (dram, ZDA, '02, r. S. Jonze, i. N. Cage)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)
9.40 Aktualno: Nonsolomoda 25... (pon.)
10.10 Aktualno: Ciak Junior
10.40 Film: Senti chi parla 2 (kom, ZDA, '91, r. A. Heckerling, i. J. Travolta)
13.00 Dnevnik, vremenska napoved / Okus
13.35 Nan.: Everwood
14.40 Nan.: Caterina e le sue figlie 2
16.40 Nan.: Nati ieri
17.35 Film: Insomnia d'amore (kom, ZDA, '93, r. N. Ephron, i. T. Hanks)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Nan.: Dr. House - Medical Division (i. H. Laurie, J. Moloney)
21.30 Film: Cellular (srh, ZDA, '05, r. D. R. Ellis, i. K. Basinger)
23.30 Variete: Il senso della vita extra
23.45 Aktualno: Terra

Italia 1

- 7.00** Risanke
10.45 Motociklizem: VN Catalunya
12.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.10 Motociklizem: VN Catalunya (125cc)
14.00 Motociklizem: VN Catalunya (Moto Gp)

- 15.00** Šport: Grand Prix-Fuori giri
16.00 Film: Volo 762: codice rosso (srh, ZDA, '00, r. A. Mastriani, i. J. Wagner)
17.55 Nan.: Friends
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Settimo cielo
20.00 Nan.: Il mammo
21.00 Nan.: I Cesaroni
23.15 Film: Shrek - Hai impegni venerdì 17? (kom, ZDA, '00, r. J. Blachard, i. J. Benz)

Tele 4

- 6.45** 17.30 Risanke
8.00 Aktualno: Buongiorno con Telegatto 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregor
9.30 Aktualno: Appuntamenti
9.50 Glasba: Voci dal ghetto
11.40 Aktualno: A casa dell'artista
12.00 Sveta maša
12.25 Eventi in Provincia
12.45 Aktualno: Itinerari di culto
13.20 Musica, che passione!
14.00 Camper magazine
14.30 Inf. odd.: Campagna amica
14.55 Trofeo Internazionale di Danza regione FVG 2008
15.50 Aktualno: Automobilissima.com
16.05 Pari opportunita' in Provincia
16.25 Šport: Vaterpolo
19.05 Expò
19.30 Nan.: Detective per amore
20.30 Sport Estate
22.55 Film: No ordinary baby - Cromosoma Y
22.30 Osservatorio idustriale
23.55 Nan.: Police Rescue

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus Weekend
9.20 Aktualno: Cognome & nome
9.50 Aktualno: La settimana
10.10 Dok.: I tesori dell'umanità
10.30 Film: Le avventure di Tom Sayer e Huck Finn (akc., ZDA, '95, i. J. T. Thomas)
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: F/X
14.00 Film: Forget Paris (kom, ZDA, '95 r. B. Crystal, i. D. Winger)
16.00 Film: Turner e il casinaro (kom, ZDA, '89, r. R. Spottiswoode, i. T. Hanks)
18.00 Film: Amori e ripicche (kom, Fr, '97, i. P. Yates, i. J. Spader)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Resničnostni show: Chef per un giorno
21.30 Film: F.B.I. - protezione testimoni (kom., ZDA, '00, r. J. Lynn, i. B. Willis)
23.45 Aktualno: Reality

Slovenija 1

- 7.00** Ris. nan.: Živ žav
8.35 Umko, najboljša zabava za umne glave
9.25 Žogarja - ko igra se in ustvarja mularija
10.00 Evharistično bogoslužje
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Na zdravje! (pon.)
14.30 Dok. film: Tako je to
14.55 500. obletnica rojstva Primoža Trubarja
16.10 17.15 Razvedrilna oddaja: NLP
16.15 Glasbeni dvoboj
16.50 Človeški faktor
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.15 Naglasil!
17.45 Fokus
18.25 Žrebanje lota
18.40 Risanke
19.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti, zrcalo tedna
20.00 Žvezde pojojo
21.40 Marjan Tršar - Nebo ultramarinast je tolmin
22.15 Ars 360
22.35 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
23.05 Film: Daleč od resničnosti
0.40 50 let televizije
1.05 Dnevnik (pon.)
1.25 Dnevnik zamejske TV

Slovenija 2

- 6.30** 0.05 Zabavni infokanal
8.25 Skozi čas
8.35 50 let televizije
9.00 Globus (pon.)
9.30 Koncert: Trutamora Slovenica (pon.)
10.30 Prisluhnimo tišini
11.00 Poljudoznan. serija: Ella - zgodba o surikatah
11.25 Lynx magazin
11.50 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope
12.55 Turin: EP v ritmični gimnastiki
13.55 Olimpijski magazin: pozdravljen, Peking

Tele 4

- 14.25** Zdaj! Oddaja za razgibano življe (pon.)
14.55 Pariz: Odpri prvenstvo Francije v tenisu, finale (M)
18.00 SP v dresurnem jahanju
20.00 Dok. serija
20.55 Francoska lit. nad.: Pri Maupasantu
22.00 Športna oddaja
22.45 Nan.: Številke (pon.)
23.20 Na utrip srca
23.45 Figarova svatba

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.10 Euronews
14.20 Glasb. odd.: In orbita
14.50 Trendovska oddaja: Q
15.35 Odmev
16.05 Rokomet (Ž): kvalifikacije za EP, Slovenija - Belorusija
17.25 Potopisi
18.00 Program v slovenskem jeziku
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Il disfatto
19.35 Tednik
20.05 Vesolje je...
20.35 Istra in...
21.05 Dok. oddaja
22.15 Nedeljski športni dnevnik
22.30 Tenis: Roland Garros - Grand Slam - finale (M)
0.15 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 11.00** 23.30 Videostrali
17.00 Duhovna misel (pon.)
17.15 Polka in majolka (pon.)
18.15 Eko šola (pon.)
18.45 Kultura
19.15 Rally magazin
19.45 Videospot
19.50 Kulturni utrnek (pon.)
19.55 Epp
20.00 Razgleđovanja (pon.)
20.30 Spoznajmo jih
21.30 Tedenski pregled (pon.)
21.45 Fokus: Razvojne ambicije slovenske županske diagonale

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Nedeljski mix; 10.30 Vabilo in kino; 10.55 Soft jazz; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in načas; 12.00 Pogovor z arhitektom Borisom Podrecca; sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo, sledi Pridi z nami na koncert; 15.00 Iz studia D; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših priedelitev, sledi Nedeljski oddih; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list; 19.35 Zaljubljenec oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjak, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled priedelitev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Duje; 14.30-19.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta;

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, cciss
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (vodita Luca Giurato in Eleonora Dandolo)
9.40 Aktualno: Dieci minuti di ... programmi dell'accesso
9.55 Film: Tutte le ragazze lo sanno (kom, ZDA, '59, r. W. Charles, i. D. Niven)
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Julia
14.55 Nan.: Incantesimo (i. S. Aquino)
15.55 L'ispettore Derrick
16.50 Aktualno: Parlament, dnevnik, vremenska napoved
17.15 Šport: Evropsko prvenstvo in nogometu 2008
18.00 Nogomet: Romunija - Francija
20.00 Dnevnik
20.30 Šport: Evropsko prvenstvo in nogometu 2008
20.45 Nogomet: Holandska - Italija
23.00 Dnevnik, sledi Notti Europee
0.00 Glasba: Uto Ughi racconta la musica

- 17.00** Nan.: Squadra speciale Vienna
17.45 Aktualno: Geo magazin
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Šport: Evropsko prvenstvo v nogometu
20.30 Variete: Blob
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Dnevnik - krajevne in glavne vesti ter Primo Piano
23.45 Dok.: Correva l'anno

Rete 4

- 6.20** Aktualno: Peste e corna e gocce di storia
6.25 Nan.: Kojak
7.30 Aktualno: Appuntamento con la storia
8.00 Nan.: I Robinson
8.30 Nan.: Charlie's Angels
9.30 Nan.: Miami Vice
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nad.: Febbre d'amore
11.50 Nad.: Vivere
12.20 Nan.: Distretto di polizia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Il fuggitivo
16.00 Nad.: Sentieri
16.30 Film: **Mato Gross** (dram, ZDA, '92, r. J. Mc Tiernan, i. S. Connery, L. Bracco)

Rai Due

- 6.00** Dnevnik - Costume e società
6.15 Aktualno: Cercando cercando
6.25 Dubai, oro ed eccesso nel deserto
6.45 Aktualno: Eat Parade
7.00 Aktualno: Protestantesimo
7.30 Variete: Random
9.45 Aktualno: Garden
10.15 Dnevnik in rubrike
11.15 Aktualno: Ricomincio da qui
13.00 Dnevnik - Costume e società, seleni Salute
14.00 Šport: Dribbling Europei
14.40 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
15.30 Nan.: The District
16.20 Nan.: A proposito di Brian
17.00 Nan.: Kevin Hill
17.45 Nan.: Tutti odiano Chris
18.05 Tg2 Flash L.I.S., športne vesti
18.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
19.50 Nan.: Friends
20.30 Dnevnik
21.05 Film: Sommersby (dram, ZDA, '93, r. J. Amiel, i. R. Ghore, J. Foster)

- 23.10** Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
23.25 Dok.: La linea d'ombra
0.35 Variete: 12° Round Estate

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24 vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Peccati d'estate (kom, It, '62, i. D. Gray, D. Rocca)
10.50 Aktualno: Cominciamo bene estate
13.10 Nan.: Wind at My Back
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate
15.05 Nan.: Geni per caso
16.00 Aktualno: Tg Ragazzi
16.20 Risanke
16.35 Variete: Melavisione

- 21.10** Film: Barbie Principessa dell'isola perduta (anim, ZDA, '06, r. G. Richardson)
22.45 Film: Perfect Strangers (srh, Nova Zelanda, '03, i. S. Neil)
0.30 Variete: Pokermania

Tele 4

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
10.35 Trofeo Internazionale di Danza Regione FVG 2008
11.30 Camper magazine
12.05 Miti e leggende di Trieste e dintorni
12.40 Expo'
13.30 Inf. odd.: Animali amici miei
15.50 Šport 2000 - Speciale Euopei
19.00 Šport
20.05 A casa dell'artista
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Stoa' Estate
22.45 Proza: L'inferno
23.35 Nan.: Meucci

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 1.05 Dnevnik
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: I tromboni di Fra' Diavolo (kom, It/Španja, '62, r. G. Simonelli, i. R. Vianello)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlante - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.50 Dnevnik
20.30 1.15 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Ghandi (dram, VB, '83, r. R. Attenborough, i. B. Kingsley)

Slovenija 1

- 6.30** Utrip
6.40 Zrcalo tedna
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Žogarja: Ko igra se in ustvarja mulatija (pon.)
9.35 Risana nan.: Simon v deželi risb s kredo (pon.)
10.00 Umko, najboljša zabava za umne glave (pon.)
11.00 Dok. serija: Moč znanja
11.55 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Zvezde pojejo (pon.)
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risana nan.: Timotej hodi v šolo
16.05 Martina in ptičje strašilo: Vrv
16.15 Lutkovno-igrana nan.: Bine
16.35 Igrana nan.: Kako sem videl svet iz pod mize: Politika
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.35 1.25 Dok. serija: Planet
18.30 Žrebanje 3x3
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
20.00 Vroči stol
20.55 Nad.: Drago Jančar: Primož Trubar
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Pisave
23.30 Glasbeni večer

Slovenija 2

- 6.30** 9.30, 0.50 Zabavni Infokanal
7.00 Infokanal
9.00 11.05, 13.50 Tv prodaja
11.35 Sobotno popoldne (pon.)
14.20 Kaj govoris? = So vakeres? (pon.)
14.35 Slovenski utrinki (pon.)
15.00 Posebna ponudba (pon.)
15.15 Š - Športna oddaja (pon.)
16.00 50 let televizije
16.25 Osmi dan (pon.)
16.55 Ars 365 (pon.)
17.10 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope (pon.)
17.40 Evropa.si
18.00 Slovenija danes - Regionalni programi
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 19.25 Nan.: Berlin, Berlin
20.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
21.00 Studio city

- 22.00** Knjiga mene briga - Henri Michaux: Zorenje v ledu
22.20 City folk - Ljudje evropskih mest: Maribor
22.50 Film: Sporočila za javnost

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 22.15 Vzhod - zahod
14.45 Alter Eco
15.15 Alpe Jadran
15.45 Glasbena oddaja
16.15 Tednik
16.45 Istra in...
17.45 Il disfatto
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.30 Mladinska oddaja: Fanzine
20.00 Sredozemlje
20.30 Kulturni magazin: Artevisione
21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.00 Primorska kronika
23.20 Športna mreža
0.00 Vremenska napoved, čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

Tv Primorka

- 11.00** 23.30 Videostrani
17.00 Fokus. Razvojne ambicije slovenske županske diagonale (pon.)
17.55 Kultura: Knjiga Vilme Rošak
18.35 Epp
18.40 Večer z Ano (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik, vremenska napoved in kultura
20.30 Športni ponedeljak
21.30 Avto moto svet
22.00 WTTC - Valencia 2. del (pon.)

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro, vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga: Kajetan Kovič - Pot v Trento (17. nad.); 10.40 Najnovejši hiti; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Pogovor z arhitektom Borisom Podrecca; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevreka - iz sveta znanosti; 18.40 Verina in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 6.20 Naša pomlad; 7.00 Jurjanik; 9.00-12.00 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresesom; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščkah; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbeni razglednica; 20.00 Sotočje; 22.30 Rock roko umije

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodobnovožev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiarieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pilole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprt prostor; 22.00 Zgodbe dvožicev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že vesete?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.30 Evropska postaja; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočje; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočturni; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Naval na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 10.10 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 14.45 Uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.20

WASHINGTON - Za zdaj se še ne ve, če bo kandidirala za podpredsedniški položaj

Clintonova priznala poraz in podprla Baracka Obama

Svoje volivce je pozvala, naj v boju za predsedniški položaj podprejo njenega dovčerajšnjega tekmeca

WASHINGTON - Newyorška senatorka Hillary Clinton je včeraj priznala poraz na volitvah za demokratskega predsedniškega kandidata in pozvala svoje prvržence, naj podprejo zmagovalca strankarjev, senatorja Baracka Obama iz Illinoisa. "Baracku Obami dajem vso svojo podporo," je dejala. V govoru pred zbranimi privrženci v Washingtonu se je Clintonova v družbi hčerke Chelsea in soproga Billa zahvalila vsem, ki so jo v kampanji podpirali. "To ni ravno zabava, ki sem jo načrtovala, a mi je zagotovo všeč družba," je uvodoma dejala Clintonova.

Kot je dejala, se je v kampanjo vključila, ker je menila, da lahko s tem pomaga drugim. "Svoj boj za cilje, v katere verjamemo, bomo sedaj nadaljevali tako, da bomo svojo energijo, svoje strasti, svoje moči posvetili Baracku Obami in naredili vse, kar je v naši moči, da bo izvoljen za prihodnjega predsednika ZDA," je dejala nekdanja prva dama ZDA. Po njenih besedah je bila kampanja "težka bitka", vendar je Demokratska stranka družina in prišel je čas, da ponovno vzpostavimo stike, ki nas združujejo, in gremo naprej skupaj".

S priznanjem poraza Clintonove se je končalo obdobje nejasnosti, ki ga je senatorka podaljšala v torek, ko je Obama osvojil dovolj delegatskih glasov za zmago, sama pa je v govoru v New Yorku raje grozila z 18 milijoni volivci, ki so v procesu izbire volili zanjo. S tem in s širjenjem "zaupnih" informacij, da jo zanima podpredsedniški položaj, se je dodatno zamerila demokratom, ki podpirajo Obama.

Dan kasneje je tiskovni predstavnik Clintonove Howard Wolfson sporočil, da ni res, da bi si senatorka želela podpredsedniški položaj. S tem naj bi si nekoliko povečala možnosti, da jo Obama tudi izbere. Po zmagi je namreč Obama postal novi vodja Demokratske stranke in samo od nje ga je odvisno, koga si bo izbral.

Pri tem naj bi upošteval najprej zlatoto načelo, da ti podpredsedniški kandidat ne sme škodovati, obenem pa tudi načelo, da ne škodi, če ti podpredsedniški kandidat lahko pomaga k zmagi v določeni državi. Do prve pomembne spremembe je takoj prišlo že v četrtek zvečer v Kaliforniji na

Podpora Obami je Clintonova sporočila v družbi moža, hčerke in matere ANSA

domu demokratske senatorke Dianne Feinstein, kjer sta se Obama in Clintonova prvič po začetku kampanje sestala iz oči v oči za zaprtimi vrati. Feinsteinova je kasneje dejala, da sta bila po uri sestanka oba na-

smejana in razigrana.

Včerajšnji izraz podpore in napoved delovanja za kandidata demokratov bo zdaj pozornost preusmeril na dvoboj med Obama in McCainom. (STA)

ITALIJA - Berlusconi na skupščini mladih industrijev

»Vlado podpira 65 odst. Italijanov«

Po govoru je ministrskega predsednika obšla manjša slabost, od katere se je hitro opomogel - Optimizem glede problema neapeljskih odpadkov

GENOVA - »Vlado trenutno podpira kar 65 odstotkov Italijanov in Italijanov, ki jih ne smemo na noben način razočarati.« Silvio Berlusconi je na včerajšnji skupščini mladih industrijev v Santa Margherita Ligure neavdušeno govoril o vladnih načrtih na področju davkov, boja proti kriminalu in neapeljskim odpadkom. Po govoru je ministrskega predsednika obšla manjša slabost, od katere se je takoj opomogel. Pri tem mu je pomagal zdravnik, sicer domači župan in član Demokratske stranke.

Odnose med vlado in državljanji je Berlusconi primerjal z medenimi tedni mladih zakoncev, ljudi zato ne smemo razočarati, je večkrat ponovil. Napovedal je boj proti davčnim utajevalcem ob ugotovitvi, da bo država lahko znižala davke pod pogojem, da jih bodo vsi redno plačevali. Manj davkov naj bi plačevala ne samo družine, temveč tudi podjetja. To naj bi ustvarilo pogoje za gospodarski razvoj, ki ga vsekakor (še) ni videti na obzorju, za kar je krivo tudi in morda predvsem stalno naravnjanje cene nafta.

Predsednik vlade je izrazil prečkanje, da bo do konca julija rešen problem neapeljskih odpadkov. Vlada ne misli odstopati od svojih odločnih stališč, kar velja tudi v boju proti ilegalnemu preseljevanju, ki je "de facto" že kaznivo dejanje. Berlusconi je seveda zanikal politične spoire s Severno ligo, »saj v desnosredinski koaliciji vladata soglasje in popolna harmonija.«

Njegov govor mladim predstavnikom industrijev je bil ves prežet z optimizmom. Italija se po Berlusconijevem prepričanju nahaja pred zgodovinsko razvojno priložnostjo, ki je ne gre zamuditi. Prepričan je v ugodno rešitev finančno-poslovne krize letalske družbe Alitalia in tudi, da bo parlament v zelo kratkem času prepovedal telefonska prisluškovanja. Slednja bo sodstvo lahko dovolilo le v primeru boja proti organiziranemu kriminalu.

Berlusconi trdno verjame v italijanski jedrski program in se torej zavzema za gradnjo vsaj pet novih nuklearnih. Državni finančni primanjkljaj pa se bo dalo zmanjšati s pridajo »odevčne« državne imovine, zlasti vojašnic v mestnih središčih, ki samevajo in razpadajo.

Silvia Berlusconija je včeraj obšla manjša slabost, po njej pa je predsednik vlade nasmejano pozdravil svoje pristaše

ANSNA

RIM - Uspešna parada ponosa, na kateri so priredili tudi dve simbolični poroki

Organizatorji: Na ulicah 500 tisoč ljudi Sile javnega reda: 10 tisoč udeležencev

Včerajšnje parade ponosa po rimskih ulicah sta se udeležila tudi Vladimir Luxuria in Franco Grillini

ANSNA

Umrl je znani režiser Dino Risi

RIM - V 92. letu starosti je včeraj umrl znani režiser Dino Risi, ki velja za enega od starost »commedie all'italiana«. Delal je z velikimi zvezdami, kot sta Sophia Loren in Marcello Mastroianni, in leta 2002 na filmskem festivalu v Benetkah tudi prejel zlatega leta za živiljenjsko delo. V zgodovino italijanskega filma se je zapisal predvsem s filmom Profumo di donna (Vonj po ženski) iz leta 1974, ki je doživel tudi hollywoodsko priredbo. Režiser

DINO RISI

ANSNA

je tudi njegov sin Marco Risi, v filmski branži pa sta aktivna tudi njegova brata Fernando in Nelo Risi.

Veltroni napovedal vojno kamori

CASERTA - »V vojni proti tajni organizaciji kamori mora država zapustiti bojno polje kot zmagovalka. Ustanovam, silam javnega reda in sodstvu mora zato nuditi vsa potrebna sredstva, da bodo lahko kljubovali temu sramotnemu pojavu,« je včeraj ob koncu srečanja na casertski prefekturi krajevne javne inštitucije pozval tajnik DS Walter Veltroni. Država mora dokazati, da je situaciji lahko kos, da so parlamentarni ukrepi danes res nujni in da je v slogi moč.

Bossi o varnostnem paketu

VARÈSE - »Uvedba kaznivega dejanja za nezakonito prisiljevanje z aretacijo in predvideno kaznijo do štirih let zapora je jasno opozorilo, da so se razmere v Italiji spremenile, in da je bolje, da se nam nihče ne približa.« Teh in podobnih varnostnih tem se je lotil včeraj Bossi, ki ni mogel mimo pojave prostitucije, ki je po njegovem mnenju prej kot moralna nevernost prava pokora za državni zdravstveni sistem. Lider Severne lige je seveda strejal tudi proti polemiki o morebitnih odpadkih, ki s severa potujejo proti jugu in potrdil, da mora biti v tem tudi kanček resnice. Nazadnje pa se je lotil še občinskega davka na nepremičnine Ici in opozoril, da še ni bil ukinjen, ampak ga za enkrat krije država.

VARESE - »Uvedba kaznivega dejanja za nezakonito prisiljevanje z aretacijo in predvideno kaznijo do štirih let zapora je jasno opozorilo, da so se razmere v Italiji spremenile, in da je bolje, da se nam nihče ne približa.« Teh in podobnih varnostnih tem se je lotil včeraj Bossi, ki ni mogel mimo pojava prostitucije, ki je po njegovem mnenju prej kot moralna nevernost prava pokora za državni zdravstveni sistem. Lider Severne lige je seveda strejal tudi proti polemiki o morebitnih odpadkih, ki s severa potujejo proti jugu in potrdil, da mora biti v tem tudi kanček resnice. Nazadnje pa se je lotil še občinskega davka na nepremičnine Ici in opozoril, da še ni bil ukinjen, ampak ga za enkrat krije država.

NOVO MESTO - V torek

S simpozijem in premiero poziv: Čas je za Brechta!

V novomeškem Anton Podbevšek Teatru bo v torek potekal pravi brechtovski maraton ob 110-letnici rojstva nemškega dramatika, pisatelja in pesnika Bertolta Brechta. Pričel se bo ob 10. uri s simpozijem z naslovom Teorija potujitvenega učinka, zaključil pa ob 20. uri s premiero predstave Metti/Knjiga obratov v režiji Matjaža Bergerja.

"Čas je za Brechta," sta se na novinarski konferenci strinjala Berger, ravnatelj Anton Podbevšek teatra, in Neda Pagon, urednica založbe Studia Humanitatis, ki sodeluje pri organizaciji "maratona". Z dnevom, posvečenim Brechtu, smo izpolnili njegovo željo, da se teorijo vedno preverja v praksi, praktično pa v teoriji, je povedal Berger.

Pagonova je pozdravila sodelovanje založbe z gledališčem in dejala: "Prepričana sem, da to kar počnemo ni preljuno, je pa potreben" - predvsem, da se Brechta predstavi širšemu občinstvu. Njegova filozofija je teatralična, je menila Pagonova in citirala velikega avtorja, ki je presodil, da je "prihodnost gledališča v filozofiji".

Ssimpozij Teorija potujitvenega učinka podnaslavljiva Brechtova misel: "Človek mora biti tako radikalni, kot je radikalna dejanskost. Med govorci bo mogoče poleg Bergerju in Pagonovi med drugimi

prisluhniti še Levu Kreftu, Božidarju Debenjaku, Amaliji Maček, Miklavžu Komelju in Mladenu Doljarju.

Postavitev predstave Metti/Knjiga obratov je tako za režiserja kot za igralce pomnila velik iziv. Besedilo je filozofska, pisano kot serija parabol. Gre za prehod od učnih komadov k epskemu gledališču, je povedal Berger in dodal, da je predstava svetla in skuša slediti načinom, kako v slabih časih ohraniti dostojanstvo in osebno držo.

Tudi zasedba na odru je nenavadna. V predstavi bosta nastopila igralca Polona Juh in Marko Mlačnik, Ula Furlan, ki prihaja iz filmskih krogov, svestovna plesna prvakinja Katarina Venturini, alpinist Viki Grošelj, pevki Irena Yebuah Tiran in Leticia Slanik Yebuah ter dva gimnastičarja.

Prvima deloma projekta sledi še tretji - pri začetki Studia Humanitatis bo v prevodu Amelije Maček izšla knjiga Metti/Knjiga obratov. Na načrtu imajo tudi izdajo zbornika s prispevki sodelujočih na simpoziju ter drugih avtorjev, ki so ali že bodo podali svoj prispevek o brechtovski misli. V zbornik bodo tako med drugim vključeni še spisi Slavoja Žižka, Rastka Močnika in Jožeta Vogrinca ter Walterja Benjamina in Fredrica Jamesona. (STA)

železniških prevozov. Prikazane bodo različne vrste modelarstva, prevladovalo pa bo železniško modelarstvo. Razstava pa bo na ogled med torkom in petkom od 16. do 19. ure ter v soboto in nedeljo od 9.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

Kulturni center Lojze Bratuž: / do 30. junija bo ob prireditvah ali po domeni na ogled razstava z naslovom »Negan-Nemec, 20 let pozneje«.

Palaca Attems-Petzenstein / do 30. avgusta bo na ogled razstava »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Un secessionista ai confini dell'Impero«. Urnik: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

V dvorani deželnih stanov goriškega gradu je na ogled razstava dragocenih tiskovin 18. stoletja z naslovom Goriča in Furlanija med Benetkami in Dunajem; do 31. avgusta med 9.30 in 13.00 ter med 15.00 in 19.30, razen ponedeljka.

V Fundaciji Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 je na ogled razstava z naslovom Lepote Benet - Slike iz osmajstega stoletja iz zasebnih zbirk; do 27. julija od torka do nedelje med 10. in 19. ure, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

Palazzetto Veneto / do 15. junija bo na ogled razstava »I Cosulich. Una storia per immagini«. Urnik: 16. do 19. ure.

V ladjedelnici Fincantieri bo do 30. junija na ogled razstava »100 let ladij v Tržiču«.

Razstava fotografij Primoža Breclja z naslovom »Sledi spominov« je na ogled do 29. junija v lokalnu Caffé Trieste na Trgu Oberdan 1 v Ronkah.

ROMANS **V langobardski dvorani v občinski stavbi** je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudiblje med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

V paviljonu poslovnega centra HIT, Delpinova 7a v Novi Gorici bo do 27. junija na ogled razstava Bogdana Vrčona.

14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljenje skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

VIPAVA

Vojnaščica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudiblje med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrov in ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V paviljonu poslovnega centra HIT, Delpinova 7a v Novi Gorici bo do 27. junija na ogled razstava Bogdana Vrčona.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Galerija Cankarjevega doma / do 20. julija bo na ogled razstava »Faraonska renesansa - Arhaizem in pomen zgodovine v starem Egiptu«. Na ogled 140 del iz desetih evropskih muzejev. Urnik: ob ponedeljkih od 10. do 15. ure, od torka do sobote od 10. do 20. ure ter ob nedeljah od 11. do 19. ure.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

V Gradu Tivoli (Pod turnom 3) na ogled je razstava Sodobna slovenska arhitektura. Razstava, katero je pripravil Mednarodni grafični likovni center v sodelovanju z galerijo Dessa, bo na ogled do 22. junija z urnikom: vsak dan razen ponedeljka in torka od 11. do 18. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem naravnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (7.6.2008)

Vodoravno: baraka, Spal, pastorika, emirat, ornamentalnost, D'Alema, led, askari, ita, Ana, nitavost, Elav, Pan, N.D., moratorij, Tasilo, e-mail, nada, abak, Eire, Cassola, ože, tornado, Marjan Terpin, atek, Noama, kasta, Tina, MOK, Na, spiev, Sara, terase, Ivo, tretjak, lirizem, oktani, Pasadenja, Lai, A.N., A.H. komar; **na sliki:** Marjan Terpin.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni dom Gorica

Jutri, 9. junija, ob 20.30 bo v okviru festivala Komigo 2008 komedija Španskega teatra iz Mengesa »5. moških.com«.

V četrtek, 19. junija ob 20.30 / Vito Taufer / »Duohtar pod mus«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V torek, 10. junija, ob 20.30 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«

V torek, 10. junija ob 18.00 / Emil Aberšek / »Juhuhu ... gledališče je tu. Za vrtec.

V soboto, 14. junija ob 20.30 / Brata Presnjakov / Vlogi žrtve.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Mala drama

Jutri, 9. junija, ob 20.00 / Petr Zelenka: »Zgodbe vsakdanje norosti«.

Mala scena MGL

Šentjakobsko gledališče

Glasbeno-gledališko-kuhinjski kabaret »Ljubezen na smrt« / režija Matjaž Pograjc. Jutri, 9. junija, ob 18.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Giacomo Puccini: »La rondine« / danes, 8. junija, ob 16.00, v torek, 10., in v sredo, 11. junija, ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Diavolo Dance Theatre Los Angeles: »Dreamcatcher« / danes, 8. junija, ob 20.30.

DOBERDOB

Sprejemni center Gradina

V nedeljo, 15. junija ob 19.30 / Koncert / »Slovenski oktet«.

GORICA

KONCERT NA (nekdanji) MEJI 2008

V ponedeljek, 23. junija ob 20.30 / koncert / Skupni trg Gorica - Nova Gorica / »Nomadi in Avtomobili«.

CODROPO

Villa Manin

Danes, 8. junija, / koncert Marka Knopflera.

V torek, 10. junija, ob 21.30 / nastopa Joe Satriani.

SLOVENIJA

PIRAN

Tartinijev trg

Jutri, 9. junija ob 20.00 koncert / Karl Jenkins / »Oboroženi mož - Maša za mir«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

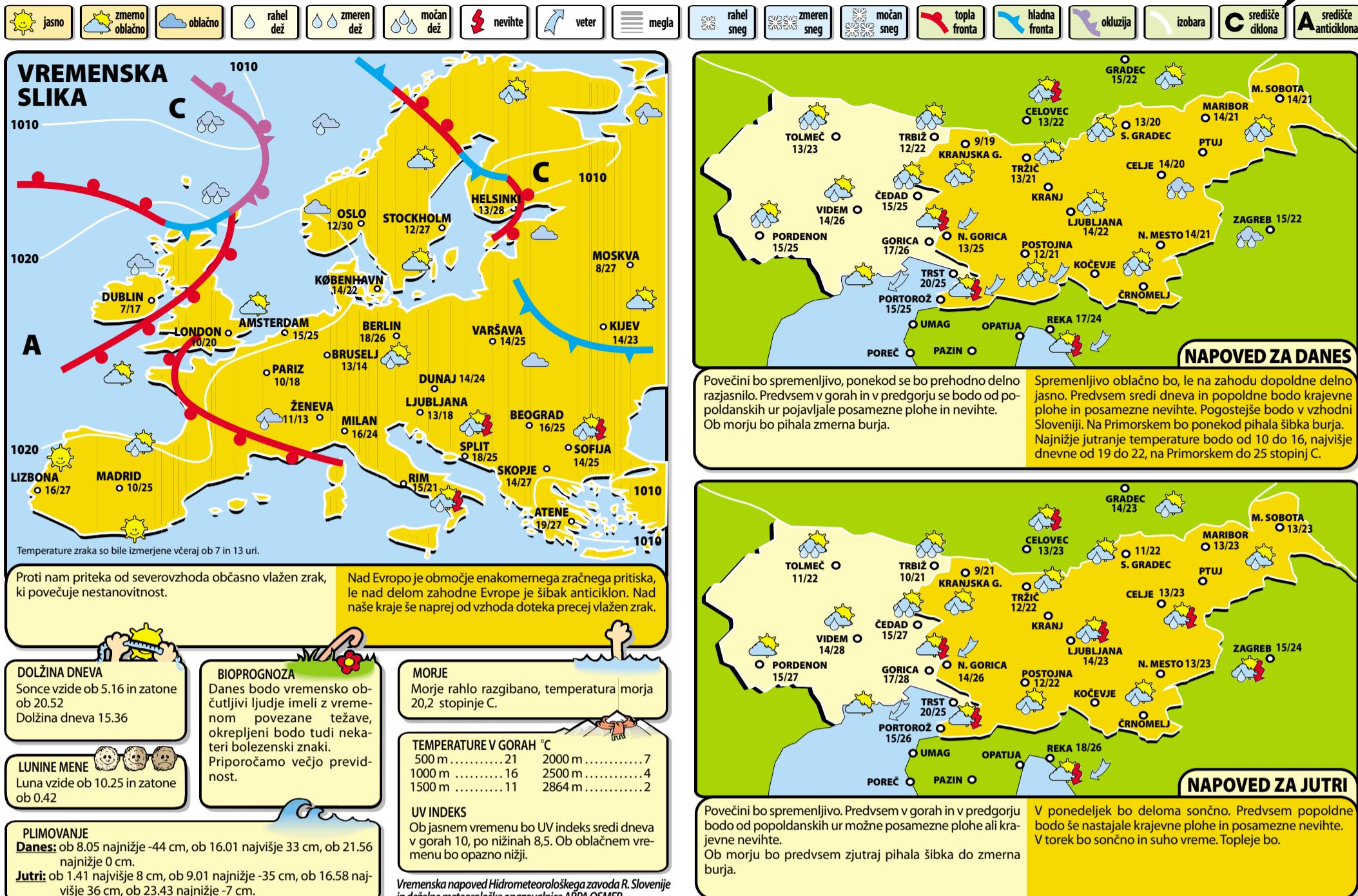
V TK Galeriji v Tržaški knjigarni (Ul. sv. Franciška 20) bo do 11. junija na ogled razstava Ani Tretjak: »Venerina os« posvečena ženskemu arhetipu.

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Franciška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Franciška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

V Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni XXIII, 6)

DOPIS IZ PARIZA - Razstava v muzeju Rodin je odprta do 20. julija

»Camille Claudel, ženska umetница«

Razstavljenih je 80 del ene največjih kipark konca 19. in začetka 20. stoletja, ki pa tega priznanja ni doživela - Znana je predvsem kot Rodinova ljubica

PARIZ - V muzeju Rodin je do 20. julija v tem razstava »Camille Claudel (na posnetku), une femme, une artiste«: 80 skulptur (marmor, glina, mavec, oniks, bron), gravure, risbe, ki gredo od znanih del - kot »La Valse« (Valček, **na posnetku desno**), »L'Âge mur« (Leta zrelosti), »La Vague« (Valov) - do umetnin, ki so prvič predstavljene publiki. Postavitev je edinstvena retrospektiva po krievem nepriznane umetnice. Camille Claudel je poznana predvsem kot Rodinova ljubica in njeni umetniški deli je vse do pred kratkim veljalo za »učiteljev vpliv«. Camille je bila res njegova učenka, toda tudi velika umetnica, ki je globoko vplivala na znanega kiparja. Kdo je bila torej Camille Claudel.

Camille Claudel se je rodila leta 1864 v Fere-en-Tardenois (Aisne), njen oče Louis Prosper se je ukvarjal z bančnimi transakcijami, mati Louise Athanaise Cécile Cerveaux je izhajala iz katoliške družine duhovnikov. Camille je bila najstarejša od treh otrok, sledila sta Louis in Paul, znan pesnik in pisatelj. Že kot otrok je Camille pokazala zanimanje in talent za kiparstvo. Oče jo je od vsega začetka podprt in se zato posvetoval s kiparjem Alfredom Boucherjem, ki je priporočil izobraževanje v Parizu. Družina se je preselila v prestolnico, čeprav se Camilleina mati ni strinjala in se nikoli ni spriznjala s hčerkino izbiro.

V Parizu je Camille najprej obiskovala Akademijo Colarossi, nato je z drugimi studentkami, med katerimi je bila Jessie Lipscomb, najela atelje. Mladim kiparkam je sledil Alfred Boucher, ki jih je ob odhodu v Italijo izročil v varstvo Rodinu. Tako je Camille spoznala takrat že slavnega kiparja. Kmalu je učenka postala muza, sodelavka in več: inspirirala ga je, vplivala nanj s svojim delom in skupaj sta tudi ustvarjala. Skupaj sta tako oblikovala, na primer, »Baiser« (poljub) in »Porte de l'enfer« (Peklenška vrata), čeprav je prispevek kiparke ostal nepoznan. Camille se je dolgo borila za priznanje, toda zaman. Družba 19. stol. ni bila pripravljena na samostojno umetnico. Ko sta se z Rodinom razšla, se je Camille vrgla na delo, kritika jo je hvalila, toda priznanja ni bilo od nikoder. Osamljena se je Camille zaprla v svoj svet in na dan so prisli prvi znaki bolezni: tavala je brez cilja in uničila mnoge skulpture. Edino oče ji je stal ob strani in ko je umrl, jo je družina zaprla v norišnico, kjer je Camille ostala trideset let, vse do svoje smrti leta 1943. Od svojcev jo je samo brat obiskoval, enkrat na leto. Zdravnikti so večkrat predlagali, da bi se Camille vrnila domov, toda mati in brat sta se uprla. Na pogrebju je bilo prisotno le osebje umobolnice. Je usoda Camille Claudel posledica družbe, ki ji ni dovolila, da bi se uveljavila?

Pri tem ne moremo, da ne bi pomislili na današnjo situacijo, ko je toliko govora o enakopravnosti med spoloma. Veliko govora. Kaj pa dejstva? Še so diskriminacije: moški lažje dobijo službo, za isto delo ima višjo plačo in ženske so slabo zastopane v določenih poklicih (politika, umetnost, vojska itd.) Iz tega vidika je tudi razstava doživelka kritiko. Na plakatu je zapisano »une femme, une artiste« (ženska, umetnica). Za Rodina, Matissea, Picasso itd. nikoli ni pisalo »un homme, un artist« (moški, umetnik). Da ženske niso bile takrat priznane kot umetnice, je kriva družba. Da še poudarjam, da je tudi ženska lahko umetnica, kaže, da še nismo dosegli enakopravnosti.

Camille Claudel je ena največjih kipark konca 19. in začetka 20. stol. Sam Rodin je nekoč zapisal: »Pokazal sem ji pot do zlata, toda dobljeno zlato je njen.«

Jana Radovič

Tajske masaže
Vsak dan od 10.00 do 22.00
Tel +386 5 333 0 333

www.center-dotik.si, info@center-dotik.si
Lokacija: Perla, Casino' and Hotel, Nova Gorica, Slovenija

Center Dotik, oaza dobrega počutja...
...kjer se prepletajo mističnost daljnih dežel, prijazno in strokovno osebje ter priznane kozmetične linije.

Nega obraza in telesa
Od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.00
Tel + 386 5 333 1 330

O.P.I

O.P.I

dermalogica

dermalogica

V ponedeljek 9. junija lahko izkoristite izjemno priložnost in si brezplačno privoščite eno izmed naslednjih storitev:

- masažo tajski dotik ali
- facemapping (strokovna analiza kože) ali
- lakiranje OPI.

Priporočamo predhodno najavo obiska.

SLAVNI DODATKI 7.5000 RAZLJUBLJENI